

ཚོང་ཁ་འབྲོག་སྐད་ཤུན་སྐད་སྐད་ཡིག་དཔེ་དེབ།

Dzongkha-Brokat Bi-lingual Language Book

ཚོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། ཐིམ་ཕུག་

Dzongkha Development Commission

Thimphu, Bhutan

དཀར་ཆག

ཚེད་བརྗོད།	༥
ཚུམ་སྒྲིག་པའི་བསམ་འཆར།	༧
བམ་ཚན་ཉལ།	༡༠
ཞིབ་འཚེལ་གྱི་དམིགས་ལུལ།	༡༠
འབྲོག་པ་སྐད།	༡༧
རྩོད།	༡༧
འབྲོག་པའི་རྒྱང་རབས།	༢༠
འབྲོག་པའི་སྐད་རིགས་ལྗེ་ཚན།	༢༥
འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་རྒྱའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྟེན་རྒྱུ་ལམ་ལྟགས།	༣༡
འབྲོག་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུ་ལམ་ལྟགས་མདོར་བསྟུ།	༣༥
མིང་ཚབ།	༣༦
འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མིང་ཚབ་ཚུ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད།	༤༡
གང་ཟག་དང་པ་གཅིག་ཚོག་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད།	༤༢

གང་ཟག་དང་པ་མང་ཚོག་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད། ༤༩

གང་ཟག་གཉིས་པ་མང་ཚོག་གི་མིང་ཚབ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད། ༤༥

རྣམ་དབྱེ། ༤༧

གཤེ རྩེད་པ་པོ་རྩོན་པའི་རྣམ་དབྱེ། ༥༡

འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་རྩེད་པ་པོའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད། ༥༩

ཁེ བྱ་བའི་ལྷལ་རྩོན་པའི་རྣམ་དབྱེ། ༥༥

གཤེ བདག་དབང་རྩོན་པའི་རྣམ་དབྱེ། ༥༧

དེ འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ། ༤༩

ཅེ མཉམ་འབྲེལ་རྩོན་པའི་རྣམ་དབྱེ། ༤༥

བམ་ཚན་འབལ། ༤༨

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐུར་མིང་ཚབ། ༤༨

མིང་ཚབ་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲོག་སྐད་རྫོང་ཁ་ཤན་སྐུར་དཔེར་རྗོད། ༧༠

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐུར་དྲི་ཚིག། ༧༡

དྲི་ཚིག་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་རྗོད། ༧༩

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐུར་གྱི་དུས་ཚོད་སྐོར། ༧༩

དུས་ཚོད་མིང་ཚིག་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཁ་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐུར་གྱི་དཔེར་རྗོད། ༧༥

ཟློ་འགོ་བརྩུགས་ཐངས་ཀྱི་རྫོང་འབྲོག་ཤན་སྐུར་དཔེར་རྗོད། ༧༧

གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་ཤན་སྐུར་མི་ཚིག། ༨༩

གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་ཤན་སྐུར་གྱི་དཔེ་རྩོན་དཔེར་རྗོད། ༨༤

ནང་མི་ཉེ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་གྱི་མིང་ཚིག། ༡༧

ནང་མི་ཉེ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་དཔེར་རྫོང། ༡༧

ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་མིང་ཚིག། ༢༠

ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་དཔེར་རྫོང། ༢༣

དུས་ཚིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་མིང་ཚིག། ༢༤

དུས་ཚིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཁ་འབྲོག་སྐད་གན་སྐྱར་རྫོང་ཚིག། ༢༥

དུས་ཚིད་སྐབ་ཐངས། ༡༠༣

དུས་ཚིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་གན་སྐྱར་རྫོང་ཚིག། ༡༠༤

གནས་གཤིས་གནས་སྟངས། ༡༠༥

གནས་གཤིས་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཚིག། ༡༠༦

ཆོད་བརྗོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་སྣེ་གཅིག་ལུ་བཟོ་ནི་གི་བཙུན་ཤུགས་སྐྱེད་མི་འདི་ ང་
 བཅས་ར་ལུ་ དགོ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོབ་མི་ཐོབ་དང་ དེ་ཚུ་གོ་བ་ལེན་ཚུགས་དང་མི་
 ཚུགས་ལུ་རག་ལསཔ་ཨིན། ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་ལྷན་པའི་མི་སྣེ་
 གཅིག་ལུ་བཟོ་ནི་འདི་ གནས་ཚུལ་ཚུ་ བརྗེ་སོར་འབད་བའི་ཐོག་ལས་ ང་བཅས་རའི་ དམིགས་
 ཡུལ་ཚུ་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འགྲུབ་ཐབས་འབད་དགོ། དེ་བཞིན་ རྒྱལ་ཡོངས་
 དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་འབྲེལ་བའི་མི་སྣེ་འདི་ནང་ གནས་པའི་ མི་འབྲུག་ཞན་ཆེ་ཚུ་དག་ར་
 གིས་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དབྱེ་དང་ ཡར་སྐྱེད་གཏང་ནི་འདི་དོན་ལུ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་གོ་བ་བན་སྤོད་གྱི་
 ཐོག་ལས་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོཔ་ཁག་ཆེ།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མི་སེར་བརྒྱ་ཆ་༤༠ ལྷག་པ་ཅིག་ རྒྱང་གསེབ་ནང་ལས་པར་ འཚོ་བ་སོ་
 བམ་ཞིང་ལཱ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤོང་མི་ཨིན། ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་འདི་ བྲག་དང་རི་གིས་གཙང་དེ་
 འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུགསཔ་ལཱ་ཁག་ཡོད་པའི་ས་གནས་གཅིག་འབདཱ་ལས་ འབྲུག་པའི་ལུང་
 རྩུགས་རེ་ལུ་ཁ་སྐད་རེ་དར་ཏེ་སྤོང་ལུག་ དེ་འབདཱ་ལས་ ད་རེས་ནངས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་ བན་དོན་འཕུལ་རིག་གོང་འཕེལ་འགྱུ་མི་འདི་གིས་ མཐའ་དབུས་
 མེད་པའི་མི་སེར་ག་ར་ གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོཔ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཤུགས་ཆེ་
 བའི་ས་གནས་གྱི་ཁ་སྐད་ཀྱིས་ མཐའ་ལུར་ལས་པར་དར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་ཚུ་ཚུ་མེད་འགྱུ་ནི་འདི་
 ཉེན་ཁ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་གྱི་དོན་ལུ་དང་
 ལྷག་པར་དུ་ ས་གནས་དེ་ཚུ་ནང་ལས་པར་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་
 ཡོངས་སྐད་ཡིག་སྲབ་ཚུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་གཞན་གལ་ཆེ་བའི་

ཕྱག་ལུ་ཚུ་ནང་ལུ་ འབྲེལ་ཁར་གཏོགས་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྫོང་ཁ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
ཁོང་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་ཡང་བདེ་ལུ་འབད་ཚུགས་ནི་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ དེ་རེས་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཚུ་མ་རིག་སྡེ་ཚན་ཁ་སྐད་ལས་ དེ་བཟུམ་
མའི་ སྐད་ཡིག་དཔེ་དེབ་ཅིག་ གསར་ཚུ་མ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ང་རའི་ཁ་སྐད་ལས་ ངལ་རངས་
དང་བཅས་པའི་བགྲིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

ཚེ་དབང་ལོ་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཚེ་ན།

ཚུམ་སྐྱིག་པའི་བསམ་འཆར།

འབྲོག་སྐད་རྫོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་དཔེ་དེབ་འདི་ ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུ་ ས་གནས་མེ་རག་ལུ་ཞིབ་
འཚོལ་འབད་དེ་ཚུམ་སྐྱིག་འབད་འབད་མ་ཨིན།

དཔེ་དེབ་འདི་ནང་ འབྲོག་པའི་བརྗེས་མདོར་བསྐྱུར་ཅིག་དང་ གལ་ཆེ་བའི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་
འབྲོག་སྐད་རྫོང་ཁ་ཤུན་སྐྱུར་ཚིག་ཚོགས་ཚུ་བཀོད་དེ་ཡོད། དཔེ་དེབ་འདི་གཙོ་བོ་ ས་གནས་ནང་
གི་མི་ངོམ་དང་དངོས་སུ་འཕུད་དེ་ གྲི་བ་གྲི་ལེན་ཐོག་ལས་ ཚུམ་སྐྱིག་འབད་འབད་མ་ཨིན་པའི་
ཁར་ འབྲེལ་ཡོད་མཁས་མཚོག་དང་ ས་གནས་ཀྱི་ཆས་ཤོམ་ཚུ་དང་མ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཉུན་
དག་ཡང་འབད་དེ་ ཚུམ་སྐྱིག་འབད་འབད་མ་ཨིན།

ད་རེས་དེ་བརྒྱུམ་མའི་དཔེ་དེབ་གཅིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལུ་པར་སྐྱབ་འབད་ཚུགས་མི་འདི་གིས་
མཐའ་བྱར་ལུ་གནས་ཡོད་པའི་ འབྲོག་པའི་མི་རིགས་ཚུ་གིས་ལོ་ངོ་སྤོང་ཕྱག་གི་ཉེ་མ་ལས་རྒྱབ་
སྲོལ་ཡོད་པའི་ འབྲོག་པའི་ཁ་སྐད་འདི་ཉམས་སྲུང་འབད་ཚུགས་ནི་དང་འབྲེལ་ འབྲོག་པའི་མི་
རིགས་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ལུ་སྲུང་བ་འཐོབ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་
འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ནང་དོན་སྤྲོད་ཅན་ཅིག་འབད་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ཚུགས་རེ་བ་
དང་སྤོན་ཉུ་ཞི་དང་འབྲེལ་ དཔེ་དེབ་འདི་འདི་དོན་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་ཚུ་ལུ་བཀྱིན་དགའ་ཚོར་
ཕུལ་མ་ད་འབྲེལ་དང་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གཙོ་བོ་འཛིན་བཟུངས་པ་སློབ་
དཔོན་བསྐྱར་དབང་འདུམ་ལུ་ ཁོ་གིས་དཀའ་བ་དང་ཉུ་གྲངས་ཉེ་ འབྲོག་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཞིབ་
འཚོལ་འབད་ཡོད་པའི་ ཡིག་ཆ་འདི་ཡང་ དཔེ་དེབ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་དོན་ལུ་གནང་མི་ལུ་
བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཕུལ་ནི་དང་། གཞན་ཡང་ དཔེ་དེབ་འདི་གི་དོན་ལུ་ བཟང་འདེབས་ཀྱི་གྲོགས་
རམ་གནང་མི་ མེ་རག་སངས་རྒྱུས་མཁའ་འགོ་དང་ ཨམ་དབང་མོ་ལུ་ཡང་བཀྱིན་དགའ་ཚོར་
ཕུལ་ནི་དང་མཇུག་ར་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གནང་བ་གནང་མི་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ང

གི་འགོ་སྐྱོད་ཀྱི་འགོ་ལྷོད་པོ་ བཀྲིས་སྐད་རྫོང་ཁག་གི་འགོ་སྐྱོད་བདག་
དང་ འགོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་གི་མི་སྐྱོད་འགོ་ལྷོད་པ་ཡོད་སྐྱོད་ལུ་རྒྱུ་
སྐྱོད་གནང་མི་ལུ་བཀའ་འདྲིན་དགའ་ཚོར་ཕུལ་མ་ཨོན།

བཀྲིས་ཚེ་དབང་།
ཚུམ་སྐྱོད་པ།

སྲུང་དབང། (c) ༢༠༡༤ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།
 སྲུང་དབང་རྗེལ་པོར་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་
 པར་ དཔེ་དེབ་འདི་ བསྐྱར་སྤྱོད་དང་ཆེད་མཁས་ཀྱི་དཔེ་བུས་རྩེ་ག་གིས་ཡང་འབད་མི་ཚོག
 ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་བཟུགས་པ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧
 གོས་བསྐྱུན་པ་ཡངན་གནས་རྩལ་བྱིན་མི། སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ། དབང་མོ།
 གནད་སྲུང་བསྐྱེལ་ལེན་དང་ཚུམ་སྒྲིག་ པདྨ་དབང་འདུས། བཀྲིས་ཚེ་དབང།

ཉུན་དག བཀྲིས་ཚེ་དབང།

སྒྲིག་བཀོད་དང་བཀོད་རིས། སང་གེ་དོ་རྗེ། བཀྲིས་ཚེ་དབང།
 དཔེ་སྐྱུན། ཚུམ་རིག་སྤེ་ཚན། རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

དཔེ་སྐྱུན། **ཚུམ་རིག་སྤེ་ཚན།** རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།
 འགྲེམས་ཨང། ༡༢༢ (122)
 བརྒྱད་འཕྲིན་ཨང། ༣༢༢༤༤༢ (02+322662)
 པར་འཕྲིན་ཨང། ༣༢༢༩༩༢ (322992)
 ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སློ། www.dzongkha.gov.bt

རྒྱུ་སྤྱིའི་དེབ་ཨང། ISBN ༩༧༥-༩༩༩༩༤-༡༥-༣༢-༣

བཅའ་ཚན་ ༡༥༧

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དམིགས་ལྷན།

ང་བཅས་ར་མི་གི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་འདི་ འཛམ་གླིང་གི་གནད་དོན་ལག་ཚེ་

ཤོས་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཉེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ འགོ་བ་མི་གི་བར་ན་ བར་དོན་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་

ཁ་སྐད་མ་འབྲམ་ཚུ་ ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་དགོས་འདི་ཡང་ འཛམ་གླིང་གི་འགན་ཁུར་

སློམ་ཤོས་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཉེ་ཡོད། འདི་ཡང། ད་རེས་འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ ཁ་སྐད་གུངས་ཁ་བདུན་

སྤོང་ཚམ་ཡོད་པ་སྟེ་ ཆ་བཞག་པ་ཨིན་རུང་ འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཚུ་གི་མོས་མཐུན་གྱི་བསམ་

འཆར་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ག་ནི་ཡང་མ་འབད་བ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠

ལོའི་རྒྱབ་ལས་ འཛམ་གླིང་གི་ཁ་སྐད་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལྷག་ཚམ་ཅིག་ ཅ་

མེད་འགྲོ་འོང་བེར་ཨིན་མས། ང་བཅས་ར་མི་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་ལུ་ ཁ་སྐད་ཅ་མེད་འགྲོ་ནིའི་

ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ཉེ་མ་ལས་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ལུ་ ཁ་སྐད་ཀྱི་གུངས་ཁ་མང་སུ་སྟེ་ཅ་མེད་

འགྲོ་དོ་ཨིན་མ་དང་ འདི་ཡང་མགྲོགས་ཉམས་སྟེ་ཅ་མེད་འགྲོ་དོ་ཨིན་མས། དེ་མ་ཚད་ ཁ་སྐད་

མང་ཤོས་ཅིག་ ཅ་མེད་མ་འགྲོ་བ་ད་ལྟོ་ཡོད་རུང་ མ་འོངས་ཤལ་མགྲོགས་ར་ ཡལ་འགྲོ་ནིའི་

ཉེན་ཁ་ལུ་ཐུག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཁ་སྐད་ཡལ་ཉེན་ཅན་དང་ ཁ་སྐད་ཅ་མེད་འགྲོ་འགྲོམ་གི་གནས་

སྟངས་གཉིས་ལས་ དང་པ་ཁ་སྐད་ཡལ་ཉེན་ཅན་འདི་ ཁ་སྐད་ག་ཡིན་རུང་ དེ་སྟབ་མིའི་མི་སྡེ་དོ་
 མ་ཡོད་རུང་ རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲིལ་ཚོགས་ལས་བརྟེན་ ཁ་སྐད་སྟབ་མིའི་གྲངས་ཁ་མར་བབ་འགྲོ་བ། ཡང་
 ན་ ཁ་སྐད་དེ་གི་སློ་ལོགས་ཁར་ཁ་སྐད་གཞན་ཤུགས་ཆེ་སུ་ཅིག་ཡོད་པ། དེ་ལས་ ཁ་སྐད་དེ་
 སྟབ་མིའི་ཨ་ལུ་རྩ་གིས་ རང་གི་ཁ་ལུ་སློ་བ་ཤུགས་བསྐྱེད་མ་བརྟུབ་པ་བཟུམ་གྱི་གནས་སྟངས་
 ཡོད་པ་ཅིན་ ཁ་སྐད་དེ་ མ་འོངས་པ་ལུ་ ཡལ་འགྲོ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་གྲངས་སུ་རྩེད་པ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ ཁ་སྐད་ཅ་མེད་འདི་ ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་སྟབ་མིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁ་སྐད་ག་ཡིན་
 རུང་ དེ་སྟབ་མིའི་མི་རྩེད་ག་ར་ཤི་ཚར་ཏེ་དེ་གི་མི་རྩེད་རང་མེད་པ། ཡང་ན་ ཁ་སྐད་དེ་སྟབ་མིའི་མི་
 རྩེད་ཡོད་རུང་ རང་གི་ཁ་སྐད་མ་པ་ལས་ར་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཁ་སྐད་སྟབ་
 མིའི་མི་སྡེ་ཅིག་ལུ་རྩེད་ཡོད་པ་ཅིན་ རང་བཞིན་གྱིས་ར་ ཁ་སྐད་དེ་ཅ་མེད་འགྲོ་ཚར་མ་ཡིན།
 དེ་སྟེ་སློ་པམ་སི་སི་གི་གནས་སྟངས་ལུ་ཐུག་མི་དེ་ཡང་ རྒྱ་རྒྱུན་མ་འདྲམ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ གཙོ་
 བོ་ ད་རེས་འཛམ་གླིང་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐབས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟབས་ཤུགས་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་
 རྩེད་གིས་ ཁ་སྐད་གཞན་རྩེད་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་གཞོན་འབད་ནི་འདི་གིས་ཡིན་མ་དང་ གནས་
 སྟངས་གཞན་མི་གཅིག་པོ་འདི་ དང་ཐུ་ལས་ སྟབས་ཤུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྩེད་གིས་ རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་རྩེད་མངའ་འོག་ལུ་བཙུགས་ཏེ་སྐད་དང་ལམ་སོལ་རྩེད་ལུ་ལམ་བཞིན་དུ་ཉམས་འགྲོ་

བཅུག་ནི་འདྲི་གིས་ཨིན་མས། དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ཡང་ མི་ཚུ་གིས་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་རིམ་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་རིམ་ནང་ལུ་ ཁ་སྐད་ག་ཨིན་རུང་ དེ་
 ལས་བརྟེན་རང་ལུ་གོ་སྐབས་འཐོབ་པའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཨིན་པ་ ཅིན་རྒྱུའམ་གཅིག་གཅོ་བོ་
 བརྟོན་མ་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ རང་གི་ཁ་སྐད་དང་པ་ཨིན་རུང་ སྤང་མེད་བསྐྱུར་བཞག་ནི་འདྲི་
 གིས་ཨིན་མས། དོ་རུང་ གནས་སྤངས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ གཏམ་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལུགས་
 ཏེ་ ཁ་སྐད་གཅིག་རྒྱབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ དཔའ་རྩམ་ཅན་གཅིག་གི་སྤང་བ་དང་ ཁ་སྐད་སོ་སོ་
 གཅིག་རྒྱབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ སྲོ་སུ་གཅིག་གི་སྤང་བ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ མི་སྡེ་ལ་ལུ་ཅིག་གི་ཨ་ལུ་ཚུ་
 གིས་ རང་གི་ཁ་སྐད་རྒྱབ་ནི་ལུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ནི་དང་རོ་ཚོ་ནི་ཚུ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཨིན་མས། ང་
 བཅས་ག་ར་གིས་མཁུལ་དགོཔ་འདྲི་ སྐད་རིག་ནང་ལུ་ འཛམ་གླིང་ནང་ཁི་ཁ་སྐད་ག་ར་གིས་ མི་
 དང་མི་གི་བར་ན་གོ་བདེ་འདྲན་འདྲ་སྤོད་ཚུ་གས་པའི་ལྷོ་གས་གྲུབ་ཡོད་པ་སྤེ་བཅུ་དོ་ཨིན་མ་ལས་
 ཁ་སྐད་དྲག་ཤོས་དང་སྤོ་ཤོས་ཟེར་མ་པ་ལས་ར་མེད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གོ་དོན་ཕྱི་འགྱུར་གྱི་སྤང་བ་
 ཨིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ རང་གི་ཁ་སྐད་རྒྱབ་ནི་ལུ་ རོ་ཚོ་དགོཔ་དང་གཡང་ཟ་དགོཔ་ཚུ་ག་
 བོ་ཡང་མེད་པའི་ཁར་ ཉེང་སྐལ་ར་ རང་གི་ཁ་འདྲི་ རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་དཔའ་རྩམ་ཅན་གྱི་

ཐོག་ལས་རྒྱབ་དགོས་མ་ཚད་ འགན་ཁུར་འབྲེལ་འབག་སྟེ་ རང་གི་ཨ་ལུ་ཚུ་ལུ་སྟོན་བྱིན་ཏེ་མི་
ཉམས་རྒྱུན་སྐྱོད་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོས་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ལག་ཆེ།

སྤྱིར་བཏང་ལུ་ འཛམ་གླིང་གི་ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ཅུ་མེད་འགྲོ་བ་ཅིན་ འཛམ་གླིང་གི་ལམ་སྲོལ་
འང་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་ཡོད་པའི་བྱད་ཚོས་ལུ་ བམ་ཡང་ལོག་བཅོལ་མེད་པའི་གནོད་པ་འབྱུང་ནི་

ཨིན་མ་མ་ཚད་ དམིགས་བསལ་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་འབད་རུང་ འདི་གི་ཁ་སྐད་
ཚུ་ཉམས་འགྲོ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་རྒྱགས་དང་རང་གི་ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་

ཚུ་ཡང་ ངམ་ངམ་ལྷགས་ཀྱིས་ཉམས་འགྲོ་ནི་ཨིན། དེ་ལས་ རང་མི་ཁྲུངས་གཞན་དང་མ་འང་
བར་སོ་སོ་ཨིན་པའི་བྱད་ཚོས་དང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་ཡོད་པའི་བྱད་ཚོས་ཚུ་ཡང་ རིམ་

པ་བཞིན་དུ་ཉམས་འགྲོ་ནི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་བརྒྱམ་མའི་ཁ་སྐད་ཀྱི་ཁྲུངས་དང་དགོས་པ་ཚུ་ཉ་གོ་
སྟེ་ འཛམ་གླིང་ནང་གི་སྐད་རིག་གི་སློབ་ཕྲུག་དང་ སྐད་རིག་ཞིབ་འཚོལ་པ་ སྐད་རིག་མཁས་

མཚོག་ གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ གཞུང་མིན་ལས་ཚོགས་སྐྱོ་ཚོགས་ཚུ་གིས་ འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁ་
སྐད་ག་ར་དང་ དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ཡལ་ཉེན་ཅན་གྱི་ཁ་སྐད་ཚུ་ མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་

ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ཡིག་ཐོག་བཀོད་བཞག་ནི་ལུ་ག་དེ་ཉག་ཉག་
གཙོ་བོ་བཏོན་མ་ཨིན། དེ་བརྒྱམ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་

གོང་འཕེལ་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟོན་དོ་བརྩམ་སྟེ་ར་ སྐད་ཡིག་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་ལེགས་ཤོལ་
 སྟེ་བརྩམས་ཏེ་ ལ་སྐད་ཉམས་སྲུང་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ཚུ་ལུ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྟོན་དོ། ཡིན་
 རུང་ ང་བཅས་རའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ལ་སྐད་ཚུ་ སྐྱ་མ་ཉམས་འབྲུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་དགོ་པ་
 ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ག་ར་གིས་ འོགས་སུ་སྟེ་ར་ཚ་གྲུང་འབག་སྟེ་ སྐད་ཡིག་གི་འཆར་གཞི་ཚུ་ ད་
 དེས་ལས་ལྷག་སྟེ་གཙོ་བོ་རིམ་གྱི་གྲངས་སུ་བརྩུགས་ཏེ་ལུ་འབྲེལ་འབད་དགོ་པ་དེས་པར་དུ་ཡོད། ལ་
 སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ མ་པ་ལས་ར་ ངག་ཐོག་ལུ་སྐབ་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་རུང་ དེ་ཚུ་གི་བདེ་སྦྱོར་
 དང་ཚིག་མཛོད་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་འབད་དེ་ སྐྱ་གཟུང་དང་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཞག་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་ལས་
 བརྟེན་ཏེ་ བཅ་ཅིག་གི་ཚེ་ སློབ་གྲྭ་དང་ ལ་སྐད་ལྟེ་བ་དཔེར་ན་གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་བརྩམ་ཚུ་ནང་
 སྟོན་ཏེ་ ལ་སྐད་འོག་བསྐྱར་གསོ་འབད་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཡང་ཡོད།

ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཚུ་ནང་ སྐད་ཡིག་གི་སྲིད་བྱུས་མ་
 འབྲུག་སོ་སོ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ སྐད་ཡིག་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་བཟང་པོ་ཡོད་མིའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚུ་ལུ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་དང་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིམ་ཕྱོན་གྱི་ཐུགས་གྱི་དགོངས་
 འཆར་དང་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲིད་བྱུས་ཡང་ རྒྱལ་
 ཡོངས་གཅིག་མཐུན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་རྟུགས་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་

དང་དར་བྱུང་གཏང་ནི་དང་ སྲུང་སྲོལ་ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཚུ་བྱུན་མ་ཉམས་པར་བཞག་དགོ་
 པའི་དགོངས་དོན་ནང་གསལ་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་གི་ལུང་སྟོགས་སོ་སོ་ནང་ལས་ཕར་ ཉེ་མ་ལས་
 དར་ཉེ་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་མ་འབྲམ་ཚུ་གར་ མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལུ་
 ཞིབ་འཚོལ་དང་ཐོ་བཀོད་འབད་དགོཔ་སྟེ་ཡོད། སྐད་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་
 སྐད་ཡིག་གི་སྲིད་བྱུས་བཟང་པོ་འདི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ དང་ལེན་འབད་དང་འབད་བཞིན་བྱ་ཡོད།
 དམིགས་བསལ་བྱ་ གོང་གི་སྐད་ཡིག་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གཞི་ཚུ་དང་བསྟུན་ ཁ་སྐད་གཞན་ཚུ་ཞིབ་
 འཚོལ་འབད་མི་དེ་གི་ཕན་པ་གཉིས་མཚུངས་སྟེ་ཡོད། དེ་ཡང་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་མིའི་ཁ་སྐད་
 འདི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁའི་བར་ན་ ཤན་སྦྱར་གྱི་བད་སྦྱོར་དང་ ཚོག་མཛོད་ དེ་ལས་
 དཔེ་དེབ་གཞན་ཚུ་བཅུམས་ཉེ་ ཁ་སྐད་འདི་སྐབ་སའི་ས་གོ་ནང་ལས་ཕར་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་
 དང་དར་བྱུང་གཏང་ནི་ལུ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཁ་སྐད་འདི་ཡང་ཞོར་ཁ་ཉམས་སྲུང་འབད་ཚུགས་
 པའི་ཕན་པ་ཡོད། དོ་རུང་ཕན་པ་སོ་སོ་གཅིག་པ་འདི་ འབྲོག་པ་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་གཉིས་སྐད་
 རིགས་སྟེ་ཚན་གཅིག་ཨིན་མ་བཞིན་བྱ་ ཁ་སྐད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བད་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ ཚོག་
 གི་བྱང་རབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚུ་སྲོམ་ར་ཡོད་པ་ལས་ འབྲོག་པ་སྐད་ཞིབ་འཚོལ་འབད་མི་འདི་གིས་
 རྫོང་ཁའི་བད་སྦྱོར་དང་ཚོག་གི་བྱང་རབས་ཚུ་ཉེ་གོ་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཉེ་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་

ལུ་ཞལ་འདེབས་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འདི་བཟུམ་ཙམ་ར་འབད་པ་སྟེ་ ཚོས་སྐད་
 དང་ཡང་འབྲེལ་བ་སྟོམ་ར་ཡོད་པ་ལས་ འབྲོག་པ་སྐད་ཞིབ་འཚོལ་འབད་མི་འདི་གིས་ ཚོས་སྐད་
 གྱི་བདེ་སྦྱོར་དང་ཚིག་མཛོད་ཚུ་གོ་བ་རྟོགས་ནི་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་ཡོད།

འབྲོག་པ་སྐད།

རྫོགས།

འབྲོག་པ་སྐད་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་ལུ་སྲུང་ལས་དར་ཏེ་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ཁ་སྐད་། གི་གཤམ་
 ལས་གཅིག་ཨིན། འབྲོག་པ་སྐད་འདི་ འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་བགྱིས་སྐད་རྫོང་ཁག་གི་བྱང་ཤར་ཁ་
 ཐུག་ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ མེ་རག་ཆེད་འོག་དང་ སག་སྟེང་ཆེད་འོག་གཉིས་ནང་ རྒྱབ་སྲོལ་
 ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་གཅིག་ཨིན། ཆེད་འོག་འདི་གཉིས་ སག་སྟེང་རྒྱང་ཁག་གི་མངའ་འོག་ལུ་གཅིག་
 ཁར་ཚུད་པ་ཨིན། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཡུས་སྐོ་འདི་གཉིས་ནང་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་
 འབྲོག་པ་སྐད་དང་ཆ་འདྲམ་ཅིག་ རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ ཨ་རུ་ན་རྒྱལ་པར་དེལ་ རུབ་ཀ་མེང་
 འོག་ལུ་ཡོད་པའི་སྐྱུག་མ་དུང་དང་། ལུ་བྲང་། དིར་མེད། སུམ་རང་། ལུ་ན་དུ། སེང་གོ་གོང་
 ཟེར་བའི་གཡུས་ཚན་ཚུང་ཀུ་ཚུ་ནང་ཡང་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ཏ་མང་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་གཡུས་
 ཚན་ ལ་གམ། མ་གོ། ཐིང་བུ། ལ་ཀུ་ཐང་ཚུ་ནང་ཡང་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།
 འབྲོག་པ་སྐད་རྒྱབ་མིའི་གྲངས་ཁ་འདི་ འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་བགྱིས་སྐད་ལུ་ཡོད་མི་དང་ རྒྱ་གར་ཨ་
 རུ་ན་རྒྱལ་པར་དེལ་ལུ་ཡོད་མི་གཉིས་གཅིག་ཁར་བསྐྱོམས་ཏེ་ ༤༥༠༠ དང་༢༠༠༠ གི་བར་ན་
 རྒྱང་མ་གཅིག་འོང་ནི་བརྩམ་འདུག། འདི་ཡང་ མེ་རག་ལུ་༡༥༥༠ དེ་ཅིག་དང་། སག་སྟེང་

ལུ་༡༠༠༠ དེ་ཅིག་ དེ་ལས་ མེ་རག་སག་སྟེང་མེན་པའི་ འབྲུག་གི་ས་གནས་གཞན་ནང་ལུ་ཡོད་
 པའི་འབྲོག་པ་སྐད་རྒྱབ་མི་ ༡༠༠༠ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་རྒྱ་གར་བརྩིས་ཤིང་ འབྲུག་ལུ་བསྐྱོམས་ཀྱི་
 ༤༥༥༠ དེ་ཅིག་དང། ཨ་རུ་ན་རྒྱལ་པར་དེག་ལུ་ བསྐྱོམས་ཀྱི་ ༢༠༠༠ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་གཉིས་
 གཅིག་ཁར་བརྩིས་ཏེ་ཨིན།

མེ་རག་སག་སྟེང་པ་ཁོང་ར་གིས་ ཁོང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་ལུ་ འབྲོག་པ་ཁྱེད་སྤྱི་ བོ་ལོག་པ་

Brokpa ། ཟེར་ངོས་འཛིན་འབད་ཨ་ཨིན་མ་མ་ཚད་ ཁོང་གི་ཁ་སྐད་ཀྱི་མིང་ལུ་ཡང་ འབྲོག་པ་

སྐད་ཁྱེད་སྤྱི་ བོ་ལོག་པ་གེ **Brokpake** ། ཟེར་ངོས་འཛིན་འབད་ཨ་ཨིན་མས། མ་གཞི་

འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་གཞན་རྒྱབ་མིའི་མི་སྡེ་རྩེ་གིས་ མེ་རག་སག་སྟེང་པའི་མི་རྩེ་ལུ་ མེ་རག་སག་

སྟེང་པའི་འབྲོག་པ་ཟེར་འབོ་སྲོལ་ཡོད། དེ་ལས་ འབྲོག་པ་ཁྱེད་སྤྱི་ཡང་ཚོས་སྐད་ལས་ཏྲ་བས་

ཏེ་ འབྲོག་པ་**Drokpa** ། ཟེར་ཡང་འབོ་སྲོལ་ཡོད་པ་དང། ཁོང་གི་ཁ་སྐད་ཡང་ འབྲོག་སྐད་

(**Drokke**)། འབྲོག་པ་ལོ་ཁྱེད་ལོ་ལོ་**Brokpalo** ། འབྲོག་པའི་ཁ་ཟེར་བའི་ མིང་མ་

འབྲམ་རྒྱ་གི་ཐོག་ལས་སྤྱབ་སྲོལ་ཡང་ དར་བྱབ་སོང་སྟེ་ཡོད་རུང་ ངོ་མ་འབད་བ་ཅིན་ མི་རིགས་

དང་ཁ་སྐད་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ མི་སྡེ་ཁོང་ར་གིས་ལག་ལེན་འབབ་སྲོལ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ཆ་གནས་

འབད་བ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་ཨིན་མ་དང་ འདི་གཅིག་མཚུངས་སྟེ་དར་བྱབ་འགྲོ་ནི་ལུ་ཡང་ཕན་པ་

ཡོད། ལྷ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ད་ལས་ཡར་ འབྲོག་པ་ལུ་ རྫོང་སྐད་ [བོ་རོག་པ་ **Brokpa**]
 ཟེར་དང་ འབྲོག་པ་སྐད་ལུ་ རྫོང་སྐད་ [བོ་རོག་པ་ཀེ **Brokpake**] ཟེར་སྐབ་ནི་དང་ ཡིག་སྐབ་
 འདི་ །འབྲོག་པ་༽དང་ །འབྲོག་པ་སྐད་༽ཟེར་ར་འབྲི་སྟེ་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ ཚིག་
 འདི་གི་སྐྱོར་གྲོག་རྒྱབ་ཐངས་དང་རྫོང་སྐད་བརྟོན་ཐངས་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་བཞག་པ་ཅིན་ ལུང་པའི་ཁ་
 སྐད་འདི་གི་ངག་གཤིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ སྐྱ་མ་ཉམས་འབྲུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་ཚུགས་ནི་ཨིན།
 ཁ་སྐད་ཀྱི་འདི་གི་མིང་དང་ ཁ་སྐད་འདི་སྐབ་མིའི་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གི་བྱུང་རབས་
 དང་ གོ་དོན་ཚུ་ལུ་དབྱད་པ་ཅིན་ འབྲོག་ཟེར་མི་འདི་ ཚོས་སྐད་ནང་ལུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཚིག་ཅིག་
 ཨིན་མས། འདི་གི་གོ་དོན་ཡང་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་རྩ་འབྲོག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན་མ་དང་ འབྲོག་པ་ཟེར་མི་
 འདི་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་རྩ་འབྲོག་ལུ་བརྟེན་སྟོན་མིའི་མི་ཟེར་གོ་ནི་ཨིན་མས། དེ་སྟེ་གོ་དགོ་མི་ཡང་
 ཁོང་ཆ་བྱབ་ཀྱི་འཚོ་བ་ངོ་མ་ འབྲི་དང་ གཡལ་ མཚོ་ལ་སོགས་པའི་གནག་ཕྱགས་ཚུ་ཨིན་མ་
 དང་། གནག་ཕྱགས་ཚུ་གསོ་སྦྱོང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་རྩ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་ག་ཏེ་ཡོད་
 སར་ གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞིས་ཆགས་ཏེ་ བར་ཚུར་གནས་སྟོན་སྟོན་ནི་འདི་གིས་ཨིན་མས། ཚིག་
 གི་འབྱུང་ཁུངས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ དེ་སྟེ་གོ་དགོ་པ་ཨིན་རུང་ དེ་ལས་ནངས་པའི་གནས་སྟངས་
 ནང་ལུ་ འབྲོག་པ་ཟེར་མི་འདི་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མེ་རག་སག་སྟེང་རྟེན་འོག་

གཉིས་ཀྱི་འོག་ལུ་ཡོད་མི་གི་གཡུས་ཚན་ཚུ་ནང་སྲོད་མི་འདི་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་ལུ་གོ་དགོས་དང་འབྲོག་
པ་སྐད་ཟེར་མི་འདི་ འབྲོག་པ་ཚུ་གིས་རྒྱབ་མི་གི་ཁ་སྐད་ཀྱི་མིང་ལུ་གོ་དགོས་ཨིན།

འབྲོག་པའི་བྱུང་རབས།

མ་གཞི་ དཔེ་དེབ་འདི་གི་དམིགས་ཡུལ་ གཙོ་བོ་ འབྲོག་པ་སྐད་རྒྱབ་མི་འདི་མི་ཚུ་གིས་ ཁོང་
རའི་ཁད་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཚུགས་པ་བའོ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་གི་
ཐོག་ལས་ ཡལ་ནི་འདི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་འབྲོག་པའི་ཁ་སྐད་འདི་ཡང་ཉམས་སྲུང་འབད་ཚུགས་ནི་ལུ་
དམིགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ འབྲོག་སྐད་རྫོང་ཁ་ཤམ་སྐད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དཔེ་དེབ་གཅིག་བཏོན་ནི་ཨིན་
རུང་ འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ཁ་སྐད་རྒྱབ་མི་འདི་མི་སྡེ་གི་བདེ་དོན་གཞན་ཚུ་ཡང་ ག་དེ་མང་མང་རོ་
སྲོད་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལྷག་མི་ཚུ་གིས་ མི་སྡེ་གི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་གསལ་ཉོག་ཉོ་སྤེལ་
ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ དམིགས་བསལ་དུ་ ཁ་སྐད་དང་མི་སྡེ་གི་བར་ན་འབྲེལ་བ་ཚུ་ཡང་ཉ་གོ་
ཚུགས་པའི་ཕན་པ་ཡོད་པ་ལས་ དཔེ་དེབ་འདི་གི་རོ་སྲོད་བཟུམ་གཅིག་འབད་ འབྲོག་པའི་བྱུང་
རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན་ཅིག་ཡང་ ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་རབས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དང་ ཁོང་རའི་
ཡུལ་ལྷ་ཨ་མ་རྩོ་མོའི་རྣམ་ཐར་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བསྟུ་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་
འབྲོག་པ་ཚུ་ ཏུས་དང་ཕུ་ བོད་མཚོ་སྐྱེ་ལས་མར་འོང་འོང་མ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ ཏུས་

རབས་ལྷ པའི་ནང་ཕྱོན་མི་ བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ སྲོང་བཙན་
སྐམ་པོ་གི་སྐབས་ལུ་ བོད་ལྗོངས་ལྷོ་གས་ས་གནས་མཚོ་སྐྱ་ཟེར་ས་ལུ་ གཡའ་ཟངས་དཔོན་པོ་ཟེར་
ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཅིག་སྲོང་སྲོང་པ་ཨིན་མས། དཔོན་དེ་གི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་ལུ་ རི་སྲོམ་
ཅིག་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ རི་དེ་གི་སྤྱི་ཉོག་གིས་ ཉིམ་བཙད་དེ་ དཔོན་དེ་གི་ཕོ་བྲང་ལུ་ཉིམ་ཕོག་མ་
བཅུག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་མས། དེ་ལས་ཉིམ་གཅིག་གི་ཚེ་ དཔོན་པོ་དེ་གིས་ ཁོ་གི་མངའ་འོག་གི་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་ རི་དེ་བདལ་བཅུག་ཞིན་མ་ལས་ ཁོ་གི་ཕོ་བྲང་ནང་ཉིམ་ཕོག་ནི་ཡོད་པ་བཟོ་དགོས་སྟེ་
ཟེར་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ཏེ་ གཡུས་མི་ཚུ་ལུ་རི་བདལ་དགོ་པའི་བཀའ་གནང་ལུག་ དག་རྒྱུན་
གཅིག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ དཔོན་པོ་དེ་གིས་ རི་དེ་བདལ་ནིའི་འཆར་གཞི་བརྩམས་དགོ་མི་འདི་
རི་དེ་གི་འོག་ལུ་གཡུ་གི་གཏེར་ཡོད་པ་ལས་ གཡུ་བརྟོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ཡང་བཤད་སྲོལ་
འདུག། ག་དེ་སྟེ་ར་ཨིན་རུང་ མི་སེར་ཚུ་ནི་ ཡོ་དང་རྒྱམ་སྟེ་ལཱ་འབད་རུང་ རི་དེ་བདལ་མ་ཚུ་གས་
པར་དཀའ་མ་སྤྱད་སྲོང་པའི་བར་ན་ ལྷ་མོ་ རེ་མ་ཉི་གི་སྤུལ་པ་ ཨ་མ་ཚོ་མོ་གིས་ དཔོན་པོ་དེ་
བཏོངས་ནི་གི་གནས་སྐབས་བརྟོན་ཏེ་ ཨ་ལུ་ཅིག་རྒྱབ་ཁར་འབག་སྟེ་སྤུ་བཅུག་ ཨ་ལུ་དེ་མ་སྤུ་
ཟེར་སྤུ་འཐེན་རྒྱུས་བཏབ་སྟེ་ སྤུ་གཞས་ཀྱི་ཚོག་ཡང་ ཁོང་ར་འཕྲོག་པའི་སྐད་ནང་སྟེ་དེ་འབད་
འཐོན་ལུག་ ཨོ་ལོ་ལོ། རི་དེ་བཙད་ཏེ་ལེ་འདི་ མི་དེ་བཙད་ཏེ་ལེ་གི་དགའ། འདི་གི་གོ་དོན་རྫོང་

ཁའི་ནང་སྐད་སྐྱུར་འབད་བ་ཅིན་ **འི་དེ་བདེལ་བདང་མ་ལས་འདི་** **མི་དེ་བདེལ་བདང་བ་ཅིན་**
འངམ། ཟེར་ཨིན་མས། ལྷ་དེ་སྤེ་འབེན་མ་ད་ ལྷ་འབད་མིའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཏ་གོ་སྤེ་ ཁོང་གིས་
ཁོང་རའི་དཔོན་འདི་དགོངས་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔོན་ལུ་གསོལ་ཚོགས་ཅིག་བྱང་ནིའི་ལས་རིམ་སྒྲིག་
ཅུག་ གསོལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་དཔོན་དེ་ ཆང་འགྲངས་སྤོད་པ་ད་ ཁོང་ཆ་ལྷབ་ཀྱིས་བགོངས་
བདང་ཅུག་ དེལས་ མི་སེར་ཆ་ལྷབ་འདྲོག་བྱེལ་འབབ་སྤེ་བྱོག་འོང་ནི་སྤེ་ ཨ་མ་ཚོ་མོ་ལུ་ ལམ་
སྤོན་གནང་ཟེར་གསོལ་ཕྱ་བདང་ད་ ཨ་མ་ཚོ་མོ་གིས་ ད་རྒྱང་མ་གཅིག་གིས་ལམ་སྤོན་མི་བྱབ་
ལྷོད་ར་ཆ་ལྷབ་ཀྱིས་ ལྷ་མ་རྒྱ་རལ་བ་ལུ་ཡང་ལམ་སྤོན་གནང་ཟེར་ལུ་ད་ ཟེར་བཀའ་གནང་མ་
བཞིན་དུ་ ལྷ་མ་རྒྱ་རལ་བ་ལུ་ཡང་ ལམ་སྤོན་གནང་དགོ་པའི་གསོལ་ཕྱ་བདང་སྤེ་ ཞལ་ཀྱིས་
བཞེས་པ་བཞིན་དུ་ ཁོང་ཆ་ལྷབ་ ཨ་མ་ཚོ་མོ་དང་ལྷ་མ་རྒྱ་རལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྱིད་དེ་ བོད་
མཚོ་སྤུ་ལས་མར་བྱོག་འོང་འོང་མ་ཨིན་མས། ཨ་མ་ཚོ་མོའི་ལུང་བསྟན་དང་འཁྲིལ་ ཁོང་ཆ་ལྷབ་
སྤེ་ཚན་གསུམ་ལུ་ཁག་དབྱེ་སྤེ་ སྤེ་ཚན་དང་པ་ཤར་པའི་སྤེ་ཚན་འདི་ དང་པ་ར་ རྒྱ་གར་ཨ་རུ་ན་
རྒྱལ་པར་དེལ་གི་ས་གནས་ རོ་མེ་མགོ་མིར་ཚོང་ཟེར་ས་ལུ་ གཞི་ཆགས་ཏེ་སྤོད་ཅུག་ ད་རེས་
ནངས་པ་ རྒྱ་གར་ཨ་རུ་ན་རྒྱལ་པར་དེལ་གི་འབྲོག་པ་ཚུ་ ཅུབ་ཀ་མེང་མངའ་འོག་གི་གཡུས་ཚན་
ལུ་བྱང་། དིར་མེ། སུམ་རང་། སྐྱུག་མ་རུང་། ལུན་ད་རྒྱ། སེང་གོ་གྲོང་དང་། ལྷ་ཕང་འོག་གི་

གཡུས་ཚན་ ལ་སྐྱམ། མ་སྒོ། ཐིང་བྲ། ལ་སྐྱ་ཐང་ཚུ་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལས་ སྡེ་ཚན་གཉིས་
 པམ་སྟོ་པའི་སྡེ་ཚན་དང་ སྡེ་ཚན་གསུམ་པམ་རུབ་པའི་སྡེ་ཚན་དེ་གཉིས་ མར་ཁ་སྲུག་ལུ་འོང་
 འོང་མ་ཡིན་མས། སྡེ་ཚན་གཉིས་པམ་དང་གསུམ་པམ་དེ་ ཡར་ལས་མར་འོང་མ་ད་ དང་པ་ར་
 ལུང་ཞིམ་པོ་ ཟེར་ས་ལུ་ ལོ་མང་རབས་ཅིག་གཞི་ཆགས་ཏེ་སྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་མས། དེ་ལས་མར་
 འོང་སྡེ་ ད་རེས་གྱི་སག་སྟེང་ལུ་སྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་མས། དེ་བསྐྱང་ སག་སྟེང་གི་ཐང་འདི་ ག་ར་སྐྱ་
 གིས་གང་ཏེ་ ཚལ་མ་སྡེ་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན་མས། ཁོང་རའི་འབྲོག་པ་སྐྱད་ནང་ལུ་ སྐྱ་ལུ་སག་
 ཟེར་སྐྱབ་ཡིན་མ་དང་ ཐང་ལུ་སྟེང་ཟེར་སྐྱབ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ས་གནས་འདི་གི་མིང་ཡང་ སག་
 སྟེང་ཟེར་དར་བྱབ་འགྲོ་འགྲོལ་ཡིན་མས། རྫོང་ཁའི་ནང་དོན་རྒྱུར་འབད་སྐྱ་པམ་འབད་བ་ཅིན་ ས་
 སྟེང་ལུ་ སྐྱ་གི་ཐང་ཟེར་སྐྱབ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་མས། ཁོང་རའི་ཚན་ཤོས་ཚུ་གིས་བཤད་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ ཚར་གཅིག་ཁོང་ག་ར་ཨམ་ཛོ་མོ་དང་ ལྷམ་རྒྱ་རལ་པ་གིས་འབྲིད་སྡེ་
 སག་སྟེང་བཀལ་ཏེ་འོང་ཡི་ཟེར་ཡིན་མས། སག་སྟེང་ལས་སྡེ་ རི་ཚེན་ཉག་ཅུང་ལ་ཟེར་སྐྱབ་མི་དེ་
 འཛོག་སྟེ་འོང་མ་ད་ མང་ཤོས་ར་ལོ་ན་ཆས་ཆས་པ་དང་ན་རྒྱུང་རྒྱུ་ཡིན་མ་ལས་ འུ་སྲུག་ཐང་ཆད་དེ་
 ཉག་ཅུང་ལ་འཛོག་མ་རྒྱུགས་པར་དཀའ་ཤ་སྤྱད་ནི་དེ་གིས་ ཨ་མ་ཛོ་མོ་གིས་འཛོག་མ་རྒྱུགས་མི་
 ཚུ་ག་ར་ ལོག་སག་སྟེང་ལུ་སོང་ཟེར་བཀའ་གནང་མ་ལས་ སག་སྟེང་ལུ་ལོག་ཞིན་མ་ལས་གཞི་

ཆགས་ཏེ་སྟོང་སྟོང་པ་ཡིན་ཟེར་ཡིན་མས། སག་སྟེང་གི་མི་ཚུ་ལོག་འོང་སའི་ས་གནས་འདི་ ད་
 དེས་ནངས་པ་ཡང་ ལོག་འགྲོ་སྟོངས་། །རྫོང་སྐྱེ་ ལྷོན་འགྲོ་སྟོངས་། ། ཟེར་ རྫོང་ཁའི་གོ་དོན་ཡང་
 །རྫོང་ཁའི་གོ་དོན་ཡང་། ཟེར་ཡིན་མས། ལོག་འགྲོ་སྟོངས་ལུ་ ཡམ་ཇོ་མོ་དང་སྐྱམ་རྒྱ་རལ་པ་
 གཉིས་བཞུགས་སའི་བཞུགས་ཁྲི་གཅིག་ཁར་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ མི་གཉིས་བཞུགས་བཞུགས་པ་གི་
 རྩལ་དང་བཅས་ ད་དེས་ནངས་པ་ཡང་གསལ་ཏེ་གཏོ་སྟེ་མཇལ་ནི་འདུག ཉག་ཅུང་ལའི་རི་ཆེན་
 འདི་ ས་གནས་དེ་ནང་གི་རི་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ རྒྱན་གཟར་དྲགས་ཡོད་པ་ལས་ མི་གིས་
 ཡར་འཛོག་སྟེ་བཀལ་རྒྱུགས་པ་ལུ་ཁག་ག་ཅི་མི་འོང་ནི། སེམས་ཅན་རྟ་རྟ་གིས་ཡང་ བཀལ་
 རྒྱུགས་པ་ལུ་ཁག་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་རའི་ཁ་སྐད་ཀྱི་དབྱེ་གཏམ་ནང་ལུ་ཡང་ **མི་ཉག་པའི་ཉག་**
ཅུང་ལ། རྟ་ཉག་པའི་ཉག་ཅུང་ལ། ཟེར་སྐབ་སྟོལ་ཅིག་བྱུང་ཅུག དེ་རྫོང་ཁ་ཐོག་ལུ་སྐད་སྐྱུར་
 འབད་དེ་ལུ་བ་ཅིན་ **རྟ་ཉག་ཐང་ཆད་སའི་ཉག་ཅུང་ལ། མི་ཉག་ཐང་ཆད་སའི་ཉག་ཅུང་ལ།**
 ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡིན་མས། དེ་ལས་ ཁོང་ལོ་ན་ཚོད་གཞོན་མ་དང་ གཟུགས་སྟོབས་སྤོང་སྤོང་
 མི་ཚུ་གིས་ ཉག་ཅུང་ལ་བཀལ་ཏེ་ ད་དེས་ཡོད་པའི་མེ་རག་གི་ས་གནས་ལུ་སྟོང་སྟེ་ གཞི་
 ཆགས་སྟེ་སྟོང་སྟོང་པ་ཡིན་མས། དེ་བསྐྱང་ ད་དེས་ཀྱི་མེ་རག་གི་ས་གནས་དེ་ཁར་ ཉགས་ཚལ་
 སྐྱུག་དྲགས་འབད་ཡོད་པ་ཡིན་མ་མས། ཁོང་ཆུབ་ ས་གནས་འདི་ཁར་སྟོང་པ་ད་ ཉི་མའི་སྟོའི་

དུས་ཚོད་ཡང་རན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ས་གནས་དེ་ཁར་སྟོ་གཡོ་བཟའ་འབད་ གཏུན་འཇགས་གཞི་
 ཆགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་འཚོལ་ནི་སྟེ་ འདི་ཁར་ལས་པར་ཚུར་ག་སྟེ་འགྲོ་ཅུང་
 འདི་ལས་ལྷག་པའི་ས་ཆ་དག་འཏོག་ཏོ་ཅིག་གཞན་ཁར་མ་མཐོང་མ་ལས་ ལོག་སྟེ་ས་གནས་འདི་
 བར་ར་དག་ནི་མས་ཟེར་ ས་གནས་འདི་ཁར་ལོག་འོང་བལྟམ་ད་ ཁོང་ཆ་བྱབ་ཀྱིས་ཉི་མ་སྟོ་འབད་
 ཞིན་མ་ལས་ མེ་མ་བསད་པར་བཞག་པའི་ མེ་རུག་གིས་ སྤང་མེ་ཤོར་ཏེ་ མེ་འབར་སྟོད་ཡོད་པ་
 མཐོང་ནི་དེ་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེ་རག་ཟེར་སྐབ་སོལ་དེ་ལས་ཚུར་དར་ཅུག་ འདི་གི་རྫོང་
 ཁའི་གོ་དོན་འབད་བ་ཅིན་ མེ་རུག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མེ་འབར་བའི་ཐང་ ཟེར་སྐབ་སྐབ་བཟུམ་ཅིག་
 འདུག།

འཕྲོག་པའི་སྐད་རིགས་སྟེ་ཚན།

འཇོམ་སྤྱིང་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་མི་རིགས་མ་འདུམ་ཚུ་གི་བར་ན་དང་ ཁ་སྐད་ཀྱི་མི་སྡེ་སོ་སོ་ཚུ་གི་
 བར་ན་ གོ་དོན་བཤད་ནི་དང་གོ་དོན་ཉོགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐད་ཡིག་དང་ཁ་
 སྐད་ཚུ་ སྐད་རིགས་སྟེ་ཚན་སོ་སོ་ལུ་དབྱེ་བ་བྱེ་ནི་ཡོད། འདི་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་ ང་བཅས་ར་
 འགྲོ་བ་མི་ཚུ་ རང་སོའི་རིགས་རྒྱུད་དང་འཕྲིལ་ཏེ་མི་རིགས་སོ་སོ་ལུ་དབྱེ་སྟེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་
 དང་ དམིགས་བསལ་ལུ་ ང་བཅས་ར་ ཤ་རུས་གཅིག་པའི་མི་ཚུ་ བཟའ་ཚང་དང་ཉེ་ཚན་སྟེ་

བཙུན་པ་བཟུམ་ཅིག་ར་ཡིན། སྐད་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡིན་མ་ཡང་ ག་དེ་སྡེ་ཉ་གོ་ཚུགས་ནི་
 སྡེ་ཟེར་བ་ཅིན་ དང་པོ་ཁ་སྐད་འབྱུང་ཁྱུང་ས་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ ཁ་སྐད་ཚུ་ཡང་མང་ཤོས་རང་ས་
 གནས་གཅིག་ཁར་ ཡངན་ སྡོ་ལོགས་ཁ་འཚམས་ཅིག་འོང་བའི་ཁར་ ཁ་སྐད་ཀྱི་བརྟེན་སྡོད་ཀྱི་
 རྩུང་ཚེས་ཚུ་ཡང་ གཅིག་འཚམས་ཅིག་སྡེ་ར་འོང་མ་ཡིན། གལ་སྲིད་ ཁ་སྐད་རྒྱབ་སའི་ས་
 གནས་གཅིག་ཁར་དང་ སྡོ་ལོགས་ཁ་མེད་རུང་ སྐད་རིགས་འབྱུང་ཁྱུང་ས་འདི་ གཅིག་སྡེ་འོང་
 སྲིད། འདི་ཡང་ ཁ་སྐད་ཀྱི་བརྟེན་སྡོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལུ་བལྟ་སྟེ་རང་ཉ་གོ་ཚུགས་ནི་
 ཡིན། དོ་རུང་ སྐད་ཡིག་འབྱུང་ཁྱུང་ས་གཅིག་ཡིན་རུང་ སོ་སོ་འབྲེལ་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུར་བ་ཨ་
 ཅི་རེ་འགྲོ་འགྲོལ་ཡོད་པ། ཡང་ན་ འབྲུར་བ་སྡོམ་སྡེ་རང་འགྲོ་འགྲོལ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཡང་
 འོང་སྲིད། ཡིན་རུང་ སྐད་རིགས་འབྱུང་ཁྱུང་ས་ར་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ འདི་བརྟེན་སྡོད་ཀྱི་འབྲེལ་
 གཅིག་མེན་རུང་གཞན་མི་གཅིག་ལུ་བལྟ་སྟེ་ར་ཉ་གོ་ཚུགས་ནི་ཡིན། ཁ་སྐད་ཀྱི་འབྱུང་ཁྱུང་ས་
 གཅིག་ཡིན་མ་སྡེ་བདེན་ཁྱུང་ས་སྟོན་ཚུགས་པའི་བརྟེན་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཚན་ཡང་ ཁ་སྐད་ག་ཅི་ཡིན་རུང་
 འདི་གི་སྡེ་གི་རྣམ་གཞག་དང་ ཚིག་འབྲུའི་རྣམ་གཞག་ རྫོང་པའི་རྣམ་གཞག་ དོན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ དེ་ལས་ཚིག་གི་མཛོད་ཚུ་ཡིན། སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་ཡང་ ང་བཅས་ར་མི་གི་ནང་འཁོད་
 ཉེ་ཚན་བཅར་ཤོས་དང་ ཐག་རིང་གི་ཐོག་ལས་ ཉེ་ཚན་ཐག་རིང་བྱུང་བཙུན་སྡོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྡེ་

སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁ་སྐད་ཚུ་ཡང་ བད་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལུགས་ཆེ་ཉིང་དང་
 འཁྲིལ་ཏེ་ ཁ་སྐད་ཀྱི་ཉེ་ཚན་ཐག་རིང་ཐུང་ག་དེ་སྡེ་ཡིན་ན་ཡང་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནི་
 ཡོད། སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་རོམ་འདི་ ཤིང་གི་སྤྱང་པོ་བཟུམ་གཅིག་ལུ་དཔེ་བཞག་པ་ཅིན་ སྐད་
 རིགས་སྡེ་ཚན་རོམ་གི་འོག་ལས་ སྡེ་ཕན་སོ་སོ་ཚུ་ ཤིང་གི་སྤྱང་པོ་ལས་བཏབས་པའི་ ཞལ་
 ལག་བཟུམ་སྡེ་ཡིན་པས། ཤིང་སྤྱང་གཅིག་ལས་ཞལ་ལག་ལེ་ཤ་སྐྱེས་ཏེ་འབྲེལ་འབྲོ་དོ་བཟུམ་
 སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་རོམ་གཅིག་ལས་ཡང་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ཡན་ལག་སྡེ་ཚན་མང་རབས་ཅིག་
 ལུ་རྒྱུར་ཏེ་འོངམ་ཡིན།

༼ཨེ་ཐོ་ནོ་ལོག༽ Ethnologue ཟེམ་ གློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁ་
 སྐད་ཚུ་གི་ཐོ་བཞག་མིའི་གནས་སྡུད་ པར་ཐེངས་༡༧ པ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་
 ཐོག་ལུ་ ང་བཅས་རའི་འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ ཁ་སྐད་བསྡེམས་༡༡༠༤ དེ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང་
 ཨེ་ཐོ་ནོ་ལོག་ པར་ཐེངས་༡༤ པ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་
 མ་འདྲམ་༡༤༧ ཡོད་པ་ཡིན། འདི་གི་བཅུད་དོན་འདི་ ཁ་སྐད་གྲངས་ཁ་༡༡༠༤ པོ་དེ་ གོང་ལུ་
 ལུ་དོ་བཟུམ་ རང་སོའི་ཁ་སྐད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་དང་བསྟུན་ཏེ་ སྐད་རིགས་སྡེ་ཚན་རོམ་ཁག་༡༤༧
 ཀྱི་འོག་ལུ་བསྟུམ་ཡིན་མས། མ་གཞི་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནང་ལུ་ ཁ་སྐད་ཀྱི་གྲངས་ཁ་དེ་ཅིག་

ཡོད་པ་སྟེ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་རུང་། སྐད་རིག་མཁམ་མཚོག་ཚུ་གིས་ སྐབ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་
ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ རྒྱ་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཡལ་འགྲོ་དོ་ཡིན་མ་དང་ ཁ་སྐད་མང་ཤོས་
ཅིག་ ད་ལས་མར་ ཡལ་འགྲོ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཟེར་ཡིན་མས།

ང་བཅས་ར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་ ལུང་པའི་ཁ་སྐད་སྟོ་མཚམས་ཁ་མ་
བརྩིས་བར་ གཞན་ག་ར་ སྤྱིར་བཏང་ སའི་ལོ་གི་སྟེ་ཡུན་སྐད་རིགས་སྟེ་ཚན་ (Sino-
Tibetan Language Family) འོག་ལུ་ཚུད་པ་ཡིན་མ་དང་ འདི་གི་འོག་ལས་ འོག་སུ་
སྟེ་དབྱེ་བ་ཅིན་ གི་སྟེ་ཀོ་བུར་ལྷན་ (Tibeto-Burman) གི་གངས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན། འདི་
ཡང་ འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་སྐད་རིག་མཁམ་མཚོག་ཚུ་གིས་ འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་ སྐད་
རིགས་སྟེ་ཚན་ག་ཅི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་པ་ཡིན་ན་ ཉ་ལམ་ཉེ་མ་ལས་ངོས་འཛིན་འབད་ཚར་ཏེ་ཡོད་པ་
ལས་ ལྟོ་མཚམས་ཁ་མེན་པའི་ འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་གཞན་ག་ར་ གི་སྟེ་ཀོ་བུར་ལྷན་གི་གངས་སུ་
ཚུད་པ་སྟེ་ཆ་བཞག་སྟེ་ཡོད། ལྟོ་མཚམས་ཁ་འདི་ འདི་གི་བདེ་སྦྱོར་གི་རྣམ་གཞག་ཚུ་དང་
འབྲེལ་ཕ་ད་ ཡིན་ཤོ་ཨར་ཡུན་སྐད་རིགས་སྟེ་ཚན་ (Indo-Aryan Language
Family) གི་གངས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་མ་དང་། སྐད་རིག་མཁམ་མཚོག་ཚུ་གིས་ཡང་ ཉེ་མ་ལས་
ར་ དེ་སྟེ་ངོས་འཛིན་འབད་ཚར་ཏེ་ཡོད། འདི་ལུ་བཟླ་བ་ཅིན་ ལྟོ་མཚམས་ཁ་མ་བརྩིས་བར་

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་ ལུང་པའི་ཁ་སྐད་གཞན་གར་གི་འགོ་ཐོག་འབྲུངས་
 བྱངས་འདི་གཅིག་ཨིན་མས། ཨིན་རུང་ གོང་ལུ་ལུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ འདི་གི་འོག་ལས་ཁ་འཕུལ་
 ཞིན་མ་ལས་ ཏུས་ཚོད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ བརྗེ་གི་འགྲུར་བ་ཤུགས་ཆེ་ཉིང་དང་བསྟུན་ཏེ་ འབྲ་
 ཉིང་གི་བྱང་པར་ལུགས་ཏེ་ ཁ་སྐད་ལ་ལུ་གཅིག་ཉེ་ཚམ་སྟོ་ལོགས་ཁ་སྟེ་ར་སྟོད་ཡོད་པ་དང་ ལ་ལུ་
 ཅིག་ཉེ་ཚམ་ཐག་རིང་སུ་འཚམས་ཅིག་ལུ་འགྲུར་ཏེ་ཡོད། ཀྱི་བློ་གོ་བླར་ལྷན་གྱི་འོག་ལུ་ཡང་ ཁ་
 སྐད་ཚུ་གི་བར་ན་འབྲ་ཉིང་དང་ བྱང་པར་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ སྐད་རིགས་ཡན་ལག་སྟེ་ཚམ་ལྷ
 དེ་ཅིག་དོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་དང་། དོ་རུང་ དེ་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ཡང་ རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ ཡན་
 ལག་སྟེ་ཚམ་སོ་སོ་ལུ་ཁ་འབྲེས་ཏེ་ཡོད། གངས་སྟོངས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཁ་སྐད་ཚུ་ མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་
 ཀྱི་བློ་གོ་བླར་ལྷན་གྱི་འོག་ལུ་ར་ཚུད་པ་ཨིན་པ་དང་ ཀྱི་བློ་གོ་བླར་ལྷན་གྱི་ བང་འཁོད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 སྟེ་ཚམ་ག་ཅི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་པ་ཨིན་ན་འདི་ ཁ་སྐད་རང་སའི་བྱང་རྣམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་དབྱེ་བ་བྱེ་
 ཡོད་པ་དང་ ང་བཅས་འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་རང་དབྱེ་བ་བྱེ་སྟེ་ཡོད།
 འབྲོག་པ་སྐད་འདི་ཡང་ སླུར་བཏང་གི་སྟེ་ཚམ་འདི་ སའི་ཚེ་ཀྱི་བློ་གྲུབ་སྐད་རིགས་སྟེ་ཚམ་གྱི་ནང་
 གསེས་ ཀྱི་བློ་གོ་བླར་ལྷན་གྱི་གངས་སུ་ཚུད་པ་ཨིན་པ་དང་ ཀྱི་བློ་གོ་བླར་ལྷན་གྱི་ནང་གསེས་ སྟོ་
 དིག་ཉི་མ་ལ་ཡིག་ (Bodish-Himalayish) འམ་ ཀྱི་བློ་གྲུབ་ཀ་ནཱ་ཅི་ (Tibetan-

Kanauri) ཟེར་ཡང་སྐབ་ཨིན། བོ་དི་ཤ (Bodish) དང་ ཉི་མ་ལ་ཡི་ཤ

(Himalayish) གཉིས་ལས་ བོ་དི་ཤ་གི་གངས་སུ་རྩྭ་དཔ་ཨིན་པ་དང་ བོ་དི་ཤ་གི་འོག་ལས་

ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལག་དག་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ གི་བྲེ་གིག (Tibetic) གི་གངས་

སུ་རྩྭ་དཔ་ཨིན་པ་མ་ཚད་ གི་བྲེ་གིག་གི་ནང་ལས་ཡང་ ལྷོ་གི་བྲེ་གིག (Southern Tibetan)

གི་གངས་སུ་རྩྭ་དཔ་ཨིན། ང་བཅས་འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་རྩེ་ གོང་ལུ་ལུ་དོ་བཟུམ་ སྤྱིར་བཏང་གི་སྟེ་

ཚན་འདི་ གི་བྲེ་གོ་བྲར་མུན་ཨིན་ཅུང་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ འབྲུག་

པའི་ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་གཅིག་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་སོ་སོ་སྟེ་རྩྭ་མི་ཡང་

ཡོད། ང་བཅས་འབྲུག་པའི་ཁ་སྐད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ ལྷོ་གི་བྲེ་གིག་གི་གངས་སུ་རྩྭ་མི་ཡང་ མེ་རག་

སག་སྟེང་པའི་འབྲོག་པ་སྐད་དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་། འབྲུག་ཤར་

ཕྱོགས་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོ་རྩྭ་ནང་ལས་པར་ རྒྱབ་སློབ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ཅག་ང་ཅག་ལ། བུམ་ཐང་

དུར་པའི་ལ། བྱང་ཁ་བྱུག་ལུ་རྒྱབ་སློབ་ཡོད་པའི་ ལ་ཡ་པའི་ཁ་དང་ལུ་ན་ནའི་ལ། དེ་ལས་

དབང་འདུས་སྟོ་བྱང་ལུ་རྒྱབ་སློབ་ཡོད་པའི་ ཨ་ད་པའི་ཁ་རྩྭ་ཨིན། འདི་ལུ་བཟླ་བ་ཅིན་ འབྲོག་

པ་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་གཉིས་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་གཅིག་ཁར་རྩྭ་དཔ་ལས་ འདི་གཉིས་ཁ་

སྐད་ཉེ་ཚམ་བཅར་ཤོས་ཅིག་ཡིན་ནི་འདི་གིས་ བད་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་
ཆ་མཚུངས་སུ་འབད་འདུག།

འཕྲོག་པ་སྐད་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དང་ རྟེན་སྦྱོར་ལམ་ལུགས།
ཁ་སྐད་ག་ཅིར་ཡིན་རུང་ དེའི་བའ་ཚོལ་འབད་དེ་ འགོ་ཐོག་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་པའི་སྐབས་ དེ་
གི་སྐྱའི་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་ཁ་ཚུ་དབྱེ་དབྱུད་གྱི་ཐོག་ལས་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ ཉན་ཉན་བཟོ་དགོ།
མ་གཞི་ སྐད་རིགས་སྟེ་ཚམ་ག་ཅིག་ཡིན་མིའི་ཁ་སྐད་ཚུ་ནང་ སྐྱ་མང་ཤོས་ཅིག་ ཅོག་ག་ཅིག་པ་
འོངམ་ཡིན་རུང་ ཁ་སྐད་ལ་ལུག་ཅིག་ནང་ སྐྱ་འབྲེལ་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ གྲངས་ཁ་ཉུང་སུ་
ཅིག་འོང་སྟེལ་ཡོད། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ གཞན་ནང་རྩ་ལས་མེད་པའི་ སྐྱ་མ་འདྲམ་སོ་སོ་
འབད་ར་འོང་ནི་ཡོད། སྐྱ་ངོས་འཛིན་ཡང་ ཁ་སྐད་ཅིག་ནང་གི་ཚིག་འབྲུ་ཚུ་གི་ཉེ་མ་ སྐྱ་མ་
འདྲམ་ག་ཅིག་ཅིར་འོང་སྟེལ་ག་དང་། ཚིག་འབྲུ་ཚུ་གི་སྐྱུག་ལུ་ སྐྱ་ག་ཅིག་ཅིར་འོང་སྟེལ་ག་ དེ་
ལས་ ཚིག་འབྲུ་ཚུ་གི་མཉུག་ལུ་སྐྱ་ག་ཅིག་ཅིར་འོང་སྟེལ་ག་ དེ་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ ཁ་སྐད་
ནང་ངོམ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ར་ཁྲངས་ལུ་ དཔེ་དང་སྐྱུགས་ཉེ་སྟོན་དགོ། སྐྱ་ལ་ལུ་ཅིག་ འཕྲོན་པའི་
གཞི་ག་ཅིག་ཡིན་རུང་ ཚིག་གི་གནས་སྟངས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ གོ་དོན་ཅིག་སྟེ་ཡོད་རུང་ སྐྱ་ཨ་ཅི་
སོ་སོ་སྟེ་གོ་ནི་ཡང་འོང་སྟེལ། དེ་སྟེ་ཡིན་པ་ཅིན་ ལུལ་མམ་གི་སྐྱ་འདི་ སྐྱ་སོ་སོ་སྟེ་ངོས་འཛིན་

འབད་ནི་མེན་པར་ ཉེ་མའི་སྐྱ་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་གི་སྐྱ་བྱུར་སྟེ་བཅི་དགོ། སྐྱ་སོ་སོ་ཡོད་མི་རྩུ་རོས་
 འཛིན་འབད་དེ་ སྐྱ་གི་ཐོ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ ཁ་སྐད་དེ་ ཡིག་གཟུགས་ག་ཅི་ལག་
 ལེག་འཐབ་སྟེ་བྱི་ནི་ཨིན་ན། ཡང་ན་ ཉེ་མ་ལས་བཟོ་ཡོད་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལམ་ལུགས་ཅིག་
 ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་ན། ཡང་ན་ ཡིག་གཟུགས་ལམ་ལུགས་སོ་སོ་ཅིག་ར་ གསར་པ་སྟེ་བཟོ་
 བྱི་ཨིན་ན་ སྐྱ་གོང་ལས་གྲོས་ཐག་གཅད་དགོ། འདི་གྲོས་ཐག་གཅད་ཚར་གཞིན་མ་ལས་ ཁ་སྐད་
 དེ་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ཁ་སྐད་དེ་ནང་རོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་སྐྱ་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་གི་
 རོ་མཉམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ ག་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྱི་ནི་ཨིན་ན་རྩུ་ ཉན་ཉན་བཟོ་བ་ཅིན་
 ཁ་སྐད་དེ་གི་ཡིག་གཟུགས་ག་ཅི་གི་ཐོག་ལས་ཨིན་རུང་ དེ་གི་ཡིག་སྟེབ་ལམ་ལུགས་ཅིག་ཉིང་
 སངས་སྟེ་འཐོན་འོང།

ང་བཅས་འབྲུག་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ དབྱ་ཅན་དང། དབྱ་མེད། མགྲོགས་ཡིག་ བརྟ། ལུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡིག་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་ གནས་སྤངས་སོ་སོའི་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་སོལ་ཡོད་པའི་
 གྲལ་ལས་ ཚོས་སྐད་དང་ རྫོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་བྱི་ནི་འདི་དོན་ལུ་ དབྱ་ཅན་དང་ མགྲོགས་ཡིག་
 ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་འབྲིམ་ཨིན། གོང་ལས་ལུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ང་བཅས་འབྲུག་ལུ་ སྐར་ལས་
 ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་རྩུ་དང། ཚོས་སྐད། རྫོང་ཁ་རྩུ་ སྐད་རིགས་སྟེ་ཚན་གཅིག་ཨིན་མ་ལས་ སྐའི་

བྱངས་ཁ་མང་ཉུང་དང་ དབྱེ་བ་གཉིས་ཆར་ལུ་ བྱང་པར་ཨ་ཙི་རེ་ཡོད་རུང་ སྐྱ་མང་ཤོས་ཅིག་
 ཙོག་གཅིག་འཚམས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ ཉ་ལམ་འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་ག་ར་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་ནིའི་
 རོན་ལུ་ དབྱ་ཅན་དང་མཚོགས་ཡིག་གཉིས་ཀྱིས་གཤམ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས། ང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་
 དགོས་འདི་ དབྱ་ཅན་དང་མཚོགས་ཡིག་ནང་ལུ་ གསལ་བྱེད་སྲུམ་ཅུ་དང་ དབྱངས་བཞི་གི་
 ཡིག་གཟུགས་རྒྱང་མ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ ཁ་སྐད་ག་རའི་ནང་ཡང་ དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
 གི་རྒྱངས་ཁ་ཡང་ དེ་ཅིག་རྒྱང་མ་གཅིག་འོང་ཟེར་མནོ་བ་ཅིན་ འདི་ནོར་བ་ཨིན། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་
 ཅིག་ནང་ དེ་ཅིག་ཡང་འོང་སྲིད། ལ་ལུ་ནང་འབྲེལ་དང་ ལ་ལུ་ནང་ཉུང་སྲུ་ཡང་འོང་སྲིད། ཨིན་
 རུང་ ཉེ་མ་ལས་བཟོ་ཚར་བའི་ཡིག་གཟུགས་ལམ་ལུགས་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲི་ནི་སྟེ་འབད་
 བ་ཅིན་ དེ་གུ་ཡིག་གཟུགས་ཁ་སྐོང་འབད་ཐབས་མེད་པ་ལས་ ཡོད་མིའི་རྒྱངས་ཁའི་ནང་འཁོད་
 སྐྱ་ཚུ་སྟོན་ཚུགས་པའི་ཡིག་སྟེབ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་བརྟེན་ འབྲོག་པ་སྐད་
 ནང་ སྐྱ་ཚུ་འབྲེལ་ཡོད་རུང་ ད་ལྟོའི་འགྲེལ་པ་འདི་ནང་ ཁ་སྐད་འདི་ དབྱ་ཅན་ནམ་མཚོགས་
 ཡིག་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲི་དགོ་ནི་འདི་གིས་ དབྱ་ཅན་གྱི་གསལ་བྱེད་སྲུམ་ཅུའི་ཡིག་གཟུགས་
 དང་ དབྱངས་བཞིའི་ཡིག་གཟུགས་རྒྱང་མ་གཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་འབྲི་མ་ཨིན།

གལ་སྲིད་ ཡིག་གཟུགས་གཞན་ དཔེར་ན་ཨིང་ལིག་གི་ཡི་གུ་ རོ་ལྷོ་ལིག་གཟུགས་འདི་
 ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲི་བ་ཅིན་དང་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁ་སྐད་ག་རའི་ནང་འབྲེ་བའུ་བ་མི་གི་ཡིག་
 གཟུགས་ མོ་ཞེ་གིགསི་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲི་བ་ཅིན་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་རེ་རེ་ལུ་ཐད་ཀར་གྱི་
 ཡིག་གཟུགས་རེ་རེ་གདམ་ཁ་རྒྱབ་རྒྱགས་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ དེ་དང་བསྟུན་བསྟུན་མ་གི་ཡིག་སྟེབ་
 ལམ་ལུགས་ཅིག་ཡང་ངོ་མ་སྟེ་འཐོན་འོང། ཨིན་རུང་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷག་ནིའི་དོན་ལུ་དང་
 དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ང་བཅས་རའི་འབྲོག་པ་སྐད་སྐབ་མིའི་མི་སྟེ་ མེ་རག་སག་སྟེང་པའི་མི་ཚུ་
 གིས་ལྷག་ནིའི་དོན་ལུ་ ང་བཅས་རའི་ཡིག་གཟུགས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ར་བྲི་དགོ། ལུལ་ལས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་གཉིས་ཆ་རའི་དོན་ལུ་འདི་ ཡིག་གཟུགས་ཡང་རོ་ལྷོ་ལིག་འབད་རུང་ མོ་ཞེ་
 གིགསི་འབད་རུང་ཅིག་གི་ཐོག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ བན་སྦྱོར་གྱི་དབྱེད་ཕྱད་ཡང་ ཡིག་གཟུགས་
 དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལོགས་སུ་སྟེ་ར་འབད་དགོ།

འགྲེལ་པ་འདི་ནང་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ཡིག་སྟེབ་ལམ་ལུགས་ཡང་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ཚིག་ཚུ་
 ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ཅོག་གཅིག་པ་འཆོམས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁའི་ནང་ག་ཡོད་
 མིའི་ཡིག་སྟེབ་བརྩམ་སྟེ་ར་བྲི་ནི་སྟེ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། ཚིག་ཚུ་སོ་སོ་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་ དབྱ་ཅན་
 གྱི་གསལ་བྱེད་སུམ་རུ་དང་དབྱངས་བཞི་གི་ཡིག་གཟུགས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ངག་གཞིས་དང་

འབྲིལ་བའི་རྫོང་སྐད་ལོ་མའི་སློང་ལོགས་ཁར་ག་དེ་སྟོང་ཚུགས་ཚུགས་པ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བྱི་ནི་སྟེ་
 བཞག་ཡོད། དེ་མིན་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་ལུགས་བརྩམ་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་སྐད་གི་ཐོ་དང་བརྩམ་
 སྐད་ལུ་ དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རེ་རེ་གདམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ ག་ཨིན་མི་དེ་བྱི་ནི་ཟེར་བ་ཅིན་
 ཡིག་གཟུགས་དེ་དབུ་ཅན་དང་མགྲོགས་ཡིག་ཨིན་རུང་ ཆོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་དང་མ་འབྲིལ་བའི་
 ཡིག་སྟེབ་ལམ་ལུགས་ཅིག་སོ་སོ་ར་འབྲོན་ནི་ཨིན་མས། དེ་འབདམ་ད་ ཁ་སྐད་དེ་གསུམ་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་ལས་ ཆོག་གཅིག་དང་ཅོག་གཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡིག་སྟེབ་སོ་སོ་སྟེ་བྱི་བ་ཅིན་ མི་ཚུ་
 མགུ་འབྲོམ་ནི་དེ་གཞི་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་མི་འོང་ནི་མས། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་སྟོ་འདི་ནང་
 ཡོད་པའི་ཡིག་སྟེབ་ལམ་ལུགས་ལྟར་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་སྟེ་བཞག་ཡོད།

འབྲོག་སྐད་ཀྱི་བད་སྟོར་ལམ་ལུགས་མདོར་བསྟུ།

གཤམ་འཁོད་དོན་ཚཱ་ལའི་ནང་ལས་མར་བཀོད་ཡོད་པའི་ འབྲོག་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ཤན་སྐད་ཀྱི་
 ཁ་སྐད་ཀྱི་ རྫོང་ཆོག་ཚུ་ལུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ རྐད་རིགས་གཉིས་ཆ་རའི་རྫོང་ཆོག་དང་ཆོག་
 ཆོགས་ཚུ་བཟོ་བའས་དང་ དེ་ཚུ་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་མིང་ཆོག་ཚུ་བཙུགས་དགོཔ་ཡོད་པ་ལས་ གཙོ་
 བོ་ འབྲོག་པའི་སྐད་ནང་འཁོད་འདི་ཡོད་པའི་ མིང་ཆོག་འདི་ཚུ་གི་བྱེད་ལས་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཏ་གོ་
 ཚུགས་ནི་དེ་ཐབས་ལུ་ འབྲོག་པའི་སྐད་ཀྱི་བད་སྟོར་གྱི་ལམ་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོ་བརྩམ་གཅིག་

ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དུས་ཡུན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱུ་མེད་པ་ཙམ་གཅིག་བཀོད་དེ་ཡོད་
པ་གཤམ་གསལ་ལྟར།

མིང་ཚབ།

མིང་ཚབ་ཟེར་མི་འདི་ ལ་སྐད་ཅིག་ནང་གི་མིང་དང་ མིང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚིག་གཞན་ཚུ་ཡོད་པའི་
མིང་ཚོགས་ཅིག་གི་ཚབ་སྟེ་གོ་བརྟུབ་པའི་ཚིག་ཅིག་ལུ་གོ་སྟེ་ཡིན། ལ་སྐད་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ འདི་
ནང་རྫོང་པ་ཆ་ཚང་བ་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་ རྫོ་སྐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ མིང་ཚབ་གྱི་ལཱ་འགན་འདི་
གཙོ་བོ་ར་ བྱེད་པ་པོ་ཅིག་འབད་ནི། ཡང་ན་ མིང་དང་ མིང་ཚོགས་གང་རུང་ཅིག་ ཚར་གཅིག་
སྐབ་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ མིང་དེ་ལུ་དང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་དེ་ལུ་གོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལོག་སྟེ་ར་
སྐབ་མ་དགོ་པར་ མིང་ཚབ་ཅིག་གིས་བྱུད་ཚད་པ་ཡིན། རྫོང་པ་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ མིང་ཚུ་ལོགས་
སྟེ་སྟེ་ར་མེད་པར་ མིང་ཚབ་ཚུ་གིས་ར་རྫོང་པ་གི་གོ་བ་མིལ་བུམ་སྟེ་འོང་བརྟུབ་ ཨིན་རུང་ མིང་
ཚབ་སྟེ་དོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ཚིག་ཚུ་གིས་ ལ་སྐད་ཅིག་ནང་གི་གང་ཟམ་དང་དངོས་པོ་ག་ཅི་
ར་ཨིན་རུང་ ལ་སྐད་དེ་ནང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་གཅིག་ལུ་ར་གོ་དགོ།

ཁ་སྐད་ག་ཅི་ར་ཡིན་རུང་། བད་དོན་སྲོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ གྲོ་སྐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ རྫོང་པ་མ་
 འདྲམ་ཚུ་འཐོན་ནི་ཡོད་པ་དང་། རྫོང་པ་ཚུ་གི་ནང་ན་ལུ་ གོ་དོན་མིལ་བུམ་ཡོད་པའི་ཚིག་ངོ་མ་དང་།
 གོ་དོན་དོག་དོ་རིལ་རི་མེད་རུང་། ཁ་སྐད་ནང་ལུ་བད་སྲོད་གྱི་ལཱ་འགན་མ་འདྲམ་ཡོད་པའི་ཡན་
 ལག་གི་ཚིག་ལེ་ཤ་འཐོན་ནི་ཡོད། དེ་ཚུ་ག་ར་ ཁ་སྐད་རང་སོའི་བད་སྲོད་གྱི་ལཱ་འགན་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་ རོས་འཛིན་འབད་བའི་སྐབས་ གོ་དོན་མིལ་བུམ་ཡོད་པའི་ཚིག་ངོ་མ་ཚུ་ ཚིག་སྡེ་སྡེ་རོས་
 འཛིན་འབད་ནིའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཚིག་ཚུ་བད་སྲོད་གྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲམ་ཚུ་རོས་
 འཛིན་འབད་དེ་ མིང་སོ་སོ་བཏགས་ཏེ་ བད་སྲོད་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཚུ་དཔེ་དང་སྐྱེགས་ཏེ་འབྲེལ་
 བཤད་རྒྱབ་པ་ཅིན་ ཁ་སྐད་ག་ཅི་ཡིན་རུང་། དེ་གི་བད་སྲོད་གྱི་གོ་བ་རྟོགས་ཚུགས། ལམ་ལུགས་
 འདི་དང་འབྲེལ་ སྐད་ཡིག་མཁས་པ་ལ་ལུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ མིང་ཚབ་འདི་ ཚིག་སྡེ་ཅིག་གི་
 གངས་སུ་བརྩི་སྲོལ་ཡོད་རུང་། ལ་ལུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཁ་སྐད་ནང་གི་མིང་ཚབ་གྱི་རིགས་སྡེ་
 ཚོགས་ཡོད་པ་ལས་ ཚིག་སྡེ་གཅིག་གི་འོག་ལུ་བརྩུགས་ཚུགས་པ་ལཱ་ཁག་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ མིང་
 ཚབ་ཚུ་ ཚིག་སྡེ་ལོགས་སུ་བརྩི་སྲོལ་མིན་འདུག།

ཁ་སྐད་ཚུ་ནང་ལུ་ མིང་ཚབ་ཀྱི་རིགས་དང་གྲངས་ཁ་ཚུ་ མ་འདྲམ་སྟེ་འོང་ནི་ཡོད། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་
 ཅིག་གི་བར་ན་ གྲངས་ཁ་དེ་འདྲན་འདྲ་ཡོད་རུང་ དབྱེ་བ་ཚུ་མ་འདྲམ་འོང་ནི་ཡོད། སྐད་རིགས་
 སྟེ་ཚན་གཅིག་གི་འོག་ལུ་ཚུད་པའི་ཁ་སྐད་ཚུ་གི་བར་ན་ མིང་ཚབ་ལ་ལུ་ཅིག་ འགྱུར་བ་སློམ་སོང་
 ལྟེ་ སོ་སོ་སྟེ་ར་འོང་ནི་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་ཅོག་ར་གཅིག་པ་སྟེ་འོང་ནི་ཡོད། ལ་ལུ་ཅིག་
 འགྱུར་བ་ཚུང་ཀུ་རེ་འབྱོ་སྟེ་ཡོད་རུང་ མིང་ཚབ་ཀྱི་གཞི་གཅིག་སྟེ་ར་ འོང་ནི་ཡོད། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་
 ཅིག་གི་བར་ན་ མིང་ཚབ་ཀྱི་རྫོང་སྐྱེ་ཅོག་གཅིག་པ་ཡོད་རུང་ དེ་གི་གོ་བ་སོ་སོ་སྟེ་འོང་ནི་ཡོད།
 མིང་ཚབ་ཀྱི་ཚིག་ཚུ་ ཁ་སྐད་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ དེ་ནང་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་ཅིག་
 ཨིན་མ་ལས་ ཚང་མ་སྟེ་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་དབྱེ་བ་ཚུ་ ཉིང་སངས་ས་ཕྱེ་སྟེ་ དཔེ་དང་དོན་
 སྒྲགས་ཉེ་ལུངས་སྒྲེལ་དགོས་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལག་ཆེ།

མིང་ཚབ་ངོས་འཛིན་འབད་བའི་སྐབས་ གང་ཟེག་གི་དབྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་གི་
 དབྱེ་བ། སོ་སོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཚུ་ཡང་ཕྱེ་ནི་ཡོད། གང་ཟེག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ ལྟོ་སར་བཟླ་
 སྐབ་མིའི་མི་གི་མིང་གི་ཚབ་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་པའི་ཚིག་དེ་ གང་ཟེག་དང་པའི་མིང་ཚབ་ཨིན་མ་
 དང་། ལྟོ་སར་བཟླ་སྐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ཉན་མི་ག་ཨིན་ན་ དེ་གི་མིང་གི་ཚབ་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་

པའི་ཚིག་དེ་ གང་ཟག་གཉིས་པའི་མིང་ཚབ་ཡིན། དེ་ལས་ སྐབ་མི་དང་ཉན་མི་གཉིས་ཚར་མེན་
 པར་ སློ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ མི་གཞན་གཅིག་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་འཐོན་དགོ་པ་ཅིན་ དེ་གི་མིང་གི་
 ཚབ་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཚིག་དེ་ གང་ཟག་གསུམ་པའི་མིང་ཚབ་ཡིན།

གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འདི་ རྫོང་པ་ནང་ལུ་ གང་ཟག་གི་མིང་ཚབ་རྒྱ་འཐོན་པའི་
 སྐབས་ སྐབ་མིའི་གང་ཟག་གཅིག་ར་ཡོད་ག་ ཡང་ཅིན་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ གཅིག་ལས་ལྷག་
 པའི་གང་ཟག་ལེ་ཤ་ཡོད་ག་ དེ་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་གཅིག་ནང་ ཡང་
 གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པར་ མིང་ཚབ་གི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་ར་ གང་ཟག་གཉིས་དང་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལུ་གོ་རྒྱུ་གསལ་སྟེ་ཡང་འོང་ནི་ཡོད། ར་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དགོ་པ་
 འདི་ ཡང་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ མིང་ཚབ་གུ་ལུ་སྦྱར་བ་ཅིན་ གྲངས་ཁའི་དབྱེ་བ་ག་ར་ཕྱེ་རྒྱུ་གསལ་
 དེ་འབད་མ་ད་ ཁ་སྐད་ཀྱི་བད་སྦྱོར་རྣམ་གཞག་ནང་ལུ་ གྲངས་ཁའི་དབྱེ་བ་འདི་ ཡང་གྲངས་
 ལག་ལེན་འཐབ་མ་དགོ་པར་ མིང་ཚབ་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་ར་ གང་ཟག་གཅིག་ གཉིས་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ རང་བཞིན་གྱིས་ཉ་གོ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པ་ཅིན་ རྒྱང་མ་གཅིག་ མིང་ཚབ་

གཅིག་ཚིག་ མིང་ཚབ་གཉིས་ཚིག་ མིང་ཚིག་གསུམ་ཚིག་སྟེ་དབྱེ་བ་བྱེ་དགོ། དེ་མིན་ མིང་ཚབ་
གཅིག་ཚིག་དང་ མིང་ཚབ་མང་ཚིག་གཉིས་རྒྱང་མ་གཅིག་དབྱེ་བ་བྱེ་དགོ།

དེ་ལས་ གང་ཟག་གི་མིང་ཚབ་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཚིག་རྒྱ་གིས་ བཤད་མིའི་གང་ཟག་དེ་ སོ་
ཨིན་ན་ མོ་ཨིན་ན་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ལོགས་སུ་སྟེ་ར་ཡོད་པ་ཅིན་ གང་ཟག་གི་མིང་ཚབ་ཕོ་
མོ་སྟེ་ར་དབྱེ་བ་བྱེ་དགོ།

ད་རེས་རྒྱན་ བསྐྱེ་ལེན་འབད་བའི་འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གནས་སུ་ད་ནང་ལུ་ མིང་ཚབ་ཀྱི་གཅིག་ཚིག་
དང་མང་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱང་མ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ གཉིས་ཚིག་དང་གསུམ་ཚིག་རྒྱ་ དབྱེ་
བ་བྱེ་རྒྱགས་པའི་མིང་ཚབ་མ་འཐོན། ད་རེས་རྒྱན་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ནང་ལུ་ སོ་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་
མིང་ཚབ་དེ་ རོ་མ་སྟེ་རོ་ས་འཛིན་འབད་ཡོད་རུང་ མོ་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་མིང་ཚབ་ཅིག་རོ་ས་འཛིན་
འབད་མ་རྒྱགས། མ་གཞི་འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་བརྒྱུམ་སྟེ་ སོ་
མོའི་དབྱེ་བ་འོང་དགོཔ་གཅིག་ཨིན་ལས་ རྒྱལ་མའི་ཞིབ་འཚོལ་སྐབས་རོ་ས་འཛིན་འབད་
རྒྱགས་པའི་རེ་བ་ཡོད།

འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མིང་ཚབ་ཚུ་ གཤམ་གསལ་སྤར་ངོས་འདིན་འབད་ཡིད།

འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ མིང་ཚབ།	རྫོང་ཁད་དོ་མཉམ།	གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ།	གྲངས་ཁད་དབྱེ་བ།	ཕོ་མོ་འདི་དབྱེ་བ།
ང	ང	གང་ཟག་དང་པ	གཅིག་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར
ེ	ང་བཅས།	གང་ཟག་དང་པ	མང་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར
ཚུ	ཚུད	གང་ཟག་གཉིས་པ	གཅིག་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར
ཁི་བག།	ཚུད་ཚུ་ཚུད་ཆ་ཚུབ།	གང་ཟག་གཉིས་པ	མང་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར
ཁོད་རང་བག།	ཚུད་ཚུ་ཚུད་ཆ་ཚུབ།	གང་ཟག་གཉིས་པ	མང་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར
ཁོ	ཁོ	གང་ཟག་གསུམ་པ	གཅིག་ཚིག།	ཕོ
མོ	མོ	གང་ཟག་གསུམ་པ	གཅིག་ཚིག།	མོ
ཁོང་	ཁོང་ཚུ་ཁོང་ཆ་ཚུབ།	གང་ཟག་གསུམ་པ	མང་ཚིག།	ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར

གཤམ་འཁོད་ཀྱི་རྫོང་པ་ཚུ་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཚབ་ཚུ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཞིན་མཉམ། དང་པ་
 ཡང་བཏགས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ འབྲོག་པ་སྐད་ཞིན་མཉམ་དང་ དེ་གི་འོག་ལས་ཡོད་མི་ཚུ་ རྫོང་ཁད་ནང་
 ལུ་གོ་དོན་སྐད་སྐྱར་ཚུ་ཞིན། ལམ་ལུགས་འདི་ དཔེ་དེབ་འདི་ནང་དཔེར་བརྗོད་ག་རའི་ནང་ཅོག་
 གཅིག་པ་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད།

གང་ཟག་དང་པ་གཅིག་ཚོག་འཇུག་པའི་དཔེར་བཤེད།

༡ ་ ང་གཅིག་གིས་ལམ་སྟོན་མི་བྱུང།

ང་གཅིག་གིས་ལམ་སྟོན་མི་ཚུགས།

༢ ་ ང་བགྱིས་སྐང་ལ་འགོ་ཡོ།

ང་བགྱིས་སྐང་ལུ་འགྲོ་དོ།

གོང་གི་དཔེར་བཤེད་ཨང་། ༡ ་ ་ པ་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁའི་བདེ་སྐྱོར་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་
 རྫོང་གཅིག་གི་མཐའ་མ་རྗེས་མཇུག་རྫོང་གི་འཕྲོ་སྟེ་རྫོང་གིས་ཀྱི་བྱི་དགོཔ་ཨིན་རུང་ འབྲོག་པ་
 སྐད་ཀྱི་སྐྱའི་ནུམ་གཞག་ནང་ལུ་ རྫོང་གཅིག་གི་རྫོང་སྐྱེ་འདི་ རྫོང་གི་སྟེ་ རྗེས་འཇུག་རྫོང་གི་
 གི་སྐྱེ་དོམ་ཡོད་པ་དང་ འདི་གི་མཐའ་མ་ཡང་རྫོང་གིས་ཀྱི་ཟེར་རྫོང་སྐྱེ་དོམ་འཕྲོན་ལམ་ འབྲོག་པ་
 སྐད་ཀྱི་ཡིག་སྟེ་བ་ལམ་ལུགས་སོ་སོ་བྱི་བ་ཅིན་ ལ་སྐད་འདི་གི་ངག་གཞིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚུ་སྟོན་
 ཚུགས། ཨིན་རུང་ རྫོང་ཁ་དང་ཚོག་ཡང་གཅིག་ རྫོང་སྐྱེ་ཡང་གཅིག་འཚམས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་
 ཡིག་སྟེ་བ་ཡང་གཅིག་སྟེ་ར་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་སྟེ་ལམ་ལུགས་ཅིག་བཟོ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ ལམ་
 ལུགས་འདི་དང་འགལ་བ་ཅིན་གཅིག་མཚུངས་མི་འགྲོ།

གང་ཟག་དང་པ་མང་ཚོག་འཇུག་པའི་དཔེར་བཤེད།

༣ ་ རེ་འབྲོག་པའི་ ཅིན་མ་ རེ་མེ་རག་པའི་གཉེན་བཏགས་ལོ་གི་སྐོར་ལུ་གྱ།

ང་བཅས་འབྲོག་པའི་ག་ཅི་ལོ་ ང་བཅས་མེ་རག་པའི་གཉེན་བཏགས་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་

ལྷ་གོ།

༤༽ རེག་ཉིས་སང་ཁོང་གི་ཁིམ་ལ་རྒྱ་ལུ་ལས་རྒྱ་ཆི་གྱ།

ང་བཅས་ག་ཉིས་ ཉངས་པ་རྩོ་པ་ཉ་སག་ ཁོང་གི་ཁྱིམ་ནང་ལུ་འབད་བ་འབྲོ་གོ།

དཔེར་བརྗོད་ཨང་༽ ཉ༽ པ་ནང་བཟུམ་སྟེ་ གང་ཟག་དང་པའི་མི་གཉིས་ལུ་གོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨང་

གངས་ཀྱི་ཐ་སྟད་༽ གཉིས་ ༽མིང་ཚབ་དང་གཅིག་ཁར་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པས། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་

ཅིག་ནང་ ཨང་གངས་ཀྱི་ཐ་སྟད་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་མ་དགོ་པར་མིང་ཚབ་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་ར་

གཉིས་ལུ་གོ་རྒྱལས་པ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་མི་ཡང་དཔེར་ན་ ཚངས་ལྷ་ནང་ལུ་ ༽ཨ་ཆིང་༽ ཟེར་

མིའི་ཚིག་ནང་ ཨང་གངས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟད་མེད་རུང་༽ ཆིང་༽ ཟེར་མིའི་ཚིག་གོགས་འདི་གིས་ར་

ཐད་ཀར་མི་གཉིས་ལུ་གོ་བཏུབ། འབྲོག་པ་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་ ཨང་གི་ཐ་སྟད་༽ གཉིས་ ༽

ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ ཚངས་ལྷ་བཟུམ་སྟེ་ མིང་ཚབ་གཉིས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་

དོན་སྟོན་མ་ཡིན་མས།

འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་པའི་མིང་ཚབ་འདི་ མ་གཞི་རྫོང་ཁའི་གང་ཟག་གཉིས་པའི་མིང་

ཚབ་དང་གཅིག་འཚམས་ཅིག་ཡོད་རུང་ རྫོང་སྐད་ལུ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལུགས་ཏེ་འདུག།

གང་ཟག་གཉིས་པ་གཅིག་ཚིག་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།

༥༽ རྩོམ་གྱིས་སྐད་ལ་སོང།

རྩོད་བགྱིས་སྐད་ལུ་སོང་གིག།

༦༽ རྩོམ་ཙམ་ག་ལེ།

རྩོད་ལོ་ག་དམ་ཅིག་ཡར་སོང་ཡི།

གང་ཟག་གཉིས་པའི་མང་ཚིག་གི་མིང་ཚབ་འདི་ དབྱེ་བ་གཉིས་སྟེ་ཡོད་པ་བཟུམ་ཅིག་འདུག དང་
 པམ་འདི་ གང་ཟག་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་མིང་ཚབ་གྱི་ཚུ་བའི་ཚིག་ །རྩོ།ལས་ །ཁོད།
 །ལུ་སྐྱ་གྱུར་ལུགས་ཏེ་ འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ཚིག་གྲོགས་།རང་།དང་ །རབ་།སྐྱར་ཏེ་
 །ཁོད་རང་བག་།ཟེར་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ གང་ཟག་གཉིས་པ་མང་ཚིག་ལུ་གོམ་ཡིན་མས།
 གཉིས་པམ་འདི་ ཚུ་བའི་ཚིག་ །རྩོ།ལས་ །ཁོད།ལུ་སྐྱ་གྱུར་ལུགས་ཏེ་ འདི་གུ་ཚིག་གྲོགས་
 །རབ་།སྐྱར་ཏེ་ །ཁོད་བག་།ཟེར་སྐབ་པའི་སྐབས་ཡང་ གང་ཟག་གཉིས་པ་མང་ཚིག་ལུ་གོམ་
 ཡིན་མས། མ་གཞི་ཚིག་གྲོགས་།རབ་།འདི་ གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་ག་ཅིར་ཡིན་རུང་ དེ་གུ་
 སྐྱར་མ་ད་ གུངས་ཁ་ལེ་ཤ་ལུ་གོ་བ་ཡོད་པ་བཟོ་བའི་ཚིག་གྲོགས་ཅིག་ཡིན་མས། །རབ་།འདི་

ཚངས་ལྷ་ནང་ཡང་མང་ཚོག་སྟོན་པའི་ཚོག་གོགས་ཅིག་ཡིན། ཚངས་ལྷ་དང་འབྲོག་པ་སྐད་གཉིས་

ཉེ་འདབས་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ཁ་སྐད་གཅིག་ལས་གཅིག་ནང་འཇུལ་འཇུལ་མ་འོང་སྲིད།

གང་ཟག་གཉིས་པ་མང་ཚོག་གི་མིང་ཚབ་འཇུག་པའི་དཔེ་བརྗོད།

ཡ ་། ཁོད་རང་བག

ཁྱད་ཆ་བྱབ།

༤ ་། ཁི་བག་མདའ་འཐེན་ཚུན་གཏང་གུ

ཁྱད་ཆ་བྱབ་མདའ་ནམ་ཅེ་ནི་སྟོ།

གང་ཟག་གསུམ་པ་གཅིག་ཚོག་པའི་མིང་ཚབ་འདི་ རྫོང་ཁ་དང་ཅོག་ར་འཐད་པ་སྟེ་འདུག འདི་

འཇུག་པའི་དཔེ་བརྗོད།

༧ ་། ཁོ་སྲུ་ན།

ཁོ་ག་སྟོ།

༡༠ ་། ཁོ་ཡིས་ཁྱོ་བརྟུང་ཡོང།

ཁོ་གིས་ཁྱོད་བྲང་འོང།

འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གང་ཟག་གསུམ་པ་གཅིག་ཚིག་མའི་མིང་ཚབ་ཡང་། རྫོང་ཁ་བརྒྱུམ་སྟེ་ར་

། རྫོང་ཀྱི་འོང་དགོཔ་ཅིག་ཡིན་རུང་། ད་རེས་ཚུན་སྐྱོ་གཟུང་འབད་བའི་ཁ་སྐད་གནས་སྤྱད་ནང་ལས་
མ་འབྲོན།

གང་ཟག་གསུམ་པ་མང་ཚིག་གི་མིང་ཚབ་ཡང་། རྫོང་ཀྱི་ཡིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁ་དང་གཅིག་ར་ཡིན་
པས། རྫོང་ཁའི་ནང་བརྒྱུམ་སྟེ་ར་ འདི་གིས་ཕོ་དང་མོ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་གོ་བཏུབ་པས། འདི་གི་
དཔེར་བརྗོད།

༡༡ ། རེ་གཉིས་སང་ཁོང་གི་ཁིམ་ལ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཚིག་གུ།

ང་བཅས་གཉིས་ ནངས་པ་རྩོལ་ཉ་སག་ ཁོང་གི་བྱིམ་ནང་ལུ་འབད་བའ་འགྲོ་གེ།

༡༢ ། ཨོ་ཉི་མེ་དེ་དེ་ ལྷོ་ཆང་བསྐྱིགས་ནས་ དེ་མི་ ཁོང་བག་དེ་ནས་དགའ་མ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་
ནས་སྟོན་བརྟེན་ནང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་ རྫོང་དཔོན་འདི་དེ་མི་བཀོངས་པི་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལས་ བཞེས་སྟོན་དང་ཆང་ཚུ་གྲ་སྐྱིག་འབད་དེ་ ཁོང་ཆ་བྱབ་དགའ་སྟོན་སྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་
རྫོང་ དཔོན་དེ་བཀོངས་བཏང་བཏང་མ་ཡིན་མས།

གོང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཨང་། རྫོང་ཀྱི་ནང་ཁ་བག་ཀྱི་ཡོད་རུང་། དཔེར་བརྗོད་ཨང་། རྫོང་ཀྱི་གིས་
སྟོན་དོ་བརྒྱུམ་འབད་བའི་ཅིན་ མང་ཚིག་སྟོན་པའི་ཚིག་གོ་གས་རྫོང་ཀྱི་འདི་ གང་ཟག་གསུམ་

པའི་མིང་ཚབ་དང་སྐྱུར་རུང་མ་སྐྱུར་རུང་མང་ཚིག་ལུ་རང་གོམ་ཡིན་མས། སྐྱུ་མཚན་འདི་ གང་
 ཟག་གསུམ་པའི་མིང་ཚབ་ཀྱི་ཕྱ་བའི་ཚིག་ནང་ར་ མང་ཚིག་གི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་མ་
 ལས་ ཚིག་གྲོགས་༽བག་༽དེ་ གཅིག་ཁར་སྐྱུར་རུང་བཏུབ་མ་སྐྱུར་རུང་བཏུབ་ནི་ཡིན་མ་ལས་
 གང་མ་ཁའི་མང་ཚིག་གི་ཚིག་གྲོགས་སྡེ་དོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན།

ནམ་དབྱེ

ནམ་དབྱེ་ཟེར་མི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ རྫོང་ཚིག་ ཡང་ན་ རྫོང་ཚིག་ཆ་ལག་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚིག་
 ཅིག་ནང་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚབ་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་ཅིག་ ཚིག་སྡེ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་
 ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས་ལུ་ དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱད་མ་འདྲམ་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ བད་སྐྱོར་
 གི་ཁྱད་པར་མ་འདྲམ་ཚུ་སྟོན་པའི་དབྱེ་བ་ཅིག་ཡིན། རམ་དབྱེ་ཚུ་ གཙོ་བོ་ རམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཀྱིས་
 སྡེ་སྟོན་མ་ཡིན། རམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཟེར་མི་འདི་ར་ ཁ་སྐད་ཅིག་ནང་ལུ་ རྫོང་ཚིག་ཅིག་ནང་ལས་
 ལོགས་སུ་བཏོན་པ་ཅིན་ གོ་དོན་དོག་དོག་རིལ་རི་ཅིག་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་འོང་ནི་ཡོད་རུང་ རྫོང་ཚིག་
 ནང་ལུ་ བད་སྐྱོར་གི་ལུ་འགན་དོམ་ཡོད་པའི་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་ཡིན། དཔེར་ན་ རམ་དབྱེའི་ཕྱད་
 ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་སྡེ་ རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ བྱེད་པ་ལོ་ག་ཡིན་ན་དང་ བྱ་བའི་ལུལ་ག་ཡིན་ན་ཚུ་
 གསལ་ཏོག་ཏོ་སྡེ་དོས་འཛིན་འབད་ཚུ་གས།

རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཀྱིས་ རོམ་ར་ རྫོང་པ་ཆ་ཚང་བའམ་རྫོང་པ་གཙོ་བོ་ནང་ལུ་ དཔེར་ན་ ག་གིས་
 ག་ལུ་ག་ཅི་འབད་ཡི་ག་ ག་དེ་སྟེ་འབད་ཡི་ག་ ག་ཅི་སྟེ་འབད་ཡི་ག་ རྣམ་འབད་ཡི་ག་ ག་ཅི་གི་
 ཐོག་ལས་འབད་ཡི་ག་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ཚོགས་གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྟེ་དབྱེ་བ་སྟོན་མ་ཨིན། རྣམ་དབྱེའི་
 ཕྱད་ཚུ་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚབ་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་ཐད་ཀར་འོང་མ་ཨིན་མ་དང་། ཡང་ན་ མིང་དང་
 མིང་ཚབ་ཚུ་དང་ཆ་སྟེ་འོང་བའི་ཚོགས་སྟེ་གཞན་ དཔེར་ན་ བྱད་ཚོགས་ གྲངས་ཚད་ཀྱི་ཚོགས་ མིང་གི་
 བྱད་པར་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཚུ་གི་རྒྱབ་ལས་འོང་ནི་ཡོད། མིང་དང་ག་ཅིག་ཁར་ཚོགས་གཞན་སྐྱུར་འོང་
 པའི་སྐབས་ལུ་ མིང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་འོང་བའི་དོན་ཨིན་མས།

འཛམ་གླིང་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་གི་བར་ན་ རྣམ་དབྱེ་གི་གྲངས་ཁ་དང་རིགས་ཚུ་མ་འདྲམ་འོང་ནི་ཡོད།
 ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ རྣམ་དབྱེ་བཞི་ལྔ་དེ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་འོང་ནི་མེད་པ་ཨིན་རུང་ ལ་ལུ་ཅིག་
 ནང་ གྲངས་ཁ་ལེ་ཤ་སྟེ་ཡང་འོང་སྟེད། དཔེར་ན་ ལུ་རུ་སྐྱ་གི་ས་གནས་ དགོས་ཏུ་ན་
 (Dagestan)ཟེར་ས་ལུ་རྒྱབ་སྟོལ་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་ ཅོད་ཇི་(Tsez)ཟེར་མི་ནང་ བརྒྱུ་ལྱི་
 ཐོག་ལས་རྣམ་དབྱེ་གི་དབྱེ་བ་²⁴⁹ དེ་ཅིག་ཡང་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་
 རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཚུ་ཅུ་བ་ལས་ར་འོང་ནི་མེད། དཔེར་ན་ ཨིང་ལི་ཤ་བརྒྱུམ་ཅིག་ནང་འབད་བ་ཅིན་
 རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པའི་ཚོགས་འབྲུའི་ཆ་ཤས་ཅུ་བ་ལས་ར་མེད་པ་ལས་ ཨིང་ལི་ཤ་ནང་ལུ་ རྣམ་དབྱེ་གི་

ལམ་ལུགས་མེད་ཟེར་སྐབ་སྒོལ་ཡང་ཡོད། ཁ་སྐད་ཅིག་ནང་ལུ་ རྣམ་དབྱེ་མེད་ཟེར་སྐབ་པའི་
 སྐབས་ལུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་གོ་བ་ལེན་དགོས་འདི་ ཁ་སྐད་དེ་ནང་ བད་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ལས་རྣམ་དབྱེ་
 སྟོན་པའི་ཚིག་འབྲུའི་ཆ་ཤས་ལོགས་སུ་སྟེ་མེད་པ་ཡིན་མ་རྒྱུ་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་ སྐད་ཡིག་དེ་
 བང་ལུ་ དོན་གྱི་སྟོལ་ལས་རྣམ་དབྱེ་གི་བྱུང་པར་མེད་པ་སྟེ་ཆ་བཞག་ནི་མི་འོང། དོན་ངོ་མ་ ཁ་སྐད་
 ཚུ་གི་བར་ན་ རྣམ་དབྱེ་གི་དབྱེ་བ་ཚུ་ ལམ་ལུགས་སོ་སོ་གི་ཐོག་ལས་དབྱེ་བ་བྱེ་སྟོལ་ཡོད། ཁ་
 སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ ལོགས་སུ་བཏོན་པའི་སྐབས་ལུ་གོ་དོན་དོག་དོག་རིལ་རིལ་མེད་པའི་ཚིག་
 འབྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བྱེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང་། ཁ་སྐད་གཞན་ཚུ་ནང་ ལོགས་སུ་སྐད་བཏོན་
 པའི་སྐབས་ལུ་ གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཚིག་ཕྱད་ཚུ་གིས་དབྱེ་བ་བྱེ་ནི་དང་ ཡང་ན་ ཚིག་ཚོགས་ཀྱི་གོ་
 རིམ་གྱིས་སྟེ་དབྱེ་བ་བྱེ་ནི་ཡང་ཡོད།

ཡིན་རུང་ ཁ་སྐད་ཅིག་གི་བད་སྦྱོར་ནང་ལུ་རྣམ་དབྱེ་གི་ལམ་ལུགས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐབས་ལུ་
 བད་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ལས་ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ གོ་དོན་མེད་པའི་ཚིག་ཕྱད་
 །ཚིག་འབྲུའི་ཆ་ཤས་ །ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་སྟེ་ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་མི་ལུ་གོ་དགོས་ཡིན།
 བད་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་ནང་ ཕྱད་ཟེར་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས་ལུ་དང་།
 རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཟེར་ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས། དེ་ལས་ ཚིག་འབྲུའི་ཆ་ཤས་ཟེར་ལག་ལེན་

འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ལོགས་སུ་སླེ་གོ་དོན་མེད་པའི་ཚིག་ཕྱད་ལུ་གོ་དགོཔ་དང། ཕྱད་དང་ ཚིག་
 འབྱུའི་ཆ་ཤས་གཉིས་ ཉང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་རུང་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་འཚམས་
 ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ གོ་བ་གཅིག་སླེ་ལེན་རུང་རྒྱུན་སློམ་མེད། ང་བཅས་ཀྱིས་ རྣམ་དབྱེ་གི་སྐོར་
 ལས་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོཔ་དོ་རུང་གཅིག་པོ་འདི་ ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ རྣམ་
 དབྱེའི་ཕྱད་ཚུ་འོང་སའི་ས་གོ་སོ་སོ་འོང་ནི་ཡོད། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ མིང་དང་ མིང་ཚབ་
 ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་ཚུ་གི་རྒྱབ་ལས་འོང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང། ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ དེ་ཚུ་གི་གདོང་
 ཁར་འོང་ནི་ཡོད།

དོན་ཚན་འདི་གི་འོག་ལུ་ རོ་སློང་འབད་བའི་ཐ་སྙད་ཚུ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུ་བ་ཅིན་ ཕྱད། རྣམ་
 དབྱེའི་ཕྱད། ཚིག་འབྱུའི་ཆ་ཤས། ཟེར་མི་ཚུ་ གོ་དོན་མེད་པའི་ཚིག་ཕྱད་སླེ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་མ་
 དང། གོ་དོན་ལོགས་སུ་སླེ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཕྱད་ཚུ་རྣམ་དབྱེ་གི་ཕྱད་མེན་པར་ བད་སྤྱོར་གྱི་དབྱེ་བ་
 སོ་སོ་སླེ་ར་བཅུ་དགོཔ་ཡིན་མ་ལས་ དོན་ཚན་སོ་སོའི་ནང་ལུ་ འགྲེལ་བཤམ་རྒྱབ་དགོཔ་ཡིན།
 ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་ ཁ་སྐད་ག་ར་གི་བད་སྤྱོར་ནང་ རྣམ་དབྱེའི་ལམ་
 ལུགས་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང། དེ་ཡང་ རྣམ་དབྱེ་གི་ཁྱད་པར་དོ་མ་ཚུ་ ཚིག་འབྱུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་

ལས་རང་སྟོན་སྲོལ་ཡོད། རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་འོང་སའི་ས་གོ་ལས་དབྱད་པ་ཅིན་
 འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་ནང་ མིང་དང་ མི་ཚབ་ མིང་ཚོགས་ཚུ་གི་རྒྱབ་ལས་ར་འོང་སྲོལ་འདུག།
 ད་རེས་ཚུན་བསྐྱེལ་ལེན་འབད་བའི་གནས་སྤྱད་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཚུ་
 ག་ཤམ་གསལ་ལྟ་ར་དུ་འོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན།

ཀུ་ རྩེད་པ་པོ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ།
 རྩེད་པ་པོ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ རྫོང་པ་ཅིག་ནང་ལུ་ བྱ་བ་ག་ཅིར་ཡིན་རུང་ དེ་
 འབད་མི་ག་ཡིན་ན་ ཕྱད་ཅིག་ལུ་བཟླ་སྟེ་འོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་མི་ལུ་གོ་མ་ཡིན། འབྲོག་པ་
 སྐད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ ཡུད་པ་ཅིག་ཚོས་སྐད་བརྩམ་སྟེ་ར་ རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཀྱི་གིས་།
 ཀྱིས་། ཀྱིས་། ཀྱིས་། བཞི་གིས་སྟོན་མ་ཡིན་མས། འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་
 དབྱེ་ཡང་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ནང་བརྩམ་སྟེ་ར་ འབྲེལ་སྐྱེའི་དབྱེ་རྟེ་རྩེས་འཇུག་ཀྱི་ས་།
 སྐད་སྟེ་འབྲི་བ་ཅིན་བརྟུབ་ནི་ཡིན་མས། མ་གཞི་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ངག་ཐོག་ལུ་སྐབ་པའི་སྐབས་
 ལུ་ རྩེད་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་སྐྱེ་གཉིས་ཚར་འཛིན་སྐྱེ་དེ་ཅོག་གཅིག་པ་སྟེ་འཐོན་མ་ཡིན་རུང་ འབྲོག་པ་
 སྐད་འདི་ཡིག་ཐོག་ལུ་བྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ རྣམ་དབྱེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བྱད་པར་བྱེ་ཚུགས་ནི་གི་
 དོན་ལུ་དང་ གཉིས་པ་ འབྲོག་པ་སྐད་དང་ཚོས་སྐད་གཉིས་ བརྟེན་ལས་འབད་རུང་ མིང་

ཚོག་ལས་འབད་རུང་ ཉ་ལམ་འབྲ་སུ་འཚམས་ཅིག་ཡོད་ནི་འདི་གིས་དང་ ཚོས་སྐད་ནང་ལུ་བྱི་
 སྲོལ་ཉེ་མ་ལས་དར་ཉེ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཨིན། ཨིན་རུང་ ཁ་སྐད་ག་དེ་ཨིན་རུང་ དེ་གི་བདམ་སྦྱོར་
 ཞིབ་འཚོལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་དང་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བྱི་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁ་སྐད་དེ་གི་ངག་གཤིས་
 ལུ་གཞི་བཞག་དགོས་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ། དེ་མིན་ ཁ་སྐད་ཀྱི་ངག་གཤིས་དང་ བདམ་
 སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ལུང་པར་སྲོམ་ཞུགས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ངོ་མ་ཡོད་པ་ཨིནམ་དང་། ཁ་སྐད་དེ་གི་
 བདམ་སྦྱོར་ལྟ་བུ་དགོ་པ་ཅིན་ སྐད་ཡིག་ལུ་ཁག་ཅིག་འོང་ནི་ཨིནམ་ཐག་ཚད་ཚོད་ཚོད་ར་ཨིན། ག་
 ཅི་སྤེ་བེར་བ་ཅིན་ བདམ་སྦྱོར་ནང་ལས་འཕྲོག་པའི་ལམ་སྟོན་ཚུ་དང་ ངག་གཤིས་ནང་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་གཉིས་ ཉགས་མ་མཐུན་ནི་དེ་གིས་ཨིན། ཞིབ་འཚོལ་པའི་འགན་ལུང་ངོ་མ་
 འདི་ དེ་སྤེ་འཕྲོ་བཅུག་ནི་མི་འོང་ ཨིན་རུང་ ངབ་ཅས་རའི་ཉེ་མ་ལས་ར་ལམ་ལུགས་ཚུ་བརྟན་སྤེ་
 ཚུད་ཚར་མི་དང་འགལ་ལྡན་ མི་བརྟུབ་ནི་འདི་གིས་ ཀམ་པ་སྐྱུ་སྤེང་། པ་ རང་བྱུང་རྫོང་
 (༡༩༥༧-༡༩༩༧) གི་ཞལ་ནས་ འགལ་དུ་མ་ཡིན་བྱུང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ། ཟེར་གསུངས་ཡོད་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྩམ་སྤེ་ འགལ་བ་མི་འཕྲོ་ནི་འི་བྱིར་དུ་ དབུ་མའི་ལམ་ཅིག་བརྟོན་ཉེ་ འབད་དགོ་
 པའི་གནས་སྤངས་ཡང་འཕྲོན་མ་ཨིན་མས།

འཕྲོག་པ་སྐད་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་ནམ་དབྱེ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།

༡༽ གཡལ་གཤིས་ ཚ་བེ་མེ་ན།

གཡལ་གཤིས་ ཚ་བེ་ད་རུག།

༢༽ རོམ་གྱིས་ཁོ་རང་གི་སེན་མོ་གིས་ལུག་བྲེ་ནེ་བསད་འདུག།

རོམ་གྱིས་ཁོ་རའི་སྡེ་ལུ་བཞར་གྱིས་བཞར་ཏེ་ལུག་བསད་རུག།

༣༽ དེཙོ་ཏི་ནེ་ མི་སེར་དམངས་གྱིས་ ལུ་སྟེ་ ལ་རྒྱུ་ཡིན་ད་ དེཙ་རྒྱུ་དེན་ད་ཅི་ཅིན་ཞིག་དེ་

མི་མགུ་བཅད་ མི་གི་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཅིན་སེ་འགྲིག་སེ་ན།

དེལས་ མི་སེར་རྩེ་གིས་ དེསྟེ་ཡིན་པས། དེའབདམ་ད་ མིའི་མགུ་ཏོ་བཏོག་ནིའི་ཐབས་ཤེས་

ག་ཅི་ར་དགོ་ག་བེར་སྐབ་སྐབས་མས།

༤༽ ང་ཡིས་ཁོ་བརྟུང་གུ་ན།

ང་གིས་ཁོ་བྱང་ནི།

༥༽ ཁོ་ཡིས་ང་བརྟུང་ཐུག།

ཁོ་གིས་ང་བྱང་ཡི།

དཔེར་བཞིན་ཨང་། ཉ༽ པ་དང་ ཉ༽ པ་གིས་སྟོན་དོ་བཟུམ་ རྫོང་ཁའི་བད་སྐྱེར་དང་འཁྲིལ་བ་

ཅིན་ ཉ༽ པ་གི་རྟེང་བདའ་སྟེ་དང་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་མཐའ་མར་། ཉ༽ པ་གིས་། འཕྲོག་དགོས་ཡིན་

རུང་ འབྲོག་སྐད་ཀྱི་ངག་གཤིས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱ་ཡིས་། འབྲོབ་ཡིན་མས། དེ་ཚོས་སྐད་དང་

ཚོག་འབྲེད་པ་སྟེ་ར་སྟོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས།

ཕྱད་དེ་རྒྱ་གིས་ར་ རྫོང་ཚོག་ནང་ལུ་ བྱེད་པ་པོ་གིས་བྱ་བ་ཅིག་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ལག་ཆ་ག་

ཅི་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་འབད་མ་ཡིན་ན་ ཡང་ན་ ཐབས་ལམ་ག་ཅི་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་འབད་མ་

ཡིན་ན་ དེ་རྒྱ་ཡང་སྟོན་མ་ཡིན་མས། ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་དབྱེད་དང་ ཐབས་

ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱད་རྒྱ་སོ་སོ་འོང་སྟོལ་ཡོད་པ་ཡིན་མ་ལས་ དེ་རྒྱ་ནང་ བྱེད་པ་པོའི་

རྣམ་དབྱེད་དང་ ཐབས་ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་སོ་སོ་སྟེ་ར་འོས་འཛིན་འབད་སྟོལ་ཡོད། ཡིན་རུང་

ད་རེས་རྒྱ་ཚོང་ཚོང་ཤེས་མི་གི་འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་རྒྱ་ནང་ དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཆ་ར་ ཕྱད་ཚོག་ག་ཅིག་པ་

གིས་ར་སྟོན་སྟོལ་མཐོང་ཡི། འབྲོག་སྐད་ནང་ལུ་ཡང་ དེ་སྟེ་ར་ཡོད་པ་ལས་ འདི་རྣམ་དབྱེ་

ག་ཅིག་གི་གངས་སུ་འོས་འཛིན་འབད་དེ་ དོན་གྱི་འཇུག་ཐངས་ལུ་རྒྱུང་མ་ག་ཅིག་ བྲང་གསེས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་ བྱེད་པ་ཡིན།

འབྲོག་སྐད་ནང་ལུ་ བྱེད་པ་པོ་རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་རྒྱ་གིས་ར་ཐབས་ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པའི་

དཔེ་ར་བརྗོད།

༤། ང་ཡིས་ཚུ་ཨོ་ཏི་ཁ་ར་གིས་བརྩུང་གུ་ན།

ངགིས་ཁྱོད་ཨ་ལྷོ་འཁར་མ་གིས་བྲང་ནི།

ལ། ངཡི་ཕུ་རུ་གུ་གིས་ལྷོ་ཁིམ་ཕུ་གིས་ཚུའི་ནི་ཟ་ཡི།

ངའི་ཨ་ལུ་གིས་ལྷོ་ཐུར་མ་གིས་དཔོག་སྟེ་ཟམ་ཨིན།

ད་ལྷོ་ཡོད་པའི་ཁ་སྐད་གནས་སྤྱད་ནང་ལས་ ཐབས་ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་མིའི་ཕྱད་དེ། །གིས་།
རྒྱུང་ག་ཅིག་གི་དཔེར་བརྗོད་ཐོབ་ཡོད་རུང་ སྤང་ག་ཞན་ཚུ་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་ཐད་རི་བ་རི་འོང་
ནི་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་མའི་ཞིབ་འཚོལ་ནང་འཐོབ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ལ། བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ།

ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་ གནས་ག་ཞིའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ ལས་སུ་བྱ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ དགོས་
ཆེད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་ལོགས་སུ་སྟེ་ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད་མི་དེ། འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ དེ་ཚུ་
བསྟོམས་ཏེ་ བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་ངོས་འཛིན་འབད་དེ། གནས་ག་ཞི་དང་ ལས་སུ་
བྱ་བ་ དགོས་ཆེད་གྱི་འཇུག་ཐངས་ཚུ་ བྲང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་བཞག་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ གནས་
ག་ཞི་དང་ ལས་སུ་བྱ་བ་ དགོས་ཆེད་གྱི་བྱུང་པར་གསུམ་ཆར་ སྤང་ཚོག་ག་ཅིག་པ་གིས་སྟོན་མ་
ཨིན་མ་ལས་ དོན་གྱི་འཇུག་ཐངས་རྒྱུང་ག་ཅིག་སོ་སོ་ཨིན་མ་མ་གཏོག་བད་སྦྱོར་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་
ག་ཅིག་ར་ཨིན་མ་ལས་ རྣམ་དབྱེ་ག་ཅིག་གི་གྲངས་སུ་ངོས་འཛིན་འབད་བ་ཅིན་འཇུག། བྲང་

གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཆ་ལུ་ར་ཁྱབ་ཚུགས་པ་སྟེ་ མིང་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་

བཏགས་དགོ་མི་ཡང་གནས་གཞི་ཡིན་རུང་ ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་རུང་ དགོས་ཆེད་ཡིན་རུང་ བད་

སྦྱར་གྱི་དབྱེ་བ་དོམ་ལུ་ བྱ་བའི་ཡུལ་འབད་མི་གི་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚབ་ ཡང་ན་ མིང་

ཚོགས་ཅིག་སྟོན་ནི་འདི་གིས་ཡིན།

འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ བྱ་བ་ཡུལ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གི་མཛད་འདི་ ཉེ་ལོ་ཉེ་ཡིན་པས།

དང་པ་ བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉེ་ལོ་ཉེ་གིས་ གཙོ་བོ་ར་ གནས་གཞི་དང་ ཚོ་སྐབས་ཀྱི་གཞི་

ཚུགས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་སྟོན་མ་ཡིན། བད་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྟངས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ལུ་བ་ཅིན་ འདི་གིས་

བར་སྐད་ཀྱི་གནས་གཞི་དང་ ཚོ་སྐབས་ཀྱི་གནས་གཞི་ དེ་ལས་ཚུགས་ཀྱི་གནས་གཞི་ཚུ་སྟོན་མ་

ཡིན། དེ་ཡང་ རྫོང་ཚོགས་ནང་ལུ་ བྱ་བ་ཅིག་གི་དོན་སྟོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ས་གནས་ག་ཏེ་ཡིན་ན་

ཡང་ན་ དུས་ཚོད་ནམ་ཡིན་ན་ ཡང་ན་ ཚུགས་ག་ཏེ་ལ་ཐུག་ལུ་ཡིན་ན་ལ་སོགས་པ་ཚུ་སྟོན་མ་

ཡིན་མ་དང་། དེ་ཚུ་གི་དཔེ་ར་བཞེད་ཚུ་ཡང་།

༤༽ འདི་རིང་ཚུ་ངའི་ཁྱིམ་ལ་ཉེ་འདུག

ད་རེས་ཚུ་དེའི་ཁྱིམ་ནང་ཉལ་སྡོད།

༤ ་ སང་མི་ལ་ང་མདའ་འཐེན་ཀྱང་འགྲོ་གུ།

ང་ནངས་པ་ལྷུས་བབས་ལུ་མདའ་རྩེ་བ་འགྲོ་ནི་ཨིན།

༡༠ ་ དེ་ནི་ཨ་མ་རྩོམ་འདི་ འོ་ཡི་མ་ལ་བོད་ལས་མ་ལ་བྲོ་ཡོང་ནས་དེ་ནི་སག་སྟེང་ལ་དོག་པེ་
ཡིན་ཏོ།

དེ་ནི་ཨ་མ་རྩོམ་དེ་ བོད་ལས་མར་ཁ་ཐུག་ལུ་བྱོག་འོངས་ཏེ་སག་སྟེང་ལུ་སྟོན་སྟོན་པ་མས།

ཕྱང་ཁྲོལ་ཀྱི་འདི་གིས་ ལོང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཨང་ ཁྲོལ་ཀྱི་པ་ནང་ལུ་ བར་སྐྱང་གི་གནས་གཞི་
སྟོན་མ་ཨིན་མ་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཨང་ཁྲོལ་ཀྱི་པ་ནང་ལུ་ ཚོ་སྐབས་ཀྱི་གནས་གཞི། དེ་ལས་
དཔེར་བརྗོད་ཨང་ ཁྲོལ་ཀྱི་ནང་ལུ་ ཕྱང་ཁྲོལ་གི་གསུམ་ཡོད་ས་ལས་ ཐོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ཚུགས་ཀྱི་གནས་གཞི་སྟོན་མ་ཨིན་མ་དང་ མཐའ་མ་དེ་གིས་ བར་སྐྱང་ངམ་ས་གནས་ཀྱི་གནས་
གཞི་སྟོན་མ་ཨིན་མས།

གཉིས་པ་ འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་བའི་ཕྱང་ཁྲོལ་ཀྱི་འདི་གིས་ར་ ཚོས་སྐད་དང་
རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་ ལས་སུ་བྱ་བའི་རྣམ་དབྱེ་བ་བྱུམ་སྟེ་ རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ བྱ་བའི་ཡུལ་དགོ་པའི་བྱ་
ཚིག་ཅིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཐད་ཀར་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་སྟོན་མ་ཨིན་མས། འདི་གི་བརྗོད་ཀྱི་

ལཱ་འགན་ངོམ་ར་ རྫོང་ཚིག་ཅིག་ནང་ལུ་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་ ཡང་ན་ ཚིང་ཚབ་ཅིག་
ལུ་ བྱ་ཚིག་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བྱ་བ་ཅིག་ ཡང་ན་ བྱ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཅིག་འདི་ལུ་ཕོག་པའི་བྱ་བའི་
ཡུལ་དེ་སྟོན་ཚུགས་པ་ཨིན།

དེ་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་ ། གནས་སྤྱད་ནང་ལས་དཔེར་བརྗོད་དོག་དོག་རིལ་རིམ་འཕྲོབ་ །།

༡༡ ། རེ་རང་གི་མར་སྐལ་བཟང་ལ་བྱིན།

ང་བཅས་ཀྱི་མར་སྐལ་བཟང་ལུ་བྱིན།

གསུམ་པ་ འཕྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་ནམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཀྱི་ལ་ ། གིས་ར་ ཚོས་སྐད་དང་
རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་དགོས་ཚེད་ཀྱི་འཇུག་ཐངས་བཟུམ་སྟེ་ རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ བྱེད་པ་པོ་གིས་བྱ་བ་ཅིག་
འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ དེ་གིས་ཕན་པ་འཕྲོབ་མིའི་ཡུལ་དེ་ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་པས། ཁ་
གསལ་སྟེ་ཞུ་བ་ཅིན་ རྫོང་ཚིག་ནང་ལུ་ བྱ་བ་ཅིག་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་སྟེ་ དངོས་པོ་ ཡང་ན་
བན་དོན་ ཡང་ན་ ག་ཅི་ཨིན་རུང་ཅིག་ལེན་མིའི་བྱ་བ་ཡུལ་དེ་སྟོན་མ་ཨིན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་
མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་ ཡང་ན་ མིང་ཚབ་གང་རུང་ཅིག་འོང་སྲིད། དེ་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་།

༡༢ ། ཁོ་ཡི་མར་སྐལ་བཟང་ལ་ང་ཡིས་སྟེར་ཡོ།

ཁོ་གི་མར་ངགིས་སྐལ་བཟང་ལུ་བྱེན་དོ།

གོང་གི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་ཚུ་གིས་སྟོན་དོ་བརྩམ་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ནང་གི་ གནས་
 གཞིའི་རྣམ་དབྱེད་ད། ལས་སུ་བྱ་བའི་རྣམ་དབྱེ། དེ་ལས་ དགོས་ཆེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་སྟོན་
 པའི་ཕྱད་དེ་ གཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ རོམ་འབད་བ་ཅིན་ ག་རའི་ནང་ བྱ་བའི་ཡུལ་དེར་སྟོན་མ་
 ཨིན་ལས་ བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བེར་གཅིག་གི་གྲངས་སུ་ངོས་འཛིན་འབད་མ་ད་གིས་
 བརྟུབ་ར་བརྟུབ་པས། ཚོས་སྐད་དང་ རྫོང་ཁའི་ནང་བརྩམ་སྟེ་ རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་འདི་གཅིག་ར་
 ཨིན་རུང་ དོན་གྱི་ཐོག་ལས་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོ་ལུ་ངོས་འཛིན་འབད་བ་ཅིན་ བན་སྐྱོར་ནང་ལུ་མགུ་
 འཕྲོམ་ནིའི་གཞི་ཅིག་ཨིན། དེ་བས་འདི་ ཕྱད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་འདི་གཅིག་ རང་གསེས་
 འཇུག་ཐངས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་འདི་སོ་སོ་སྟེ་དབྱེ་བ་ཅིན་མགུ་མི་འཕྲོམ།

གཏེ བདག་དབང་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ།
 འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་བདག་དབང་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བེར་མི་འདི་ རྫོང་པ་ཆ་ཚང་བ་ནང་ལུ་ མིང་
 དང་མིང་ ། རྫོང་ཆ་ཚང་པ་འོག་གྲངས་སུ་བརྩམ་ཨིན། ། ཡང་ན་ མིང་དང་མིང་ཚོགས།
 ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་དང་མིང་ཚོགས་གཉིས་ ཡང་ན་ གསུམ་གཅིག་ཁར་འོང་བའི་སྐབས་ལུ་

བདག་པོ་ག་འདི་ཡིན་ན་དང་། བདག་དབང་གི་འོག་ལུ་རྒྱུད་མི་དེ་ག་ཡིན་ན་སྟོན་མི་ཅིག་ལུ་སྐྱབས་
 ཡིན། བདག་དབང་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་ འབྲེལ་སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་
 ཟེར་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད། མ་གཞི་ཚོས་སྐད་ནང་གི་སྤང་། །རྒྱ་གྲི་གི་འི་ཡི་ཤེ་རྒྱ་གིས་ མིང་
 དང་ མིང་ཚབ་ མིང་ཚོགས་རྒྱ་གི་བར་ན་འབྲེལ་བ་སྟོན་མ་ཡིན་མ་སྟེ་ཆ་བཞག་རུང་མ་འཇུག་པ་
 མེད་རུང་། བརྒྱ་སྐྱེད་གྲི་དབྱེ་དཔུང་ངོ་མ་འབད་བལྟ་བ་ཅིན་ སྤང་དེ་རྒྱ་གིས་ སྤྱིར་བཏང་གི་འབྲེལ་
 བ་ལས་ལྷག་སྟེ་ བདག་དབང་སྟོན་མ་ཡིན་མས། འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ཡང་ སྤང་དེ་རྒྱ་གིས་ར་
 འབྲེལ་བ་སྟོན་མི་གུ་ལུ་ མིང་གིས་མིང་ ངམ་ མིང་ཚོགས་ཀྲིས་མིང་ཚོགས་དབང་བའི་བདག་
 དབང་ཡང་སྟོན་མ་ཡིན་མས། བདག་དབང་གི་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་ངོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན།

རྫོང་ཁའི་ནང་ལུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བྱི་བའི་སྐབས་ལུ་ ཚོས་སྐད་བཟུམ་སྟེ་ར་ གཏོང་ཁར་གྲི་རྗེས་
 འཇུག་ཡི་གུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབྲེལ་སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་གི་སྤང་། །རྒྱ་གྲི་གི་འི་ཡི་ཤེ་ཡོད་པ་སྟེ་ངོས་
 འཛིན་འབད་ཡོད་རུང་། རྫོང་ཁའི་ངག་གཞིས་ནང་ལུ་ ཡིག་སྟེབ་ལུ་མཚོ་བསམ་མ་བཏང་བར་
 སྐྱ་རྒྱུང་ག་ཅིག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་དབྱེ་དཔུང་འབད་བ་ཅིན་ འབྲེལ་སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་གི་སྤང་འདི་
 ངོ་མ་འབད་བ་ཅིན་ །རྒྱ་གི་ཤེ་གི་སྐྱ་རྒྱུང་ག་ཅིག་ལྷགས་ཆེ་སྟེ་སྟོན་ཡིན་མ་དང་ སྐྱའི་གནས་

སྐད་ས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་། རྒྱུ་ཤིང་ཡང་ཨ་ཙོ་རེ་གོ་མ་ཡིན་མས། ཉེ་མ་རྫོང་ཁའི་ཁ་སྐད་འདི་ནང་
 འབྲེལ་སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་གི་ཕྱད་ག་ར་གི་དབྱེ་བ་སྟོད་སྟོད་པ་འོང་སྲིད་རུང་ ཁ་སྐད་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་
 བསྟུན་ ཕྱད་གཞན་ཚུ་གི་སྐྱ་ཚུ་ཟུར་ཉམས་ཏེ་ རྒྱུ་ཤིང་། རྒྱུ་ཤིང་གི་སྐྱ་ནང་ལུ་བསྐྱབ་འཕྱོ་
 འཕྱོམ་འོང་ནི་ཡིན་མས། སྐྱ་ཟུར་ཉམས་ཐངས་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ ཕུགས་ལུ་ རྒྱུ་ཤིང་གི་སྐྱ་ཁོ་ན་
 ལུ་བསྐྱབ་ནི་བཟུམ་མཐོང་མས།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་ཚུ་གི་བར་ན་ བད་སྟོར་གྱི་གནད་དོན་གཞན་ཚུ་ནང་ལྷན་
 པར་ཞུགས་དོ་བཟུམ་སྟེ་ར་ རྣམ་དབྱེ་ལུ་ཡང་ རྣམ་དབྱེའི་རིགས་དང་ ཕྱད་ཀྱི་གྲུངས་ཁ་གཉིས་
 ཚར་འེ་ལྷན་པར་འོང། དམིགས་བསལ་དུ་ འབྲེལ་སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་ལུ་བལྟ་རུང་ ཁ་སྐད་ལ་ལུ་ཅིག་
 བད་ཕྱད་མང་སྲུ་འོང་སྲིད་ནི་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ཉུང་སྲུ་སྟེ་འོང་སྲིད།

འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྟེབ་ལུ་མ་བལྟ་བར་ འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ཁ་སྐད་
 འདི་གི་ངག་གཤིས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱ་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ བདག་དབང་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གི་ཕྱད་འདི་
 རྒྱུ་ཤིང་། རྒྱུ་ཤིང་གི་ཡི་གས་སུ་ རོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་པས། ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྟེབ་
 ཀྱི་ཁ་སྐད་ལས་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་དབྱེ་དབྱུང་འབད་བ་ཅིན་ སྐྱ་རོ་མ་དེ་གསུམ་ཡོད་རུང་ རྗེས་

འཇུག་གི་འཕྲོ་བ་ཐངས་དང་འཁྲིལ་ རྒྱ་གི་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་ལི་ལྷུ་མ་ཆར་འབྲི་སྲོལ་
 འཕྲོ་ན་ནི་ཨིན་མས། འཕྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ བདག་དབང་གི་ནམ་དབྱེའི་ཕྱད་ཚུ་འཇུག་པའི་དཔེར་
 བཟོད།

༡༩ ། གཡལ་གཤི་གི་སྲུག་ལ་པར་རྒྱུ་མི་ཉོ་ཨེ།
 གཡལ་གཤི་མི་གི་རྒྱུ་མི་ཉོ་ག་སྟོ།

༡༧ ། ཡུ་མི་གཡལ་གི་རྒྱུ་མི་ཉོ་ད།
 ཡུ་མི་གཡལ་གི་རྒྱུ་མི་ཉོ་མས།

དཔེར་བཟོད་ཨང་རྒྱ་༡༧ ། པ་ནང་ལུ་ ཚོས་སྐད་དང་ཚོང་ཁའི་ཡིག་སྲེབ་ལས་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཉེ་
 རྗེས་འཇུག་རྒྱ་གཤི་མཐའ་མར་རྒྱ་གི་ཉེ་འབྲི་དགོ་ནི་འདི་གིས་ རྒྱ་གི་ཉེ་བྲིས་བྲིས་མ་གཏོགས་
 འཕྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་ངག་གཤིས་དང་འཁྲིལ་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱ་གཡལ་གཤི་རྒྱུ་མི་ཉོ་བ་དབང་དབག་གི་
 ཕྱད་འདི་ རྒྱ་གཡལ་ཉེ་གསལ་ཉོ་ག་ཉོ་སྲེ་གོ་ནི་འདུག།

༡༥ ། ཨོ་ཉི་ཁི་མ་ངཡི་ཡིན་ད།
 ཨོ་ཉི་ཁི་མ་འདི་ངཡི་ཨིན།

༡༥ ། ཨོ་ཏི་ལུག་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡིན་ད།

ཨ་རྒྱུ་འདི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུག་ཡིན།

དེ འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ

འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་ ལཱ་དང་བྱ་བ་ག་ཅི་ར་ཡིན་

རུང་ དེ་འབྲུང་སའི་གཞི་ ཡང་ན་ འོང་སའི་གཞི་ ཡང་ན་ འགོ་བརྩུགས་སའི་གཞི་དེ་སྟོན་མ་

ཡིན། དེ་ཡང་ བར་སྐྱང་གི་གཞི་ཅིག་སྟོན་མ་ཡིན་མ་དང། ཡང་ན་ ཅུས་ཚོད་ཅིག་གི་གཞི་དེ་

སྟོན་མ་ཡིན། ཚོས་སྐད་ནང་ལུ་ འབྲུང་ཁྲུངས་རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་ ། ། རྣམ་ཤེས་དང་། ། ། ལས་ཤེས་

ཡོད་ས་ལས་ རྫོང་ཁའི་ངག་གཤམ་ནང་ལུ་ ། ། རྣམ་ཤེས་འདི་ཉམས་ཏེ་ ད་རེས་། ། ། ལས་ཤེས་ག་ཅིག་

ལས་བཀལ་མེད་རུང་ འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ ཚོས་སྐད་བརྩམ་སྟེར་ ། ། རྣམ་ཤེས་

དང་། ། ། ལས་ཤེས་ར་མ་ཉམས་པར་དོམ་སྟེ་སྟོན་ལུག

འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞེད།

༡༦ ། ལ་ནས་ཚུ་ཐེ་ཏེ་ན།

ཚུ་གངས་རི་ལས་འབྲོན་མ་ཡིན།

༡༥ ་། དེ་ནི་སུག་སྟེང་ནས་རྒྱུ་ལ་ མི་གེ་ལོང་རང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དོག་རིལ་རི་བག་ཕུར་ཅིན་རྒྱུ་ལ་

ཡོང་ནས་ཕྱགས་ཅན་བག་ཡོང་ནས།

དེ་ལས་སུག་སྟེང་ལས་ མི་གཞོན་མ་དང་སྟོབས་ཕྱགས་སྲིང་སྲི་དོག་རིལ་རི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་

གཅིག་རྒྱུ་ལ་ཐུག་ལུ་འོང་འོང་མ་ཡིན་མས།

༡༦ ་། ཨ་མ་ཚོ་མོ་འདི་འོས་མ་ལ་བོད་ལས་མ་ལ་བོ་ཡོང་ནས་དེ་ནི་སུག་སྟེང་ལ་དོག་ཕི་ཡིན་ཏེ།

ཨ་མ་ཚོ་མོ་འདི་ ཡར་ལས་མར་ལ་ བོད་ལས་མར་ལ་ ཕྱག་འོངས་ཏེ་སུག་སྟེང་ལུ་སྟོད་

སྟོད་པ་ཡིན་མས།

འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ ཚོས་སྐད་དང་རྫོང་ཁ་བཟུམ་སྟེ་ རོ་བ་ཅམ་སྟོན་པ་དེ་ གོང་ལུ་བཤད་མིའི་

རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བརྟེན་ རྣམ་དབྱེ་གི་གངས་སུ་མ་བཅུས་བར་བཞག་དོ་བཟུམ་སྟེ་ར་ བོད་སྐད་ཡང་

རྣམ་དབྱེ་གངས་སུ་དོས་འཛིན་མ་འབད། དེ་ཡང་ འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ བོད་སྐད་ །ཨོའི་།ལ་

སོགས་པ་རྒྱ་ རང་དབང་གི་ཚིག་སྟེ་ལག་ལེན་འབྲེལ་མ་གཏོགས་ འདི་གི་གོ་བ་འཐོན་ནི་གི་

དོན་ལུ་ ཡིན་ཅི་ཡིན་ཅི་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚབ་ལུ་བརྟེན་དགོ་ཟེར་མེད་པའི་ཁར་ བོད་སྐད་ལས་

བརྟེན་རྒྱ་བའི་ཚིག་ཡང་འགྱུར་མ་འགྱུ་ནི་དེ་གིས་ཡིན།

ཅེ་ མཉམ་འབྲེལ་སྟོན་པའི་ནམ་དབྱེ།

འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་སྟོན་པའི་ནམ་དབྱེ་གི་ཕྱད་འདི་ །མཉམ་།དང་ །དང་།

གཉིས་ཨིནམ་སྡེ་ངོས་འཛིན་འབདཝ་ཨིནམ་དང་ ནམ་དབྱེ་འདི་ཡང་ རྫོང་ཚོག་ཅིག་ནང་ལུ་

མིང་དང་མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་དང་མིང་ཚོགས་ ཡང་ན་ མིང་དང་མིང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་

ན་མཉམ་འབྲེལ་ཡོདཔ་ཨིནམ་ཕྱད་དེ་གཉིས་ལུ་བཟླ་སྟེ་ཉ་གོ་ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ཨིན། གོ་དོན་

ལོགས་སུ་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཅིན་ རྫོང་པ་ཆ་ཚང་བ་ཅིག་ནང་ལུ་ བྱེད་པ་པོ་ཨིན་མི་གི་མིང་ཚབ་ ཡང་

ན་ མིང་ ཡང་ན་ མིང་ཚོགས་ཅིག་གིས་ བྱ་བ་ཅིག་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ གཞན་མི་ཅིག་གིས་

དེ་དང་མཉམ་བཟླ་རྒྱུ་ཀྱི་ལ་འགན་ དཔེར་ན་ བྱེད་པ་པོ་ཨིན་རུང་ བྱ་བའི་ཡུལ་ཨིན་རུང་ ཅོག་

ར་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབག་པ་ཨིན་ཕྱད་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་ཚུགས། འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ལུ་ མཉམ་

འབྲེལ་སྟོན་པའི་ནམ་དབྱེ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་།

༡༠ ་། ང་བོ་མོ་ཨིན་ཚུ་ཅབ་ཚོག་པ་ཞིག་མཉམ་འདུག་གུ།

ང་བུམོ་འཇའ་རིས་མོ་དོག་རིལ་རིལ་ཅིག་དང་ཆ་སྟོན་ནི་(གཉེན་རྒྱུ་བ་ནི)།

༡༡ ་། དེ་ནི་སློ་མ་སྟེ་ལུ་སེ་ན་ད་སློ་མས་ད་ཨ་མ་རྩོ་མོ་དང་དེད་གཉིས་ཁིས་མ་གཏོགས་པ་ངའི་ཁི་

ག་ཅིག་གིས་ལམ་སྟོན་མི་ཐུབ་སེ་དེ་གསུངས་སེན།

འདི་སྐྱམ་ལུ་ལུ་བའི་སྐབས་ལུ་ སྐྱམ་གྱིས་ ང་དང་ཨ་མ་ཚོ་མོ་ང་བཅས་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་ཁར་
 ལམ་སྟོན་འབད་བ་ཅིན་རྒྱུང་མ་གཅིག་འབད་ཚུགས། དེ་མིན་ ང་གིས་ལམ་སྟོན་འབད་མི་ཚུགས།
 འབྲོག་པ་སྐད་ནང་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ སྤང་། རྩམ་ཤེད་ རྩམ་ཤེད་ འདི་འབྲུག་གི་ཁ་སྐད་རྫོང་
 ཁ་དང་གཞན་ཚུ་ནང་ཡང་ཡོད། སྤང་དེ་གཉིས་སྤྱིར་བཏང་བན་སྤྱིར་གྱི་ལཱ་འགན་ཅོག་གཅིག་པ་
 འཚམས་ཅིག་ཡོད་རུང་ ཁ་སྐད་ཀྱི་གནས་སྤྱད་མང་སུ་སྟེ་དབྱེ་དབྱེ་འབད་བལྟ་བ་ཅིན་ བན་
 གསེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོ་སྟེ་འོང་གིད། དཔེར་ན་ སྐབས་སྐབས་རྫོང་པ་ཅིག་ནང་ལུ་ སྤང་
 རྩམ་ཤེད་རྩམ་ཤེད་གཉིས་ཆར་གཅིག་ཁར་ཡང་འོང་གིད། དཔེར་ན་ རྫོང་ཁ་ནང་ རྩམ་
 དང་མཉམ་འགྲོན་ནི་ཤེ་ཟེར་བ་ཅིན་ རྩམ་ཤེད་རྩམ་ཤེད་གཅིག་ཁར་ལག་ལེན་འཐབ་བརྟུབ་
 པས། འདི་གིས་ ཁ་སྐད་འདི་ནང་ལུ་ སྤང་གཅིག་འདི་གདམ་ཁ་ཡིན་མ་ལས་ འདི་ལག་ལེན་
 འཐབ་རུང་བརྟུབ་མ་འཐབ་རུང་བརྟུབ་ཟེར་བའི་དོན་སྟོན་མ་ཡིན་མས། ཡིན་རུང་ སྤྱིར་བཏང་བན་
 སྤྱིར་གྱི་དབྱེ་བ་གཅིག་གི་གངས་སུ་ཚུད་པ་ལས་ འདི་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྟེ་དོས་འཛིན་འབད་
 བཞག་ད་པ་མ་འབྲུས་པ་མིན་འདུག།

༡༥ རྩམ་གསོ། ད་ལྟོ་ང་གིས་སྐྱེ་གཟུང་འབད་མི་འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་གནས་སྤྱད་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་
 གིས་སྟེ་ ད་རེས་འབྲོག་པ་སྐད་ཀྱི་འགོ་ཐོག་རྣམ་དབྱེ་གོང་ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་དོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན།

།ཕུལ་ལས་ །ཁ་སྐད་འདི་སྐྱ་གཟུང་མང་སུ་མང་སུ་འབད་དེ་ །བད་སྐྱོར་གྱི་དབྱེ་དབྱེ་གཉིང་ཟབ་
 །འགས་སྐྱེ་འབད་བའི་སྐབས་དང་ །ཁ་སྐད་གཞན་ཚུ་གི་བད་སྐྱོར་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་མང་སུ་མང་སུ་
 །འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ །མ་དབྱེ་འཐེབ་དང་ །ཡང་ན་ །བསྐྱར་བཅོས་ཡང་འོང་གི་ད། །འདི་བཟུམ་
 །སྐྱེ་ །བད་སྐྱོར་གྱི་དོན་ཚན་གཞན་ཚུ་ནང་ཡང་ཅོག་ར་འབད། །

བཅའ་ཚན་ ༥༧།

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་རྒྱུར་མིང་ཚབ།

རྫོང་ཁ།	འབྲོག་སྐད།
ང།	ང
ང་བཅས།	ངེ
ང་ར།	ང་རང།
ངེ་གི།	ངེའི།
ཁོ།	ཁོ
ཁོ་ར།	ཁོ་རང།
ཁོ་གི།	ཁོའི།
མོ།	མོ།
མོ་ར།	མོ་རང།
མོ་གི།	མོ་གི།
ཁོང།	ཁོང།
ཁོང་ར།	ཁོང་འོ་རང།
ཁོང་གི།	ཁོང་གི་
ཁོང་ཆ་ཁྱབ། (ཁོང་ཆ་ཁྱབ་རྒྱུར་ཤོག)	ཁི་བག ཁོང་རང་བག
ཁོང་ཆ་ཁྱབ་གི།	ཁི་བག
ལ།	ལོ།
ད།	ད།

གཞན།	ཞེན།
གཞན་ཚུ།	ཞེན་མི་ཚུ།
དེ།	དེ།
དེ་ཚུ།	དེ་ཚུ།
ཨ་མི། ཡངན་ མི།	ཨ་མྲི།
ཨ་མི་ཚུ།	ཨ་མྲི་རྩོད་སྲ་ཏེ་ཁེས།
ལུ་བྲ།	ལི་སྲ།
ལུ་ཆ་བྲ།	ལི་སྲ།
ལོང།	ལི།
ལོང་ར།	ལི་སྲ།
ལོང་གི།	ལི་སྲ་ལི།
ལོང་ཆ་བྲ།	ལི་སྲ་ལི།
ང་བཅས།	ངེ་མང།
ང་བཅས་ར།	ངེ་མང་སྲ་མང།
ང་བཅས་ཀྱི།	ངེ་མང་གི་ཅ་ཡ།
ང་བཅས་རའི།	ངེ་མང་སྲ་མང་གི།
ལྷོ་ཚུ།	ལོ་ཏེ།

མིང་ཚབ་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲོག་སྐད་རྫོང་ཁ་ཤན་སྐྱར་དཔེར་རྫོང།

རྫོང་ཁ།	འབྲོག་སྐད།
ང་དང་ཁོ་ཚལ་གསུམ་ཡིན།	ངེ་གཉིས་སྒྲོ་དགའུ་ཡིན།
ང་བཅས་ག་ར་རྒྱ་ལུ་སྐྱུག་སྟོད་ཡི།	ངེ་སྐྱ་གའི་ཡོ་སྐྱུག་སྟོད་ཉེ་ཡོ།
ང་ར་རྒྱུང་མ་གཅིག་འོང་དོ།	ང་ར་ང་གཅིག་ཡོང་གི་འོ།
ངེ་གི་ཨམ་སྐུ་དང་མ་ཕྱེད་ག།	ངེ་གི་ཁིམ་གི་ཨ་མ་མ་ཕྱེད་ཨ།
ཁོ་རྒྱ་རྒྱ་ཚོད་ག་དེམ་ཅིག་ཁར་སྟོད་འོང།	ཁོ་རྒྱ་རྒྱ་ཚུ་ཚམ་ལ་སྒྲོག་སོང།
མོ་དང་ཁོ་ཚལ་གསུམ་ཡིན་འོ།	ཁོང་གཉིས་སྒྲོ་དགའུ་ཡིན་ཟེ།
མོ་གིས་སྐྱབ་དེས།	མོ་གི་ལབ་གེ་ཨ།
ཁྱོད་ག་དེ་སྟེ་ཡོད།	ཁོད་འོ་ཅང་ཡོད།
ཁྱོད་ར་རང་ཡིན་ན།	ཁྱོ་ར་ར་ཡིན་ནས།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་ལི་ཡིན་ན།	ཁོད་འོ་གི་སྟེར་མ་ཡིན་དེས།
ཁྱོད་ཆ་ཁྱབ་རྒྱར་ཤོག	ཁི་བག་རྒྱར་ཞོག ཡངན་ ཁོད་རང་བག་ རྒྱར་ཞོག
ཁྱོད་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་སྐྱབ།	ཁི་བག་གི་ལོབ།
རྒྱ་ ཉམ་བྱོན་ཡི།	ཁོད་འོ་ཚན་སྒྲོག་པེ།
ང་ད་རིང་སྟོད་ཅི།	ང་དི་རིང་སྒྲོག་པེ་ཨ།
གཞན་གྱི་ཅ་ལ་མ་དགོགས།	ཞེན་མི་ ཁི་བག་ཁེ་ ཅ་ལ་མ་དགོགས།
ཅ་ལ་དེ་ག་གིས་ཡིན་ན།	སྟོ་འདི་སྐུ་གི་ཡིན་ན།
མི་དེ་རྒྱ་འོང་དེས་ག	མི་བག་ཡོངས་གི་ཨ།
ཨ་ཕི་ཅ་ལ་འདི་རྒྱ་འབག་ཤོག	ཨ་སྐྱི་སྟོད་ཅིག་ཉེ་ཁེས།

ཨ་ཕི་ཙལ་ཚུ་འབག་ཤོག།	ཨོ་སྤི་སྤོད་སྤྲ་ཉེ་ཁེས།
བུ་བུ་ནམ་བྱོན་ཡི།	ཁི་སྤྲ་ཚུན་དོག་ཤེ།
བུ་ཆ་བྱབ་ནམ་བྱོན་ཡི།	ཁི་སྤྲ་ཚུན་དོག་ཤེ།
ཁོང་ནམ་འོང་ཡི།	ཁི་སྤྲ་ཚུན་དོག་ཤེ།
ཁོང་གི་ཙལ་ཨིན་མས།	ཁི་སྤྲ་ཁི་ཙལ་ཨིན་ནས།
ཁོང་ཆ་བྱབ་ཀྱིས་སྤྲབ་དེས།	ཁི་སྤྲ་ཁི་ལབ་ཤེ།
ང་བཅས་ར་འགྲོ་ནི།	ངེ་རང་སྤྲ་རང་འགྲོ་ཨེས།
ང་བཅས་ཀྱི་ཙལ།	ངེ་རང་གི་ཙལ།
ང་བཅས་རའི་ཙལ།	ངེ་རང་སྤྲ་རང་གི་སྤོད།

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྦྱར་དེ་རྩིས།

ག།	གཱ།
ག་ཅི།	ཅི།
ག་ཅི་སྤྱེ།	ཅི་ལས།
ག་ཉེ།	ཀཱ།
ག་དེ་སྤྱེ།	ཀཱ་འཕྲོབ་ཤོང།
ག་འདྲི།	གང།
ག་གི།	གཱའི།
ག་ལྟ།	གཱ་ལྟ།
ནམ།	ནཱ།

ཨིན་ན།	ཡིན་ནས།
མེན་ན།	མ་ཅུ།
མེན་སྒོ།	སྐྲན་ད།

དྲི་ཚིག་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་རྫོང་།

ག་འོང་དེས།	སྟུ་སྒྲོག་སོང།
ག་ཅི་དགོ་ནི།	ཁོད་འོ་ཅི་དགོ།
ག་ཅི་སྟེ་འདྲོག་ནི།	ཅི་ལས་ཞི་ཁོད་འོ།
ག་ཏེ་ལས་འོང་དེས།	ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ།
ག་དེས་འབད་འཐོབ་ཅི།	ཀུན་འཐོབ་སོང།
ཁྱོད་ག་འདི་དགོ་ནི།	ཁོད་འོ་གང་དགོ།
ག་གི་ཨིན་ན།	སྟུ་འི་ཨིན་ན།
ག་ལུ་སྐྱབ་ཅི།	སྟུ་ལུ་ལབ་སི།
ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་སྐྱབ་ཅི།	ཁོད་འོ་རྩུབ་སྐྱབ་སི།
ཨ་ནི་ཨིན་ན།	དེ་ཡིན་ནས།
ཨ་ནི་ཅ་ལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་མེན་ན།	ཨོད་འདི་ཁེ་གི་ཅ་ལུ་སྐྲན་ད།
ཁོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་ལུ་མེན་སྒོ།	ཁེ་གི་སྟུ་གུ་སྐྲན་ད།

རྫོང་ཁ་དང་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐྱར་གྱི་དུས་རྒྱུས་སྐད་སྐོར།

ན་ཉིད།	ན་ཉིད།
དུ་ཅི།	དོ་ཅི།
སང་ཕོད།	སང་རྩེ།
རྫོ་པ།	ཞོ་ཕོ།
ཉིན་མ།	ཉིན་མོ།
ཕྱི་སྤ།	ལུབ་སྤ་རེ་ག།
ཉིན་ཕྱེད།	ཉིན་ཕྱེ་ག།
ཉིན་ལུབ།	ཉིན་མཚན།
ལུབ་མོ་ཕྱེད།	ལུབ་མོ།
ཞག།	ཞག།
ད་ལྷོ།	དུ་ལྷོ།
ཁ་ཚ།	སང།
ཁ་ཚ་ཉིན་མ།	སང་གི་ཉིན་མ།
ཁ་ཚ་ཁ་ཉིན་མ།	དང་ཁ་ཉིན་མ།
ད་ཅི།	དུ་སྤ།
ད་ལྷོ་ཁམས།	དུ་སྤ།
ན་ཉིད་གཞེས་ཉིད་ཅིག་ཁར།	ནི་ནིད་ཞེ་ནིད།
གཞེས་ཉིད།	ཞེ་ནིད།
གཞེས་ཕོད།	ནང་རྩེ།
སང་ཕོད་གཞེས་ཕོད།	སང་ལྷོ་ས་ནང་རྩེ།
ཁ་ཚ་རྫོ་པ།	དང་ཞོ་ཕོ།

མདངམ་ཕྱི་སྤྱ། ཡངན་ ཁ་ཚ་ཕྱི་སྤྱ།	དང་མགོ་མོ།
ཁ་ཉིན་མ།	དང་ཁེ་ནི་མ།
མདང་ཞག།	མདང་ཞག།
ད་རིས།	དི་རིང།
ད་རེས་ཁམས་ཅིག་ཁར།	དི་རིང་སང།
གནངས་ཚོ།	སང་སྤྱང།
གཞེས་ཚོ།	སང་སྤྱང་ཞེ།
ཡུད་པ་ཅིག་ཁར་ལས།/ཨ་ཚོ་ཅིག་ཁར་ ལས/ལྟ་མ་ཅིག་ཁར་ལས།	དུ་ཚི་ཅི།
གནས་སྐབས་ཅིག།	དུ་ས་ཁུ་ཤི།
སྐབས་ཅིག།	ད་རིང་བར་ཤིག།
ཨ་རྟག་ར། རྟག་བྱ་གནའ་བྱ།	དུང་མ།
འཕྲལ་འཕྲལ།	བར་པ་ཤིག།
འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར།	དང་ཁིམ་བར་
ཉེ་མ།	ལུ་ན།
སོ་ལ།	སོ་ལ།
བྱུར།	དབྱར
སེར་ལ།	སེར་ལ།
དགུ་ན།	གུ་ན།

དུས་ཚོད་མིང་ཚོག་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཁ་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐྱུར་གྱི་དཔེར་རྫོང།

ཁོ་ན་ཉིང་ལས་ཐིམ་ཕུག་སྔོད་པར་ཡར་སོང་ཡི།	ཁོ་ན་ནིང་ཐིམ་ཕུག་ལ་སྔོད་ལབ་ནས་གྲུ་སོང།
དུ་ཅི་གནས་སྐྱོར་ལུ་འགྲོ་ནི།	དོ་ཅི་གནས་སྐྱོར་ལ་འགྲོ་ཡེ་སོང།
མོ་སང་མོད་འོང་ནི་ཨིན་ལོ།	མོ་སང་རེ་ཡོངས་སེ།
མོ་དྲོ་བ་ལས་ལྷ་སར་ཡར་སོང་ཡི།	ཨ་མོ་ཞོ་ཉེ་ཡ་ཡེ་གྲུ་སོང།
ཉིན་མ་ལྷ་བཟའ་སྟེ་འགྲོ་ནི་ལོ།	ཉིན་མོ་བཟའ་ར་ཟིན་འགྲོས་སེ།
ཨ་ལུ་ཚུ་ཕྱི་རུ་བཤལ་བར་འགྲོལ་མས།	ཕུར་གུ་སྤྲ་གོམ་སྐྱོར་ཁན་འགྲོས་སེ།
ཉིན་ཕྱེད་ལས་ལྷ་མཚུག་བསྐྱེད་རུག།	ཉིན་ཕྱེ་ཀ་ནས་ལས་ཟིན་གཏང་རུག།
ཁོ་ཉིན་རུབ་མེད་པར་བཤལ་སྔོད་པ་མས།	ཁོ་ཉིན་མཚའ་མིན་སྐྱོར་ལྲོན་ད་འདུག་གི།
གནམ་སྟོ་ཁམས་ལུ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ཕར་འགྲོ་ནི་མི་འོང།	
ཁོང་ཚུ་ལ་ཁ་ཚ་རུབ་མོ་ཕྱེད་ལས་འོངས་སྟེ་འགྲོ་དེས།	ཁོང་སྤྲ་སྤང་སྐྱོ་རུབ་མོ་སྟེ་ཡ་ནམ་གར་སོང།
ད་རེས་ཞག་སྤ་རོ་ལུ་སྔོད་ནི་ཨིན།	དེ་རིང་ར་སྤར་འགྲོ་ལ་ཕྱིས་སྔོ་གོ།
ཁོ་དྲུ་ལྟོ་བཟའ་བའི་བསྐྱང་ཨིན་པས།	ཁོ་དུ་བླེ་བས་བཟའ་གོས།
མོ་ཁ་ཅ་ལས་ཕུན་ཚོགས་གྲིང་ལུ་ཡར་སོང་ཡི།	མོ་སང་ཉིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་གྲིང་གྲུ་སོང།
ཨ་ལུ་འདི་ཁ་ཅ་ཉིན་མ་ལས་འཚོལ་མ་འཐོབ།	ཕུར་གི་སང་གི་ཉིན་མ་ནས་ཅ་མ་འཐོབ།
ཁོང་གཉིས་ཁ་ཅ་ཁ་ཉིན་མ་ལས་ཡར་སོང་ཡི།	ཁོང་ཉིས་དང་ཁི་ནི་མ་ཉེ་གའི་གྲུ་སོང་ཡི།
ཁོ་ད་ཅི་ར་ནང་ལུ་འདུག།	ཁོ་དུ་མི་ར་དུང།
ད་སྟོ་ཁམས་སྟོ་བཟའ་ཚར་ལ་ཅིག་ཨིན།	དུ་བླེ་བས་ཟིན་ད་ཡིན།
ཁྱིམ་འདི་ན་ཉིང་གཞེས་ཉིང་ལས་རྒྱབ་དེས།	ཁྱིམ་ནི་ནིང་ཞེ་ནིང་ཉེ་ཨ་ཁྱོ་གི་དུང།

ཁོང་ཆ་བྱབ་གཞེས་ཉིང་གནས་སྐྱོར་ལུ་སོང་ཡི།	ཁི་སྲ་ཁི་ཞེ་ནིང་གནས་སྐྱོར་ཚི་ཉེ་ན།
གཞེས་སོང་ལས་ཁོ་ཡང་སྐྱོབ་གྲ་ཚང་མ་ཡིན།	ནང་རེ་ཡི་སི་ཀུལ་ལ་འགོ་ཉེ།
ཁོང་སྐྱུན་ཆ་ཚུ་ ཁ་ཅ་དྲོ་པ་ལས་མེ་རག་ལུ་ ཡར་སོང་ཡི།	ཁོང་སྐྱུན་ཚུ་སྲ་དང་ཞེ་སུ་མེ་རག་གུ་སོང་།
མོ་མདང་མ་ཕྱི་རུ་ཞག་ར་ཉལ་མ་ཚུགས་པས།	མོ་དང་མགོ་མོ་ཕྱིན་ཉལ་ར་མ་ཉལ།
ཨ་ལུ་ཚུ་ཁ་ཉིན་མ་ལས་བྱིམ་ནང་སྟོང་ཅི།	ཕུར་གྲུ་སྲ་དང་ཁེ་ནིམ་ནས་བྱིམ་ནང་སྟོག་སོང་།
ང་མོ་ལས་ མདང་ཞག་ལུ་འབད་འབད་མ་གི་ གྲུ་ར་མ་འཐོབ།	ང་མདང་ཁིམ་ལས་གོས་པའི་མོ་ནས་སྲུ་ཅི་ར་མ་ འཐོབ།
ཨའི་ད་རིས་རོགས་ཀྱི་ལུ་སར་ཡིན་མས།	ཨམ་དི་རིང་གཞན་མི་ལས་ཀ་གུ་སོང་།
ཁོ་ད་རེས་ཁམས་ཅིག་ཁར་གཞུགས་མ་བདེ་ བས།	ཁོ་དི་རིང་སང་ ལུ་སི་ན་གི་བླ།
གནངས་ཚེ་ལོག་སྟེ་གཡུས་ཁར་འགྱུ་ནི་ཡིན།	ང་སང་སྐྱང་ཕར་ལ་ཡུལ་ལ་འགོས།
ཁོ་གཉིས་གཞེས་ཚེ་འོང་ནི་ཡིན་ལོ།	ཁོང་གཉིས་སང་སྐྱང་ཞེ་ཡོང་ན།
ཁོང་ཆ་བྱབ་ཡུད་པ་ཅིག་ཁར་ལས་འོང་ནི་ཡིན་ ལོ།	ཁོང་སྲུ་དུ་གུ་རང་སྟོག་ཁི་ན།
ཚོང་ཁང་འདི་གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལུ་སྐོ་ བསྐྱམས་བཞག་ལུག	ཚོང་ཁང་འདི་དུས་ལུ་ཤི་སྐོ་བཅད་བཞག་འདུག།
ཁོ་གི་ཚོང་ཁང་འདི་སྐབས་ཅིག་སྐོ་བྱེ་ནི་ར་མིན་ འདུག	ཁོ་གི་ཚོང་ཁང་འདི་ ད་རིང་བར་ཤིག་སྐོ་བྱེ་ར་ མི་ཡོད་ན།
ངེ་གི་ཨ་ཁས་འདི་ད་རིས་མ་ཉི་དུང་འཁོར་སྐྱོར་ ར་རྒྱབ་པ་ཡར་སོང་ཡི།	ངེ་གི་ཨེ་འདི་དི་རིང་མཚུ་དུང་ལྷུར་སྐྱོར་གར་ སོང་།

ཁོང་འཕམ་འཕམ་རྒྱུ་མ་གཅིག་འོང་ནི་འདུག།	ཁོང་སྐྱ་བར་པ་ཤིག་ལས་མི་འོང་ཨ།
འཕམ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ལས་མོ་མཐོང་ར་མ་ མཐོང།	དང་ཁིམ་བར་ལས་མོ་མ་མཐོང།
ཁོང་གཉིས་ཉེ་མ་ལས་རྒྱ་ལས་སྒོ་ཡར་སོང་ཡི།	ཁོང་གཉིས་ཟུན་ཟུན་ལས་ར་ཨོན་པ་ག་སོང།
ལུ་ཚུ་བྱལ་མ་འབད་ནི་སྟེ་བཞག་ནི་མི་འོང།	ལས་སྐྱ་ཆི་ཅི་ཆི་ཅི་མ་བཞག་དགོ།
གནམ་སོ་ཁ་ཡང་གྲངས་མས།	སོ་ལས་གྲངས་གི་ཨ།
བྱར་གྱི་དུས་སུ་སག་སྟེང་ལུ་དགའ་ར་དགའ་ བས།	དབྱར་སག་སྟེང་ལ་དགའ་ཚོར་གི་ཨ།
སེར་ཁ་ལོ་ཐོག་ཚུ་བསྐྱམ་ཨིན།	སེར་ཁ་ལོ་ཐོག་སྐྱ་ལུག་ཅི་གོལ་ན།
མེ་རག་དང་སག་སྟེང་ལུ་ དགུན་ཁམ་རྒྱབ་ནི་ ཡོད།	མེ་རག་དང་སག་སྟེང་གཉིས་གུན་ཁ་ཞི་སྐྱ་ཞིག་ འབབ་གི་ན།

སྐྱོ་འགོ་བརྒྱུགས་ཐངས་ཀྱི་རྫོང་འབྲོག་གན་རྒྱུར་དཔེར་རྫོང།

སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ།	སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ།
བྱོན་པ་ལེགས་སོ།	བྱོན་པ་ལེགས་སོ།
ནང་ན་བྱོན།	ནང་ལ་ཤོག།
མ་ཕུད་པར་ཉ་ལམ་ཅིག་ཡར་སོ་ཡི།	དུན་མ་མེ་རེག་ཉེ་ཞོག་ཤིག་ག་སོང།
རྒྱ་ག་དེ་སྟེ་ཡོད།	ཁོད་འོ་ཅེང་ཡོ།
རྒྱ་གི་མཚན་ག་ཅི་ལུམ་སྟོ་ལགས། རྫོང་གི་མིང་	ཁོད་གི་མིང་ཅི།

ག་ཅི་སྟོ།	
ངེ་གི་མིང་པར་ལྷན་ཞིན།	ངེ་འི་མིང་འདི་པར་ལྷན་ཡིན།
ང་འབྲུག་ལ་ས་ཞིན།	ང་འབྲུག་པ་ཡིན།
རྒྱ་འབྲུངས་གཡུས་ག་ལས་སྟོ། རྩོད་ག་ལས་སྟོ།	ཁོད་འོ་ཡུ་ཀུའ།
རྒྱ་ག་དེ་སྟེ་བཞུགས་ཡོད། རྩོད་ག་དེ་སྟེ་ཡོད།	ཁོད་འོ་ནེ་ཞིན་ཡོ་ཞེ།
རྒྱ་ཡང་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཡོད་ག	ཁོད་འོ་ནེ་ཞིན་ར་ཡོ་ཞེ།
ང་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཡོད། སྟེ། རྒྱ་ག་དེ་སྟེ་ཡོད།	ང་ནེ་ཞིན་ར་ང་ཡོ་ཞེ། ཁོད་འོ་ནེ་ཞིན་ར་ཡོད་དེ་ཡིན་ནོ།
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཡོད།	ནེ་ཞིན་ར་ཡོ།
ང་གི་ག་གི་ཅིག་ཡོད།	ང་ཁྱིག་ཁྱི་ཡོ།
ད་རེས་ཉ་ལམ་ཅིག་སྟེ་ཡོད།	དི་རིང་ཁྱིག་ཁྱི་ཡོ།
རྩོད་ག་ཉེ་སྟོད་པ་སྟོ། ཡང་ན་ རྒྱ་ག་ཉེ་བཞུགས་པ་སྟོ།	ཁོད་འོ་ག་ཉེ་སྟོད་ཉེ་ཡོ།
ང་མེ་རག་ལུ་སྟོད་པ་ཞིན།	ང་མེ་རག་ལ་སྟོད་ཉེ་ཡོ།
ང་བསམ་གྲུབ་སྟོངས་མཁར་ལས་སྟེ་འོངས་ཞིན།	ང་བསམ་གྲུབ་སྟོངས་མཁར་ནས་ཡོངས་མི།
རྒྱ་དགུང་ལོ་ག་དེ་ཅིག་བཞེས་ཡི། རྩོད་ལོ་ག་དེ་ཅིག་ཡར་སོ་ཡི།	ཁོད་འོ་ལོ་ཅོམ་ག་སོང།
རྒྱ་གིས་རྫོང་ཁ་མཁྱེན་ག	ཁོད་འོ་ངེ་ར་འབྲུག་པའི་རྫོང་ཁ་ཤེས་ཁོ་དབས།
ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ།	ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

རྒྱ་ཕྱག་ལུ་ག་ཏེ་གནང་མ་སྟོ། རྩོད་ལུ་ག་ཏེ་ འབད་མ་སྟོ།	ཁོད་འོ་ལས་ཅི་གེ་གོད་འོ།
ང་གིས་རྫོང་ཁ་ཨ་ཅི་རེ་ཤེས།	ངེ་རྫོང་ཁ་ཆེན་ཏེ་ཤེས་ཁོད་འོ།
རྩོད་དཔེ་ཆ་ག་སྟེ་ལྷབ་ཅི།	ཁོད་འོ་ཡི་ག་ག་ཏེ་ ཏེ་མི།
ད་རེས་ནངས་པ་ག་ཅི་ར་འབད་དོ་གོ།	དེ་རང་སང་ཅི་རང་ཆེ་གོད་འོ།
སྟེ། རྩོད་རྒྱ་བགྱིས་སྐད་ལུ་ག་ཅི་འབད་མ།	ཁོད་འོ་བགྱིས་སྐད་ལ་ཅི་ལ་ཡོང་མི།
སྟེ། རྩོད་ཀྱི་ལུ་ག་དེ་སྟེ་ར་འབྱོ་དོ་གོ།	ཁོད་འོ་ལས་ཅིན་འབྱོ་གི་ཡོད།
ག་ཏེ་འབྱོན་མ་སྟོ། ཡང་ན། ག་ཏེ་འབྱོམ་སྟོ།	ཁོད་འོ་ག་མེ་ཁེ་འོ།
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཡོད་ག	མེ་ཞིན་ཡོ་དབེས།
ད་རེས་ཨ་ཅི་སྟབས་མ་བདེམ་ཅིག་ཡོད།	དེ་རིང་ཆེ་སྟབས་མ་བདེམ་ཡོ་ཨ།
ག་ལས་འབྱོན་མ་སྟོ། ཡང་ན་ ག་ལས་འོང་མ་ སྟོ།	ག་ལ་ཡོང་མེ།
ག་དེམ་ཅིག་སྟེ་འོང་མ་སྟོ།	ཅིལ་ཡོང་མེ།
རྩོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཁ་ཤེས་ག	ཁོད་འོ་དོ་ར་གིན་སྐད་ཤེས་ཁེ།
སྦྱིད་ཏོང་ཏོ་སྟེ་ཉལ། ཡང་ན་ སྦྱིད་ཏོང་ཏོ་སྟེ་ ག་ཟེམས།	མེ་ཞིན་རྒྱབ་ནས་ཉོ།
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བ། ཡང་ན་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ བཞེས།	མེ་ཞིན་རྒྱབ་ནས་བོ།
འགྲངས་སྟེ་བཞེས།	འགྲངས་པ་བྱི་ཡབ་ནས་བོ།
གསོལ་ར་ལུ་ཡི།	གསོལ་ར་ལུ་ཡི།

གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ།	གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ།
ལགས་སོ། བཀའ་རྒྱུ་ཆེ།	ལགས་སོ། བཀའ་རྒྱུ་ཆེ།
ཨ་ཙི་ཙི་ཁ་ལས་མཇལ་གོ།	དུ་ཟླ་ཆེས་དྲིན་པེ་རེ་གོ།
རྒྱ་དང་མཇལ་སྟེ་སེམས་དགའ་ཡི། ཡང་ན་ ཚྭ་དང་ཕུད་སྟེ་སེམས་དགའ་ཡི།	ཁོ་དེ་དང་མཉམ་པེ་རེ་ནས་སེམས་དགའ་ སོང།
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བཞུགས།	ནེ་ཞིན་གྱི་ཡབ་ནས་དོ་ཨ་ལ།
འུལ་ལས་མཇལ་གོ། ཡང་ན་ ལོག་མཇལ་གོ།	ད་ད་ཆི་ཙི་པེ་རེ་གྱ།
ནངས་པ་མཇལ་གོ།	སང་པེ་རེ་གྱ།
འུལ་ལས་མཇལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཡོད།	ད་ཀེན་པེ་རེ་མི་སྟེ་ལམ་གྱེ་དགོ།
ཡར་སོང་ཡི་མས།	ད་གྲུ་སོང།
ལགས་སོ། ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བྱོན།	ད་ནེ་ཞིན་རྒྱབ་ནེ་པི།
ཚྭ་ལུ་རྩོགས་པ་དང་ལུ་བརྒྱད་འཕྲིན་ཅིག་གཏང་ རྒྱགས་ག	ཁོ་དུ་ལས་ཟིན་ནི་ནང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཐོང་ང་ ཨ།
མོ་དྲོ་པ་གི་སྟེན་ཟ་ཡི་ག	མོ་ཞོ་ཕུ་སྟེན་ཟས་པེ།
ཚྭ་ལུ་འབད་ཚར་ཡི་ག	ཁོ་དུ་ལས་ཟིན་ནི་ཨ།
ཚྭ་འགྲོ་ཚོགས་ཨིན་ན།	ཁོ་དུ་འགྲོ་མི་ཡིན་ནས།
ཚྭ་ན་ཉིང་ཐིམ་སྟེ་སོང་ཡི་ག	ཁོ་དུ་ནེ་ནི་ཐིམ་སྟེ་སོང་ཡི་ག
ཚྭ་ག་འདི་དགོ་ནི་སྟོ།	ཁོ་དུ་གང་དགོས།
ཚྭ་ཀྱི་མིང་ག་ཅི་སྟེ་སྟོ།	ཁོ་དུ་གི་མིང་ཅི།
ཚྭ་ག་ཅི་འབད་མ་སྟོ།	ཁོ་དུ་ལས་ཅི་གི་གི།

ག་གིས་སྐབ་དེས།	སྲུའི་ལབ་སོང་།
ཨ་ལྷི་པི་སི་འདི་ག་གི་སྒྲོ།	ཨོད་དེ་སྲུ་གི་པི་སི་ན།
ཁྱོད་མོ་ག་ཅི་སྒྲེ་དང་དགོཔ་སྒྲོ།	ཁོད་ལུ་མོ་ལུ་ཅི་ལ་བརྟུང་མི།
ཁོ་རྒྱ་ལུ་རྒྱ་ཚོད་ག་དེམ་ཅིག་ཁར་སྒྲོད་འོང་།	ཁོ་དྲུ་རྒྱ་རྩེ་ཅམ་ལ་རྒློག་སོང་།
ཁྱོད་ག་དེ་སྒྲེ་ཡོད།	ཁོད་ལུ་ཅང་ཡོད།
ཁྱོད་ག་ཟུགས་རིང་མོ་འདུག།	ཁོད་ལུ་བོང་ག་རིང་བུ་གཏུག།
མོ་ག་ཅི་འབད་ཅིགས་ཟ་རུག།	མོ་ཅི་ལ་རུ་སྐྱུ་ལངས་སི་ནམ།
ཨ་ལྷི་ཁྱིམ་འདི་རྒྱབ་སྟེ་ལོ་ག་དེམ་ཅིག་ཡར་སོང་ཡི།	ཨོ་ཉེ་ཁྱིམ་རྩོན་ཅོ་སི་ནམ།
ཀར་ཕྱེ་ག་དེམ་ཅིག་དགོཔ་སྒྲོ།	ཀར་ཆི་ཅམ་དགོ།
འཛོམས་འདུའི་ནང་ མི་ག་དེམ་ཅིག་འོང་རུག།	མི་འཛོམས་ས་ལ་མི་ཅམ་རྒློག་སོང་།
གྲམ་བན་ད་འདི་གོང་ག་དེ་ཅིག་སྒྲོ།	གྲམ་བན་ད་ལ་རུབ་ཅམ་གེ་གི།
ཁྱོད་ཨ་པ་ལཱ་ག་དེམ་ཅིག་ཁར་ཚར་འོང་།	ཁོད་ཨ་པ་ལས་རྒྱ་ཟོས་ཅམ་ལ་ཟིན་གྱི་ན།
ཁྱོད་གནས་སྒྲོར་འགྱུ་ཡི་ག།	ཁོད་ལུ་གནས་སྒྲོར་ཆི་ཉེ་ཨ།
ཁོ་ཐིམ་སྐྱུག་ལུ་སྒྲོད་པ་ཨིན་ལོ།	ཁོད་ལུ་ཐིམ་སྐྱུག་ལ་སྒྲོ་གེ་ལུ་དབའེ།
ཁྱོད་མཇར་རུམ་ཟ་བར་འགྱུ་དོ་གོ་ཤིག།	ཁོད་ལུ་པར་ཉི་ཨའི་ཉེང་ཟ་ཆི་ལུ།
ཁྱོད་མངར་ཇ་འབྲུང་ནི་སྒྲོ། སྲུ་ཇ་འབྲུང་ནི་སྒྲོ།	ཁོད་ལུ་མངར་ཆ་འབྲུང་ནང་ སྲུ་ཇ་འབྲུང་ནང་ འོབ།
ཁྱོད་ཐ་ལི་ག་ཅིག་དགོཔ་སྒྲོ། གཉིས་དགོཔ་སྒྲོ།	ཁོད་ལུ་ཐ་ལི་ག་ཅིག་དགོ་ན་གཉིས་དགོ།

གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་ཤུན་ཕྱུར་མི་ཚོགས།

སྐྱུ།	ཉ།
སྐྱེ་གཙུག།	སེ་སེ།
ཐོད་པ།	ཐོད་པ།
སྲོག་བར་ནང་།	སེབ་སེ་ལོག།
མགུ་རྟོ།	མགོ།
དབུལ་ཕ།	ཀ་པི་ལིང།
མིག་རྩིམ།	མིག་རྩི་མ།
གདོད།	གདོད་བྱ།
ལྷ་པ།	ལྷ།
ལྷ་པ་དོད།	ལྷ་ནང་དི་བྱ་སྐྱུག།
ལ།	ལ།
རྣམ་ཅོ།	རྣམ་ཇོ།
མཆེལ།	སོ།
ཤོ་རལ། ཁ་རལ།	ཁ་ཤོར་ཀོ།
སོ་རྩི་བྱ། རྩི་བྱ།	མི་བྱ་གྲ།
སོ།	སོ།
གདོད་སོ།	དབྱུས་ཕྱོགས་སོ།
ཡ་སོ།	རྟུག་པའི་སོ།
མ་སོ།	འོག་གི་སོ།
ཕུག་སོ།	འགྲམ་སོ།

ཕྱེ།	ཕྱེ།
ཕྱེ་ཅུང་།	ཡག་ཅུང་།
ཀམ།	ཡེ་ནམ།
ཡ་ཀམ།	ལྷག་པ་ཡེ་ནམ།
མ་ཀམ།	འོག་ཤོ་ཡེ་ནམ།
མ་མཁལ།	གམ།
བ་ལྷག།	གདོང་སྒྲི་ལོག།
རྒྱ་པོ།	རྒྱ་ལྷ།
རྒྱ་ལོལ།	རྒྱ་ལྷ།
ལྷག་ཀོ།	ཞིང་སྒྲ།
ཨོལ་སྒྲོག།	ཨོར་ཐོང་།
སྒྲོད་མའི་དོང་།	ཨོར་ཐོང་ནང་མ་ལ།
ཨོལ་དོག།	རྩ་སྒྲ།
ལྷལ།	སྒྲ།
ཕུག་ལྷག།	ཕུང་པའི་ཕུལ།
ལག་པ།	ལག་པ།
ཀི་ལི།	གྲུ་མོ།
སྐར་རི་སྐྱག།	ལག་པའི་ནང་ལ།
སེན་མོ།	སེ་མོ།
མཚུང་མོ།	མཚུང་མོ།

ཨེ་ཙི་འོག།	ཆེམ་པ་ར།
བྱང་ལོག།	བེ་རེང་གྲ།
མཆན་ལོགས།	ཆེམ་འོག་ ཆེམ་གྱི་འོག།
ཙིབ་རྒྱ།	ཙིབ་མ།
སྐལ་ཏྲོ།	སྐྱི་ཡབ་ལོང།
སྐལ་ཚིགས།	སྐྱི་ཡབ་ལོང་གི་ཙི་མ།
ཨོམ།	བྱུ་མ།
བྱུ་ཙེ།	བྱུ་མའི་མགོ།
སི་ཤ།	སི་ཤི།
སི་ཙུམ།	སི་ཤི་འོག།
སྐད་པ།	སྐད་པ།
དབྱི་སྐད།	ལྷུས་ཤི།
ཨ་བྱག།	ཏུག་ཏྲོང་སི།
ཨ་བྱག་དོང་།	ཏུག་པ་ཏྲོང་སི་སྐད།
ཨ་བྱག་སྐད་ཚིགས།	ཏུག་ཏྲོང་སི་ཕེ་ཤོང་དེ་ཤོང།
མཇེ།	མཇེ།
ཤོ།	མཇེ་གི་མགོ།
མྱིག་པ།	མྱིག་པ།
སྐྱ།	སྐྱ།
བྱ་ལེ།	རེ་རེ།

བསྐྱོད་དོ།	ཀར་ཡིང་ཕུ་གི་ཏུ་ཨ།
ཕུས་མོ།	འཁོར་ལོག་པ།
ཀར་མ།	ཀར་སྐ།
བྱིན་མ་ཐག།	རྒྱ་མ་པོང།
ངར་གདོང།	ངར་གདོང།
མིག་ཅུང།	ལོང་འབུར།
རྟིང་མ།	ཀར་པའི་ཐི།
གཟུགས།	ལུས་པ།
རུ་ཉོ།	རུས་པ།
ཤ།	ཤ
ལྷག།	ལྷག།
བདར་ལྷ།	ལྷ།
རུལ་ནག།	ཕྱོ་ནག།
ལྷད་པ།	ལྷད་པ།
ཀར།	ཀར་ཡིང།
ནང་ལྷོ་ལ།	ནང་གི་ནང་གི།
དོན་ཉིང།	
ལྷོ་ལ།	ལྷོ་ལོ།
རྒྱ་མ།	རྒྱ་ཏུ་མ།
མཆིན་པ།/ མཆིན་མ།	

བྱ་ཚང་།	ཕུར་གྱུ་ཚགས་སི་ཡེ་དབས།
ནག	ནག
པགས་ཀོ།	པགས་ཕོ།
སྤྱ།	སྤྱ།
སྟབས།	སྟ་སྤ།
ལྷ་ཁྲག	ལྷ་ཁྲག
ནལ་པ།	ནག
མིག་ཚུ།	མིག་ཚུ།
ཁྱེ་ཀོ།	ཀོ་ལེ།
ཙ།	ཙ།
ཚུ།	ཙེ་ནི།
ཨ་ཤ།	ཏུག་པ།
ཚུ་བུར།	ཚོ་བ་ལི།
ཚོ་ལ་མ།	ཚུ་མ།

གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐུར་གྱི་དཔེ་སྟོན་དཔེར་རྫོང།

ང་གཟུགས་ནམ་མས།	ང་ལུས་ན་ད་ཅེ་ག།
ཁོ་རྩོལ་རིལ་ཏེ་ཚོགས་ད་གྲུགས་ཅུག	ཁོ་རི་གྲོ་དོ་ལུས་མེད་གྲོ་དོ།
སྟ་པའི་ནང་ལས་ཁྲག་འཐོན་དེས།	སྟའི་ནང་མ་ལ་ཁྲག་ཤོག་ཤི་བྱི་བྱ།
ཕུས་མོ་ན་སྟེ་ལམ་འགྲོ་མི་ཚུགས་པས།	འཁོར་ལོ་བ་ན་ནས་ལམ་ལ་འགྲོ་མ་ཚུགས།

ང་གཞན་མ་མེད་ས་མེད་ཚུགས་ཡི།	ང་གི་རིང་ཅིང་ཐེ་ནས་ཅིག་གོ་གི།
ང་ལ་ལས་ལོག་ནི་མས།	ང་ཀུན་ཀྱི།
མོ་གི་རྐང་མ་རིང་མོ་འདུག	མོ་གི་རྐང་བུ་འདི་རིང་ཀྱང་གཏུག
མོ་གི་བརྒྱན་དོ་དཀར་པོ་འདུག	མོ་གི་ཉོ་ལྷག་པ་དཀར་གཏུག
བུ་མོ་མགུ་ཉོ་སེར་པོ་ཅིག་མས།	ཨོང་བུ་མོ་འདི་མགོ་སེར་གཏུག
མོ་གི་ལག་པ་འཇམ་ཚུག་ཚུ་འདུག	མོ་གི་ལག་པ་འཇམ་མོ་གཏུག
མོ་གི་ཨ་བུ་སློམ་མས།	མོ་གི་ཏུག་ཉོང་སི་སློམ་བུ་གཏུག
བུ་མོ་འདི་གི་སྐྱུ་ལེགས་པས།	མོ་མེ་གི་མ་འདི་སྐྱིང་ཅི་འདུག
ཁོ་ཚུ་གཏང་པར་ཡར་སོང་ཡི།	ཁོ་ཅིན་ཏང་གུ་སོང་།

ནང་མི་ཉེ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐད་ཀྱི་མིང་ཚིག་

ཨ་པ།	ཨ་པ།
ཨ་འི།	ཨ་མ།
ཨ་ཞང།	ཨ་ཞང།
ཨ་ཞེ།	ཨ་ཞེ།
ཨ་ཀྱ།	ཨ་ཀྱ།
བྱོ་སེམ།	བྱི་མ་བྱི་ཨ་མའི་ཨ་པ།
སྐྱུ་གམོ།	བྱི་མ་བྱི་ཨ་མའི་ཨ་མ།
ཨམ་ཚུང་མ།	ཨ་བེམ།
ཨ་རྒྱས།	ཨེ།

བྲ།	ཨོ།
བྲམོ།	བྲམོ།
སྐུན་ཅ།	སྐུན་ཅ།
ཨ་ཞེམོ།	ཨ་ཞེ།
པོ་ཀན་མ། ཨ་ཅོ།	ཨ་འུ།
རུ་ག་རུང་།	ཨོ།
རུམོ། སྲིང་མོ།	བྲམོ།
མྱག་པ།	རོགས།
མན་འམ།	མན་འ་མ།
གནས་མོ།	ཁྱིམ་གི་ཨམ།
ཨམ་སྲ།	བྲམོ་དང་ཨེ་སྲ།
ཚ་བོ། ཚ་བོ་རུང་།	ཨོ་ན།

ནང་མི་ཉེ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་ཤུན་རྒྱུར་དཔེ་རྫོང་།

ཁྱོད་ལུ་བྲམོ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད།	ཁོད་ལུ་བྲམོ་ཅམ་ཡོ།
ཨའི་འདི་ ཨ་ལུ་རྩུ་གི་དོན་ལུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ ཕྱགས་སྲེ་ར་འབག་སྡོད་པ་མས།	ཨ་མ་འདི་ཕུར་གུ་སྲེ་ཁི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བ་སྲེ་ འདུག།
ང་དང་ཁྱོད་ཚ་རོགས་ཨིན།	ང་དང་ཁྱོད་ལྷོ་འོ་དག་འཕ་ཡིན།
ང་ཨ་ཞང་དང་ག་ཅིག་ཁར་སྡོད་པ་ཨིན།	ང་ཨ་ཞང་དང་མཉམ་བུ་ཡོ།
ཁོ་གི་ཨ་ཞེ་དགོན་པ་ལུ་སོང་ཡི།	ཁོད་ལུ་གི་ཨ་ཞེ་དགོན་པ་ལ་སྡོད་གཏུག།

ངའི་ཨ་ཁུང་གོས་འཐོབ་ནི་འོ་ལྷུས་འདུག།	ངའི་ཨ་ཀུ་འདི་དཔོས་འཐོབ་རོ་སེ།
ང་བཅས་ཀྱི་ཨ་ཁས་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་ཡར་སོང་ཡི།	ངའི་ཨེ་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་ཀུ་སོང།
ཁོ་གི་ཨ་ཁས་ད་ལྷོ་སྤྱིང་སྤྱི་འབད་ར་འདུག།	ཁོ་གི་མེམ་འདི་ད་ཟེ་ནས་ཆེན་རང་འདུག།
ཨ་ལུ་འདི་ག་ཅི་འབད་རུང་ཚགས་ཁར་རྩུད་ པས།	ཨོ་གེ་ཅི་གྱིབ་ནེ་ནས་ཆེ་གོ་གི།
སྤྱན་ཆའི་ནང་ལས་སློམ་ཤོས་ཁོ་ཨིན།	སྤྱན་ཆན་ནས་ཆེད་ག་ཁོ་ཡིན་ད།
ང་བཅས་ཀྱི་ཨ་པ་འདི་དབུལ་ཐེ་འཐོན་དེས།	ང་རང་ཨ་པ་འདི་དབུལ་ཐེ་རེ་དུ་ཨ།
རུམ་འདི་ད་ལྷོ་དཔེ་ཆ་བཟླ་བའི་བསྐང་ཡོད།	ངེ་བུ་མེད་འདི་ད་ཟེ་དཔེ་ཆ་བཟླ་གེ་བུ།
ངའི་སྤྱིང་མོ་གཉེན་རྒྱུ་ལ་ལུ་བུ་ཅིག་སྤྱེས་ ཡི།	ངའི་བུ་མེད་གཉེན་གྱི་ཡབ་ནས་ཕུར་གྱུ་ཅིག་ སྤྱེས་ཐུག།
ཁྱོད་ཀྱི་མགཔ་འདི་གཞམ་མེད་ས་མེད་ཡིད་ཁར་ འོང་ཉོག་ཉོ་ཅིག་མཐོང་མ་མས།	ཁོད་ལུ་གི་རོགས་འདི་ནེ་ཆེ་རང་གཞུག།
ཁྱོད་ཀྱི་ཨམ་སྤུ་འཇའ་རིས་མོ་འདུག།	ཁོད་ལུ་གི་ཁྱིམ་གི་ཨ་མ་གཉེན་བཅུག་གཞུག།
ངའི་ཨའི་གིས་ཉི་རུ་བསྐྱེལ་མ་བཏང་ག།	ངའི་ཨ་མ་ལ་རུབ་ཞོད་མ་གཏང་ཨའེ།
ཨ་ཁས་སྤྱིད་ཉོང་ཉོ་འབད་འདུག།	མེས་མེམ་ཉེས་ཞིན་འདུག།
རྒྱ་ལེགས་ཤོམ་འབད་གཟིམ།	ཁོད་འོ་ལས་པ་གཟིམ་གོ།
ཁྱོད་རང་གཅིག་རྒྱུང་གཅིག་ཨིན་ན། ཚ་ རོགས་ཡོད།	ཁོད་འོ་རང་གཅིག་རྒྱུང་ཡོ་ནས་སློ་ཡོ།
ཁྱོད་ད་རིས་འགྲོ་ནི་ཨིན་ན།	ཁོད་འོ་དི་རིང་འགྲོ་གི་དབའེ།
མོ་ཚོད་མོ་ག་ཅི་བ་དེས།	པགས་ཅིག་པ་བ་ལོ་ཨ།

ཨའི་ཕོངས་མི་ལུ་ཞག་ག་དེམ་ཅིག་སྒྲོད་ནི་ མས།	ཨ་མ་ཕོངས་མེད་ལ་ཞག་ཅམ་འདུག།
ཚྱོད་ད་ལྟོ་ར་ལྷི་ལུ་ཡོད་པ་སྟོ། ཕོངས་མེད་ལུ་ ཡོད།	ད་རུ་ཕོངས་མེད་ལ་ཡོད་ནམ་རི་ལྷི་ལ་ཡོ།
ཁོ་ངགིས་ཤོག་ཟེར་སྐབ་ཅི།	ངེ་ཁོ་ཤོག་ལབ་ཅེ།
ད་མ་བགྲིས་སྐང་ལུ་ནམ་འོང་ནི།	དེམ་ལ་བགྲིས་སྐང་རྩྭ་ཡོང་གྱི་འོ།
ཁོ་ངེ་ཨ་ཞིམ་གྱི་མཁུ་ཡིན།	ཁོ་ངའི་ཨ་ཞེ་རོགས་ན།

ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་རྒྱ་ར་མིང་ཚིག།

ཕྱོགས་བཞི།	ཕྱོགས་བཞི།
མཚམས་བཞི།	མཚམས་བཞི།
ལ་ཐུག།	ཤོར།
ཤར།	ཤར།
ཤར་ལ་ཐུག་ཡངན་ ཤར་བལྟ་སྟེ།	ཤར་ཕྱོགས།
སྟོ།	སྟོ།
རུབ།	རུབ།
བྱང།	བྱང།
ཤར་སྟོ།	ཤར་སྟོ།
སྟོ་རུབ།	སྟོ་རུབ།
རུབ་བྱང།	རུབ་བྱང།
བྱང་ཤར།	བྱང་ཤར།

རྩོད།	ལྷག་པ།
སྒྲ།	འོ་ཞོར།
བར་ན།	བར།
ཡར།	ལྷག་པ།
ཡར་ཁ་བྱུག།	ཨ་འི་ལོག་ལ།
མར།	མར་ཏེ།
མར་ཁ་བྱུག།	མུལ།
མར།	ཨ་སྒྲིལ།
མར་ཁ་བྱུག།	ཕེ་ལ།
རྩོར།	རྩོ།
རྩོར་ཁ་བྱུག།	རྩོ་ཏེ།
ཨ་མར།	ཨོ་སྒྲི།
ཨ་མར།	ཨོ་མི།
ཨ་ཡར།	ཨ་འི་ལོལ།
གཡམ།	གཡམ།
གཡམ་ཁ་བྱུག།	གཡམ་ཞོར།
གཡོན་མ།	གཡོན།
རྒྱབ།	རྒྱི་ལབ།
རྒྱབ་ཁ་བྱུག།	རྒྱབ་ནས།
རྒྱབ་ཁར།	རྒྱབ་ནས།
གཞོན་ཁར།	ལུན་ཅིན།
ཐོག་ཁར།	ཙོ་ལ།

འོག	འོ།
འོག་ལྷ།	འོ་ཞོར།
ཟུར་ལ།	མེ་ཞོར།
ནང་ན།	ནང་ལ།
ནང་ཁ་ཐུག་ལྷ།	ནང་ཞོར།
ཕྱི་ལར།	ཆི་ལ།
ཕྱི་ཁ་ཐུག་ལྷ།	ཆི་ཞོར།
ག་ཉི་ལྷ།	ག་ཉི་ལ།
ཁྱིམ་གྱི་ལྷག་ལྷ།	ཁྱིམ་ལྷག་པ་ལོ།
ཨ་རྒྱ་ཡོད།	ཨོ་ལ་ཡོ།
རྒྱབ་བཤུད་རྒྱབ།	གཤམ་སེ་རྒྱི་ཡོབ།
གཡས་ཁ་ཐུག	གཡས་ཕྱོགས་ལ།
ཡར་བལྟ་སྟེ།	ཡེ་ཉི།
ག་ཉི།	གཱ་སྟེ།
ཤར་ཁ་ཐུག	ཤར་ཕྱོགས་སོ།
ཡར་ལས།	ཡེར་མ་ལ།
ཨ་ཡར་ལས་མར།	དབའེ་ལྷག་མ་ལ།

ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་ཤན་སྐར་དཔེ་རྫོང།

ཁྱིམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ལུ་དར་འཕྱར་བཞག་རུག།	ཁྱིམ་གྱི་བྱར་ལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་འཕྱར་བཞག་ འདུག།
མཚམས་བཞི་ལུ་བཀལ་བཞག་རུག།	མཚམས་བཞི།
ཁོ་ཡར་ལ་ཐུག་འགྲོ་དེས།	ཁོ་ཡར་ལྷས་འགྲོ་འདུག།
ཉིམ་ཤར་ལས་ཤར་མ་ཡིན།	ཉིམ་ཤར་སུ་ཤར་གི།
ནངས་པ་ཤར་ལ་ཐུག་འགྲོ་ནི་ཡིན།	སང་ཤར་ཕྱོགས་ཚར་འགྲོ་ཡོ།
ཁོ་དུ་ཅི་རྩོ་ལུ་འགྲོ་མི་བརྟུབ་པས།	ཁོ་དུ་ཅི་རྩོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་མི་བརྟུབ་ སྤ།
ཉིམ་རུབ་ལུ་འཇུ་ལམ་ཡིན།	ཉིམ་རུབ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་གི་ན།
མདོས་འདི་རྩོ་ལུ་མིན་པར་བྱང་ལུ་བཀལ།	མདོས་འདི་རྩོ་ཕྱོགས་མ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ ཕོག་འདུག།
བསམ་གྲུབ་རྫོངས་ཁར་འདི་འབྲུག་གི་ཤོར་རྩོ་ ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད།	བསམ་རྫོངས་འདི་ཤར་རྩོ་ཕྱོགས་ཡིན་ད།
ཁྱིམ་ནང་ལས་ཐོན་པ་དེ་ལ་རྩོ་རུབ་ལུ་འགོར་ཏེ་ འཐོན་དགོ་ཡོ།	ཁྱིམ་ནང་ནས་ཐོན་ཟེ་ན་རྩོ་རུབ་ཕྱོགས་ལ་ལྷས་ ནས་ཐོན་དགོས།
ཁོ་དུ་ཅི་རུབ་བྱང་གི་མཚམས་ལུ་འགྲོ་མི་བརྟུབ་ པས།	ཁོ་དུ་ཞི་རུབ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་མི་བརྟུབ་ སྤ་ཡ།
མོ་གི་ཕྱོགས་བྱང་ཤར་ཕོག་པ་མས།	མོ་གི་ལོ་འདི་བྱང་ཕྱོངས་ཕོགས་གི།
ཁོ་གི་གཡུས་འདི་སྐད་ལུ་མིན་པར་རྩོད་ལུ་	ཁོ་གི་གཡུས་འདི་འོ་ཞོར་མ་ནི་ལྷག་པར་ན།

ཡིན།	
སྐད་ཀྱི་གཡུས་ཚན་འདི་དག་འདྲི་ཏེ་འདུག	འོ་ཞོར་གྱི་གཡུ་འདི་སེམས་དག་འདྲི་ཏེ་འདུག
ཁོ་གཉིས་བར་ན་མི་བརྩུགས་ཏེ་ཁ་སྐབ་དེས།	ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མི་བརྩུགས་ནས་གྲོ་རྒྱབ་གི་འདུག།
ཁོ་ཡར་འགྲོ་ནི་ཡིན་མས།	ཁོ་ཡར་འགྲོས་སེ།
ཁོང་ཡར་ཁ་ཐུག་ལས་བསྐྱུག་སྔོན་རུག	ཁོང་ཨའི་ལོག་ལ་བསྐྱུག་སྔོན།
ད་ཅི་མི་གསུམ་མར་བལྟ་སྟེ་འགྲོ་དེས།	དེ་སྐལ་མི་གསུམ་མར་ཏེ་འགྲོས་འདུག།
ཁོང་ཆ་ཁྱབ་མར་ཁ་ཐུག་འགྲོ་དེས།	ཁོང་རྒྱ་སྐྱ་ལྡུལ་འགྲོ་ཡི།
ཅ་ལ་འདི་ཕར་བཀལ་བཞག་ད།	སྟོ་འདི་ཨ་སྤེལ་ཁྱེར་ཞོག།
དཔེ་ཆ་འདི་ལྷོགས་སྟོམ་གྱི་ཕར་ཁ་ཐུག་བཀལ་བཞག་རུག	དཔེ་ཆ་འདི་ལྷོགས་སྟོམ་གི་ཅེ་ལུ་ཀལ་བཞག་འདུག
ཨ་ལུ་རྩ་རྩར་ཤོག་ཟེར་སྐབ།	ཕར་ལུ་སྐྱ་རྩ་ཤོག་ལོབ།
ཕར་ཁ་ཐུག་དང་རྩར་ཁ་ཐུག་ཟེར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ།	རྩ་རྩར་ཏེ་སྟེ་བཏང་རུག
ཨ་ཕར་ལས་འོང་མི་འདི་ཨ་པ་ཡིན་མས།	ཨོ་སྤི་རྩར་ལ་འོང་གི་འདི་ཨ་པ་ཡིན་ད།
ཨའི་ཨ་མར་ལས་འོང་དེས།	ཨམ་ཨོ་མི་ཡར་ཡོངས་གྱི།
ཁོང་ཨ་ཡར་ངལ་འཚོ་སྔོན་རུག།	ཁོང་སྐྱ་ཨའི་ལོལ་ངུན་འཚོ་སྔོན།
ཁོ་གི་གཡས་ལུ་སྔོན་མི་འདི་ག་ཡིན་མས།	ཁོ་གི་གཡས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྔོན་གི་ནི་སུ་ན།
ང་གྲལ་གྱི་གཡས་ཁ་ཐུག་ལས་ངངས་དེས།	ང་ག་ལོས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་ངངས་སེ།
བླ་མའི་ཕྱག་གཡོན་མ་འདི་ནཱ་མས་ལོ།	བླ་མའི་ཕྱག་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་འདི་ན་གི།

ཨ་ལུ་འདི་གུང་གི་རྒྱབ་ལུ་སྔོན་རུག།	ཕུར་གུ་སྐྱ་གུང་གི་གྱི་ཡབ་ན་ཡོ།
ཁོང་གིས་གྱི་རྒྱབ་ལ་ཐུག་ལས་འཐོན་འགྲོ་དེས།།	ཁོང་སྐྱ་གིས་གྱི་གྱི་ཡབ་ནས་ཐོན་འགྲོ་གི།།
ཁོ་གི་རྒྱབ་ལར་ལས་སློབ་སྐབ་མི་མོ་ཡིན་ཡོ།།	ཁོ་གི་རྒྱབ་ནས་སློབ་ལབ་མཁན་ནི་མོ་གན་འ་སེ།།
གདོང་ཁར་འགྲོ་མི་འདི་ག་ཡིན་ན།།	ཡུན་ཅིན་འགྲོ་གི་ནི་སྤུ་ན།།
གྲིམ་གྱི་ཐོག་ཁར་ཤ་བསྐམ་བཞག་རུག།	གྲིམ་ཅོ་ལ་ཤ་སྐམ་བཞག་འདུག།
ཁོ་གྲུལ་འོག་ལས་སྔོན་རུག།།	ཁོ་གྲུལ་འོ་ལ་སྔོན་འདུག།
ཅ་ལ་འདི་འོག་ལུ་རྒྱ་ཚུད་སོང་རུག།	སྐྱ་སྐྱ་འོ་ཞོར་ལ་རྒྱ་ཚུད་འདུག།།
སློབ་དཔོན་རྒྱ་ཚུ་ནང་ན་ཕྱོན་ཟེར་ལུ།།	སློབ་དཔོན་སྐྱ་ནང་ལ་འཕྱོན།།
ཁོང་ད་ལྟོ་ཕྱི་ཁར་ཡར་སོང་ཡི།།	ཁོང་སྐྱ་ཆི་ལ་འགྲོ་ཡོད།།
ཁོང་ག་ཏེ་ལུ་འགྲོ་ཕྱི་ཡིན་ན།།	ཁོང་སྐྱ་ག་ཏེ་ལ་འགྲོ།།
ཨ་ལུ་རྒྱ་གྲིམ་གྱི་ལྟག་ལུ་ཅེད་མོ་ཅེད་སྔོན་རུག།།	ཕུར་གུ་སྐྱ་གྲིམ་ལྟག་པ་ལ་ཅེད་མོ་ཅེད་ཡོ།།
ཁོང་ག་ར་ཨ་རྒྱ་ཡོད།།	ཁོང་སྐྱ་ཨོ་ལ་ཡོ།།
ཨ་ལུ་རྒྱ་ཨ་ཅི་རྒྱབ་བཤུད་རྒྱབ་དགོ་པས།།	ཕུར་གུ་སྐྱ་གོབས་སེ་རྒྱི་ཡོབ།།
གཡས་ལ་ཐུག་སོང།།	གཡས་ཕྱོགས་ལ་སོང།།
ཡར་བཟླ་སྟེ་རྒྱག།	ཡེ་ཏེ་སོང།།
ག་ཏེ་འགྲོ་ནི།།	གཱ་སྟེ་འགྲོ་ཡོ།།
ང་ཤར་ལ་ཐུག་འགྲོ་ནི།།	ང་ཤར་ཕྱོགས་སོ་འགྲོ་ཡོ།།
ཡར་ལས་འོངས་ཡི།།	ཡེར་མ་ལ་ཡོངས་མི།།
ཐིམ་ཕུག་འགྲོ་ས་ག་ཏེ་ལས་སློ།།	ཐིམ་ཕུག་གང་ལ་ཕལ་འགྲོ་ཡ་ན།།
ཨ་ཡར་ལས་ཕར་ཡིན།།	དབའེ་ལྟག་ཕ་ལ་ཡིན།།

ལྷ་ལས་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་ག	ཨོན་པར་ནས་གང་ཙམ་ཅིག་ཡོད་ནས།

དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་འབྲོག་གན་སྐྱར་མིང་ཚིག།

དུས་རབས།	དུས་རབས།
རབ་བྱུང་།	རབ་བྱུང་།
གནམ་ལོ།	གནམ་ལོ།
ལོ།	ལོ།
ལོ་ནག	ལོ་ནག
དང་སྐ།	དང་སྐ།
ད་རེས་ནངས་པ།	དེ་རིང་སང།
ན་ཉིང་།	ནི་ནིང་།
དུས་ཅི།	དོ་ཅིག
སང་མོད།	སང་རྟེ།
ཕྱི་ལོ།	ཕྱི་ལོ།
སྐང་ལོ།	སྐང་ལོ།
སྐྱག་ལོ།	སྐྱག་ལོ།
ཡོས་ལོ།	ཡོས་ལོ།
འབྲུག་ལོ།	འབྲུག་ལོ།
སྐྱུལ་ལོ།	སྐྱུལ་ལོ།
ཉེ་ལོ།	ཉེ་ལོ།

ལྷག་ལོ།	ལྷག་ལོ།
སྤྲེལ་ལོ།	སྤྲེལ་ལོ།
བྱ་ལོ།	བྱ་ལོ།
ཁྱི་ལོ།	ཁྱི་ལོ།
ཕག་ལོ།	ཕག་ལོ།
ཟླ་མ།	ཟླ།
རྫོ་པ།	ཟང་ཞོ།
ཉིན་མ།	ཉིན་མོ།
ཉིན་ཕྱེད།	ཉིན་ཕྱེད་ཚ།
ཉིན་རུབ།	ཉིན་མཚན།
ཕྱི་ཟུ།	རུབ་ས་རུ་ག།
རུབ་མོ་ཕྱེད།	རུབ་མོ།
ཞག།	ཞག།
ད་ཉོ།	དུ་སི།
ཁ་ཚ།	དང།
ཁ་ཚ་ཉིན་མ།	སང་གི་ཉིན་མ།
ད་ཅི།	དུ་སི།
ད་ཉོ་ཁམས།	དུ་སི།
ཁ་ཚ་རྫོ་པ།	དངས་ཞོ་ཟུ།
མདངས་ཕྱི་ཟུ།	དངས་མགོ་མོ།

ལ་ཉིན་ལ།	དངས་ལེ་ནི་ལ།
གཞེས་ཉིན་ལ།	དངས་གཞེས་ནི་ལ།
མདང་ཞག།	མདང་ལེ་ལུག།
ད་རི་ལ།	དི་རི་ད།
ད་རེས་ཁམས་ཅིག།	དི་རི་སྐྱ་ཞིག།
ནངས་པ།	སང་ཞོ།
གནངས་ཚོ།	སང་སྐྱང།
གཞེས་ཚོ།	སང་སྐྱང་ཞོ།
ཡུད་པ་ཅིག་ལ་ལས།	དུས་ཚི།
ད་ལྟོ་ད།	ད་ཏ་ར་ད།
སྐབས་ཅིག།	ལུ་ཤིག།
སོ་ལ།	སོ་ལ།
ལུ་ད།	ཞེ།
སེར་ལ། སེར་ལ་ལོ་ཐོག་བསྐྱུང་ཡིན།	སེར་ལ།
དགུན།	གུན།

དུས་ཚིང་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ལ་འབྲོག་སྐད་ཤན་སྐྱུར་རྫོང་ཚིག།

དུས་རབས། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་ལུ་དུས་རབས་ བདུན་པ་ནང་ཕྱོན་ལུག།	དུས་རབས། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རང་ འབྲུག་ནང་ལ་དུས་རབས་༧པའི་དྲོན་པེ་ འདུག།

རབ་བྱུང་། ལྷམ་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ནང་སྐྱུ་ འཕྲུངས་རུག	རབ་བྱུང་། ལྷམ་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ ནང་ལ་སྐྱུ་འཕྲུངས་འདུག
གནམ་ལོ། ཏུ་ཅི་གནམ་ལོ་སླེལ་ལོ་ཨིན།	གནམ་ལོ། ཏུ་ཅི་གནམ་ལོ་སླེལ་ལོ་ན་ སེ།
ལོ། ཨ་ལུ་འདི་ག་དེམ་གཅིག་སྟོ།	ལོ། སུ་རུ་གུ་གི་ལོ་ཅིན།
ལོ་ནག ཏུ་ཅི་ལོ་ནག་ཨིན་ལོ།	ལོ་ནག ཏུ་ཞི་ལོ་ནག་ན་སེ།
དང་སྐྱ། ཁོ་གིས་དང་སྐྱ་གྱི་གོ་ཅི་ཕྱོན་ནི་འདུག།	དང་སྐྱ། ཁོ་འི་ལུན་དང་པའི་གི་གོ་ལམ་ ཞིག་གོ་ན་འདུག།
དེ་རེས་ནངས་པ། དེ་རེས་ནངས་པའི་ཨ་ལུ་ཚུ་མཁས་ ངགས་འདུག	དེ་རིང་སང། དེ་རིང་སང་གི་སྐུར་གུ་སྐྱ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལྷོགས་གྲུབ་འདུག
ན་ཉིང་། ན་ཉིང་གནམ་སྐྱོར་ལུ་སོང་ཡི།	ནི་ནིང་། ནི་ནིང་གནམ་སྐྱོར་ཚིན།
དུས་ཅི། ཏུ་ཅི་ཆར་ཚུ་མིན་འདུག	དོ་ཅིག དུས་ཅི་གནམ་དཀོན་པོ་ འབྱུང།
སང་མོད། ཁོང་སང་མོད་འོང་ནི་ཨིན་ལོ།	སང་འེ། ཁོང་སྐྱ་སང་འེ་ཡོངས་སེ།
བྱི་ལོ། ན་ཉིང་གནམ་ལོ་བྱི་ལོ་ཨིན།	བྱི་ལོ། ནི་ནིང་གནམ་ལོ་བྱི་ལོ་ཡིན་ད།
སྐྱང་ལོ། ཁོ་སྐྱང་གི་ལོ་ལུ་སྐྱེས་རུག	སྐྱང་ལོ། ཁོ་སྐྱོ་གི་ལོ་ལ་སྐྱེས་མེ་ན་སེ།
སྐྱག་ལོ། མོ་ལོ་སྐྱག་ཨིན་མས།	སྐྱག་ལོ། མོ་ལོ་སྐྱག་ན།
ཡོས་ལོ། དེ་གི་གཡུས་ཁར་ ཨ་ལུ་མང་ཤོས་ཡོས་ལོ་ ལུ་སྐྱེས་རུག	ཡོས་ལོ། དེ་གི་ལུ་ན་སྐུར་གུ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ ལ་མང་པོ་སྐྱེས་འདུག
འབྲུག་ལོ། ལྷམ་འབྲུག་ལོ་ལུ་སྐྱུ་འཕྲུངས་རུག	འབྲུག་ལོ། ལྷ་མ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་སྐྱུ་ འཕྲུངས་མེ་ནང་སེ།

སྐྱུལ་ལོ། ཁོང་ག་ར་ སྐྱུལ་ལོ་ལུ་ སློབ་གྲ་ནང་ བརྩུགས་རུག	སྐྱུལ་ལོ། ཁོང་སྐྱ་ག་ཡི་ནང་སྐྱུལ་གྱི་ལ་ ལ་ཞིས་ཀོལ་ན་བརྩུགས།
རྟ་ལོ། བུ་མོ་འདི་ལོ་རྟ་ཞིན་མས།	རྟ་ལོ། བུ་མོ་འདི་ལོ་རྟ་ན་ས།
ལུག་ལོ། ལུག་ལོ་ལུ་འགོ་བརྩུགས་རུག	ལུག་ལོ། ལུག་གི་ལོ་ལ་འགོ་བརྩུགས་ སེ་ན་ས།
སླེལ་ལོ། བྱ་རུ་སླེལ་ལོ་ལུ་འཕྲུངས་རུག	སླེལ་ལོ། བྱ་རུ་སླེལ་ལོ་འི་ལོ་ལ་ འཕྲུངས་འདུག་ན་ས།
བྱ་ལོ། ལྷིམ་ཐོག་བཀལ་མི་འདི་སྐྱེས་པ་བྱ་ལོ་པ་ཅིག་ དགོ་ལོ།	བྱ་ལོ།
ཁྱི་ལོ། ཁོང་གཉིས་ཁྱི་ལོ་རྩེ་ཆེ་མ་འབད་སྐྱེས་རུག	ཁྱི་ལོ།
ཟླ་ལོ། དེ་རེས་གནམ་ཁར་ཟླ་ལོ་ཤར་རུག	ཟླ། དེ་རེས་གནམ་ལ་ཟླ་ཤར་འདུག
ཐོ་པ། བྱང་པ་ཐོ་པ་ལྟ་ཁང་ནང་དཀར་མེ་སུལ་བ་འགྱོ་ ལོ།	ཟང་ཞོ། ཟང་ཞོ་ལྟ་ཁང་ནང་ལ་ཆེམ་ སུལ་འགོ་ས།
ཉིན་ལ། བཀྲིས་སྐྱང་ལས་བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་ཁར་རྩུན་ ཉིན་ལ་གཅིག་འགོར་ཞིན།	ཉིན་ལོ། བཀྲིས་སྐྱང་ནང་བསམ་ལྗོངས་ རྩུན་ཉིན་ལོ་གཅིག་འགོར་གྱི་ན་ས།
ཉིན་ཕྱེད། ཉིན་ཕྱེད་གི་ལུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་འདུག	ཉིན་ཕྱེད་ཚ། ཉིན་ཕྱེད་ཚ་གི་ལས་ཞིག་ ལས་མིན་ཚོ།
ཉིན་རུབ། ཁོ་ཉིན་རུབ་མེད་པར་ལུ་རྩ་འགོངས་ འབད་མ་མས།	ཉིན་མཚན། ཁོ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ ལས་རྩ་འགོངས་བྱ་གི་འདུག།
ཕྱི་སུ། ཨ་ལུ་རྩེ་ ཕྱི་སུ་རང་སོའི་ཁྱིམ་ནང་འགྲོ་མས།	རུབ་ས་སུ་ཀོ། སུར་གྱ་སྐ་རུབ་ས་སུ་ཀོ་ རང་སོའི་ཁྱིམ་ནང་ལ་འགྲོ་ཡིན།

འུབམོ་ཕྱེད། ཁོང་ཚུ་འུབམོ་ཕྱེད་ལངས་སྟེ་ཡར་སོང་ཡི།	འུབམོ།ཁོང་སྐྱ་འུབམོ་ཏེ་ཨ་ལངས་སྐྱ་ཏེ་ ཡོ་ག་འདུག།
ཞག ཞག་སྟོང་ནི།	ཞག ཞག་དེའུག།
ད་ལྟོ། མོ་ད་ལྟོ་ལྟོ་བ་དེས།	དུས། མོ་དུས་ཟམ་བཟའ་གི།
ཁ་ཚལ་པ་ཁ་ཚལ་ས་བགྱིས་སྐང་ལུ་ཡར་སོང་ཡི།	དུང། ཨ་པ་དུང་ཏེ་མ་ བགྱིས་སྐང་གུ་ སོང།
ཁ་ཚལ་ཉིན་མ། ཁ་ཚལ་ཉིན་མ་ཨ་ལུ་གཉིས་བཤའ་ཏེ་འོང་ དེས།	སང་གི་ཉིན་མ། སང་གི་ཉིན་མ་ཕུར་གུ་ གཉིས་སྐྱོར་ཡོངས་སོང།
ད་ཅི། མོ་ད་ཅི་ཇ་འཐུང་སྟོང་ལུག།	དུས། མོ་དུས་ཇ་འཐུང་གི་དུང།
ད་ལྟོ་ཁམས། ཨ་ཚལ་ད་ལྟོ་ཁམས་འགྲོ་ཚར་མ་ཅིག་ཡིན།	དུས། ཨ་འོ་དུས་འགྲོ་ད་ཡིན།
ཁ་ཚལ་དྲོ་པ། ལྷམ་ཁ་ཚལ་དྲོ་པ་ལས་དགོན་པ་བྱོན་སོང་ ཡི།	དངས་ཞོ་སྟུ། ལྷམ་དངས་ཞོ་སྟུ་ནས་ དགོན་པ་ཕེ་སོང། ལྷམ་དངས་དགོན་ པར་ཕེ་སོང།
མདངས་ཕྱི་སྟུ། ཁ་ཚལ་ཕྱི་སྟུ། ཁ་ཚལ་ལུ་མོ། མདངས་ ཕྱི་སྟུ་ཁམ་རྒྱབ་ལུག།	དངས་མགོ་མོ། དངས་མགོ་མོ་ཁ་ འེབ་པ་འདུག།
ཁ་ཉིན་མ། ཁོང་ཁ་ཉིན་མ་ལས་རྒྱ་ལྟོ་ད་ཅི།	དངས་ཁེ་ནི་མ། ཁོང་སྐྱ་དངས་ཁེ་ ནི་མ་ཏེ་འ་ ཡལ་འདོག་སོང།
གཞེས་ཉིན་མ། ཁོང་གཞེས་གཞེས་ཉིན་མ་ལས་ཡར་ སོང་ཡི།	དངས་གཞེས་ནི་མ། ཁོང་གཞེས་དངས་ གཞེས་ནི་མ་ནས་གར་སོང།
མདང་ཞག ད་བཅས་གཞེས་མདང་ཞག་མེ་རག་ལུ་ འཐུང་འཐུང་པ་ཡིན།	མདང་ཁེ་སྟུ། དེ་རང་གཞེས་མདང་ཁེ་ སྟུ་མེ་རག་ཕེ་འོང་སྟོ།

ད་རིས། ཡའི་ད་རིས་འོང་ནི་ཡིན་མས།	དི་རིང། ཡམ་དི་རིང་ཡོང་གི་སེ།
ད་རེས་ཁམས་ཅིག། ད་རེས་ཁམས་གཅིག་ཁར་ང་ གཟུགས་མ་བདེ།	དི་རི་སྐྱ་ཞིག། ད་རི་སྐྱ་ཞིག་ང་ལུས་རྒྱན་ ཅིག་གི།
ནངས་པ། ནངས་པ་ཡིག་ཚང་ནང་འགྲོ་དགོ།	སང་ཞེ་ཡིག་ཚང་ནང་འགྲོ་དགོ་ཡིན་ན།
གནངས་ཚེ། གནངས་ཚེ་ཁྱིམ་ནང་ཚོག་ཀྱང་གཏང་ནི་ ཡིན།	སང་སྐྱང། སང་སྐྱང་ཁིམ་ནང་ལ་སྐྱུ་ རིམ་རྒྱབ་ནི་ཡིན།
གཞེས་ཚེ། གཞེས་ཚེ་ལས་འོང་སློབ་གྲྭ་ནང་འགྲོ་དགོ་ པས།	སང་སྐྱང་ཞེ། སང་སྐྱང་ཞེ་ཡི་སི་ཀྱལ་ ནང་འགྲོ་དགོ་ཡིན་ན།
ཡུད་པ་ཅིག་ཁ་ལས། ལྷ་མ་ཡུད་པ་ཅིག་ཁ་ལས་འོང་ནི་ ཡིན་ལོ།	དུས་ཚི། དུས་ཚི་འདི་ཡོང་སེ།
ད་ལྷོ་ར། འོང་ད་ལྷོ་ར་ནང་ཤོག་ཟེར་སྐབ།	ད་ཏ་རང། འོང་སྐད་ད་ཏ་རང་ཨོལ་ཤོག་ ལོབ།
སྐབས་ཅིག། སྐབས་ཅིག་ཨ་ལུ་རྩ་མཐོང་ར་མ་མཐོང།	ལུ་ཤིག། ལུ་ཤིག་སུར་གུ་སྐྱ་མཐོང་རང་ མ་མཐོང་ལགས།
སོ་ལ། གནམ་སོ་ལ་ལོ་ཐོག་བཏབ་ཡིན།	སོ་ལ་ཏི་ལོ་ཐོག་བཏབ་གི་ན།
བྱར། གནམ་བྱར་མེ་རག་ལུ་ཆར་པ་ལེ་ག་རྒྱབ་ཡིན།	ཞར་མེ་རག་གནམ་ཞོག་ཞིག་འབབ་གི་ སེ།
སེར་ལ། སེར་ལ་ལོ་ཐོག་བསྐྱུ་ཡིན།	སེར་ལ་ལོ་ཐོག་འབུ་གི་ན།
དགུན། མེ་རག་དང་སག་སྟེང་ལུ་དགུན་ཁམ་རྒྱབ་ ཡིན།	གུན། མེ་རག་དང་སག་སྟེང་གཉིས་ སར་གུན་ཁ་ཞི་སྐྱ་འབབ་གི་ན།

རྒྱལ་ཚོང་སྐབ་ཐངས།

ནམ།	རྩོན།
ལ་ཅ།	དྲངས།
ལོ་ག་ཅི་ལྷ།	ལོ་ལ།
སྤྲེལ་ལོ།	སྤྲེལ་ལོ།
ཉིནམ།	ཉིནམ།
ཉིནམ་ལྷ།	ཉིམ་ལྷ།
ཚུ་ཚོང།	ཚུ་ཚོང།
ཕྱི་རྒྱ།	དགོང་མ།
རྩོ་པ།	དྲང་ཞོམ།
ལོ་གསར།	ལོ་གསར།
ལྷུལ་མ།	སང་མ་
རྒྱལ་ཚོང།	རྒྱལ་ཚོང།
དལ་ལོམ།	ལོམས་རྩེ།
འཚབ་འཚབ།	འཚབ་འཚབ།
རྒྱལ་ཚོང་ཁར་གྲིག་གྲི།	རྒྱལ་ཚོང་མྲིག་གོ།

དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཁ་དང་འཕྲོག་སྐད་ཤན་རྒྱར་རྫོང་ཚིག་།

ནམ་འོངས་ཡི།	རྣམ་ཡོངས་སོང།
ཁ་ཅ་འོངས་ཡི།	དངས་ཡོངས་གི་ཨ།
ཁྱོད་ལོ་ག་ཅི་ལུ་སྐྱེས་ཡི།	ཁྱོ་ཅི་ལོ་ལ་སྐྱེ་ཤ།
ངསྐྱེལ་ལོ་ལུ་སྐྱེས་ལུག།	ངསྐྱེལ་ལོ་སྐྱེ་ལོ་ལུ་ས།
ན་ལུ་ཕྱོན་ཉེ་ཉིན་མ་ག་དེམ་ཅིག་ཡར་སོང་ཡི།	ཨོ་དྲོན་ཉིན་མ་རྣམ་ག་སོང།
ཉིན་མ་ལྔ་དེ་ཅིག་ཡར་སོང་ཡི།	ཉིན་ལྔ་ཅམ་ཞིག་ག་སོང།
ཚུ་ཚོད་ག་དེམ་ག་ཅིག་ཁར་ཉོད་ཅི།	ཚུ་ཚོད་ཅམ་ལ་འདོག་སོང།
ཕྱི་རུ་གི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་བརྒྱད་ས་ལུག།	དགོང་མའི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་མིག་ཀེ་ག་ལུ་འདུག།
རྩོ་པ་ཚུ་ཚོད་ཕྱིད་དང་དགུ་ལུ་ཤོག།	དུང་ཞོམ་ཚུ་ཚོད་ཕེད་དང་དགུ་ལུ་ཤོག་ཨ།
ཤུལ་མའི་གཟའ་མིག་དམར་ལུ་འགྱུ་ནི།	སང་མ་སུ་གཟའ་མིག་མར་ལ་ཆིག།
ཁྱོད་ར་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱག་མ་གཏང།	རང་དུས་ཚོད་འཕྲོག་བརྒྱག་མ་གཏང་ཨ།
ཁྱོད་ད་ལྟོ་དལ་ཁོམ་ཡོད་ག།	དུ་སི་ཁོམས་རེ་ཨ།
ང་ཉོབ་ཚོང་རྒྱུ་བ་ནིའི་དུས་ཚོད་མ་ཐོབ།	ང་ཚོང་ཉོ་ནིའི་དུས་ཚོད་མ་འཐོབ་ཨ།
འཚབ་འཚབ་འབད་མི་དགོ།	འཚབ་འཚབ་མ་བྱ་ཨ།
ཁོ་དུས་ཚོད་ཁར་གིག་གི་ལྟོད་ཅི།	ཁྱོ་དུས་ཚོད་མིག་ཀེ་ལ་སྐྱོག་སོང།

གནམ་གཤིས་གནས་སྣངས།

ཆར་པ།	དང་གནམ་ཤོག་ཞིག་འབབ་སོང།
ཉིམ།	ཉིམ།
ལམ།	ལ།
ས་སྐྱུག།	སྐྱུག།
སེར་མ།	སེར་ཤ།
བྱ་ཡུག།	ལ་བྱ་ཡུག།
ལམ་ཐར་ཐོང།	ལ་ཟམ་ཟིམ།
གནམ་བསིལ་ཉོང་ཉོ།	གནམ་གང་མ།
རྒྱང་མ་ཁོད་སི་སི།	རྒྱང་སྐྱ་གང་མོ།
ཚ་ཤོད་ལྗན་ཉོག་ཉོ།	ས་རུག་ཨེ་ཞིང།
ས་སྐྱུག་སྐྱུག་པག་པ།	སྐྱུག་པ་ཡམ་ཟིན།
རྒྱང་བསིལ་རྒྱ་རྒ།	རྒྱང་སྐྱ་ཡམ་ཟེང།
གནམ་ཉོ་ཉང་ཉ།	གནམ་ད་ཉིང་སངས་ས།
གནམ་སྐབས་སྐ་ཅིག།	གནམ་རུག་ཉང་གི།
ཆར་པ་ཟམ་ཟིམ།	གནམ་ཟམ་ཟིམ།
གནམ་ས་སྐྱུག་སྐབས་སྐབས་པ།	གནམ་ལ་སྐྱུག་པ་གང་འདུག།

གནམ་གཤིས་གནས་སྐྱདས་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཚིག།

ཁ་ཙ་ཚར་པ་ལྷགས་སྟེ་རྒྱབ་ཅིག	དང་གནམ་ཤོག་ཞིག་འབབ་སོང་།
ད་རེས་ཉིམ་ཤར་ཉེ་ཡོད།	དི་རིང་ཉིམ་ཤར་སོང་།
མེ་རག་ལུ་ཁམ་རྒྱབ་རུག།	མེ་རག་ལ་ཁ་འབབ་འདུག་ཨ།
གནམ་ས་སྐྱག་སྐྱར་ཉེ་ཡིན་མས།	གནམ་སྐྱག་པ་ལུག་ཐོ།
སེར་མ་རྒྱབ་སྟེ་ལོ་ཐོག་མེད་པ་བཏང་དེ་ཡི།	སེར་ཤ་འབབ་ནས་རང་གི་ལོ་ཐོག་སྐྱ་མེད་ གཏང་འདུག་ཨ།
ཁོང་ཁམ་བུ་ཡུག་དང་ཕྱད་རུག	ཁོང་སྐྱ་ཁ་བུ་ཡུག་དང་ཕྱད་སོང་།
ཁ་ཙ་ཕྱི་རུ་ཁམ་ཐར་ཐོར་རེ་རྒྱབ་རུག	དང་ཁ་བཟམ་བཟམ་བཟམ་བཟམ་ཚིན་ཏེ་འབབ་སོང་།
གནམ་བསིལ་ཉོང་ཉོ་ཐལ་སོང་རུག	གནམ་གང་མ་རེ་ད་གང་མ་རེ།
རྒྱང་མ་ཁོད་སི་སི་འབད་འཕུར་དེས།	རྒྱང་སྐྱ་གང་མོ་ཡང་རྫོང་སི་རི་གཏང་གི་ཨ།
བགྲིས་སྐྱང་ལུ་ཚ་རོག་ལྷན་ཉོག་ཉོ་འདུག	བགྲིས་སྐྱང་ལ་ས་རུག་ཨེ་ཞིང་འདུག།
གནམ་ཁར་ས་སྐྱག་སྐྱག་པག་པ་འབད་སྐྱར་ཚི རུག	གནམ་ལ་སྐྱག་པ་ཡམ་བཟམ་ལུ་ག་འདུག
ཡོན་ཕུ་ལ་ལུ་རྒྱང་བསིལ་རུ་རུ་ཡིན་མས།	ཡོན་ཕུ་ལ་ལ་རྒྱང་སྐྱ་ཡམ་བཟེང་གཉོང་གོད་གང་ མོ་ཡོད་དེ་ཨ།
ད་རེས་གནམ་ཉོ་ཉང་ཉ་འབད་འདུག	དི་རིང་གནམ་ད་ཉིང་སངས་ས་འདུག
གནམ་སྐབས་སུ་ཅིག་ཡིན་མས།	གནམ་རུ་གཏང་གི་འདུག།
ཕྱི་ཁར་ཚར་པ་བཟམ་བཟམ་རེ་རྒྱབ་དེས།	ཕྱི་ལ་གནམ་བཟམ་བཟམ་འབབ་གི་འདུག།
གནམ་ས་སྐྱག་སྐྱབས་སྐྱབས་པ།	གནམ་ལ་སྐྱག་པ་གང་འདུག